

BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENÎYA RİZGARÎYA NETEWA KURDİSTAN

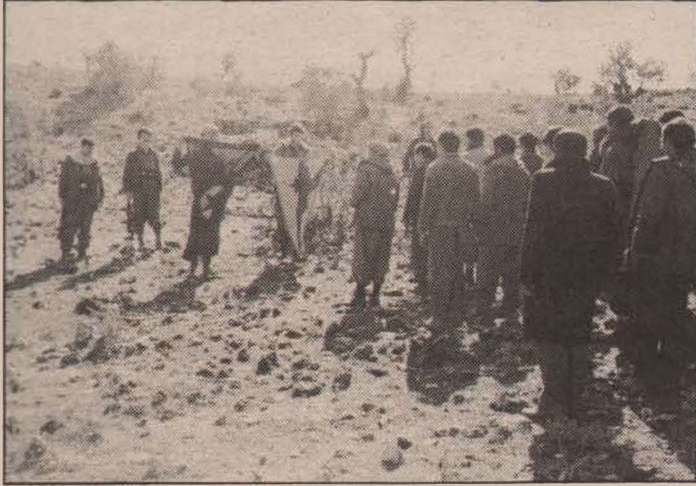
Sayı 53 / 30 Nisan 1988 / 2.50 DM

Bagok Direniş Şehitleri, Halkımızın Ulusal Kurtuluş Tarihinde Altın Bir Sayfa Bıraktılar

1 Nisan Bagok çarpışması, yeni savaşçı adaylarının yemin töreni dolayısıyla biraraya gelen 52 kişilik bir birliğimizin ihbar edilmesi sonucu, düşmanın 10.000 dolayında askerini ve kontr-gerilla elemanını toplanma noktası etrafına yığmasıyla başladı.

Çarpışma, şimdiye kadar ulusal kurtuluş güçlerimiz ile düşman güçleri arasında meydana gelen en büyük çarpışmadır. Çarpışma, aralıksız 24 saatten fazla sürdü.

Çarpışmada düşmanın üç helikopteri düşürüldü. Havada infilak eden iki helikopterin geniş bir çevreye yayılan enkazı halen

ARGK komutanları Delil ve Kasım yoldaşlar, yeni savaşçıların ARGK'ye katılım töreninde...

alandadır. Ayrıca 3 askeri araç da imha edildi. Düşmanın kayıpları arasında 1 binbaşı (pilot), 2 üsteğmen (pilot) ve 1 yüzbaşı (ağır yaralı) olmak üzere, en az 240 (195'i asker, 45'i özel tim) ölü ve çok sayıda yaralıdır.

Ulusal kurtuluş güçlerimiz, şehitleri dışında, kuşatmayı iki ayrı koldan yararak, çarpışma alanının dışına çıkmaya muaffak olmuşlardır.

Esas kaybımız, üçüncü helikopterin düşürülmesinden sonra olmuştur. Yara alan helikopter çarpışma alanına inmek zorunda kalmış; gerillalar, helikopterden kaçmak isteyen düşman subaylarına saldırmış ve imha etmişlerdir. Bu saldırı eylemi ve düşmanın yoğun atışları yüzünden, o ana kadar birlik üzerinde yönetim insiyatifini koruyan komutanlar Delil ve Kasım yoldaşların yanlarındaki grupla ayrı kola düşmeleri ve vurulmaları, sayı ve silah üstünlüğüne sahip düşmanın insiyatifi ele geçirmesine yol açar.

Düşman çarpışmalarda, en etkili öğe olarak kullandığı Pu-

Veli YAŞAR (Delil) *Numan BAĞCI (Kasım)*

Bagok direnişinin ölümsüz komutanları

ma helikopterlerinden zehirleyici ve tahrip gücü yüksek bombalar attı.

Ulusal kurtuluş güçlerimizin kayıplarından ikisi Veli YAŞAR (Delil) ve Numan BAĞCI (Kasım) yoldaşlar; diğerleri, aralarında birinin de bayan olduğu ve çoğu silahsız olan yeni savaşçı adaylarıdır.

Mardin Cephesi ARGK Komutanlığı
15 Nisan 1988

Kürdistan'dan Savaş Haberleri

Dersim'de sömürgeci okullar kapandı / Kiğı'da şantiye basıldı, yola barikat kuruldu / Şemdinli'de baskın / Nusaybin'de toplantı / Ağrı'da tarama / Eruh'ta okullar kapatıldı.

ŞIRNAK

18 Nisan tarihinde Avyan (Dereler) köyüne bağlı Dedeören mezrasında konumlanan çetelerle karışık bir düşman operasyon birliğine, ARGK gerillaları saldırı düzenlediler. Birkaç saat süren çarpışma sonucunda, aralarında ikisi subay olan dört düşman askeri ve çok sayıda çete öldürüldü. En az 6 düşman askeri de yaralandı. Bulundukları yerden püskürtülen düşman birliğine ait çok sayıdaki silah, vd. askeri malzeme ele geçirildi.

Eylemden sonra alana ek düşman birlikleri sevkedildi. 6 puma helikopterinin de katıldığı düşman operasyonları sonuçsuz kaldı. Türk basını, Türk ordu yetkililerinin ağzından yaptığı açıklamada Şırnak'taki operasyonları bu baskın eylemine bağlamakta. Her eylemden sonra düşman birlikleri yeni bir operasyon başlatmalarına rağmen, Şırnak'ta iki aydır büyük askeri birliklerle Türk ordusunun askeri harekatı sürmektedir. Bu harekata Kayseri, Bolu ve Sivas'tan getirilen komando birliklerinin kullanıldığı, yine Türk ordu yetkilileri tarafından açıklanmıştı.

Düşman birliğine baskının gerçekleştirildiği Dedeören ve civarındaki Avyan, Bacrit, Grek vd. köylerde sömürgeciler korucu oluşturmayı becerememişlerdir. Alana getirilen çeteler, Şırnak merkezinde kalan Alixan Tatar'a bağlı gruplardır. 1985'ten bu yana, bu çete gruplarına en az on darbe vuruldu.

Son baskın eylemi Şırnak'ta ARGK'nin 1984'ten bu yana e-

Devamı 3. sayfada

1 MAYIS

Uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü, dünya işçi sınıfı ve ezilen halklarına

KUTLU OLSUN

1 Mayıs, dünya işçi hareketinin geleneksel bayramı, her yıl olduğu gibi bu yılda miting, gösteri ve çeşitli eylemlerle tüm dünyada kutlanıyor.

1 Mayıs'ın bayram olarak kabul edilişi 100 yılı aştı. Yüzyıllık mücadele de işçi sınıfının geldiği nokta, Marksizm-Leninizm ve proleterya devrimlerinin haklılığının daha fazla kanıtlanması oldu.

YAZISI 10. SAYFADA

NEWROZ KUTLAMALARINDA COŞKU DORUKTA

Almanya'nın Hannover, Stuttgart, Hollanda'nın Den Haag, Fransa'nın Paris, Avusturya'nın Viyana, Danimarka'nın Kopenhag, Lübnan'ın Barlias, Yugoslavya'nın Rijeka şehirlerinde ve ayrıca Libya ve Avustralya'da da Newroz kutlandı. Newroz kutlamalarına bütün bu alanlarda binlerce Kürdistanlı yurtsever emekçi katıldı. Ayrıca gecelere birçok örgüt, kurum ve şahsiyet katıldı; Kürdistan halkı ve ERNK ile dayanışmalarını dile getirdiler.

YAZILARI 6. SAYFADA

Bir dergi, 2000'e Doğru:

Bu "Cumhuriyet" Nasıl Yaşatılmalı?

2000'e Doğru dergisinin çözümü: Mustafa Kemal'in TC'yi kurmak için kullandığı Kürt halk potansiyelini, günümüzde çöküşe giden TC'yi kurtarmak için kullanmak.

Bu dergi neyin peşinde? TC'yi nasıl kurtarmak istiyor? Hangi yol ve yöntemleri öneriyor? Kısaca, açık kimliği nedir? Bütün bu sorulara cevap, yazımızda genişçe var.

YAZISI ORTA SAYFADA

CEZAEVLERİNDE BAHAR DİRENİŞ DALGASI

Diyarbakır sivil cezaevinde direniş devam ediyor. 300 kişilik tutuklu ailesi ve yakını grup, direnişle dayanışma içinde.

Urfa cezaevinde 12 Nisan'da açlık grevi başladı. Savaş esirleri adına Mustafa Karasu açıklama yaptı.

Sinop cezaevinde savaş esirlerinin eylemi devam ediyor.

PKK-Birecik davasından hüküm giymiş olan Salih Sezgin, Mustafa Çepik ve Ahmet Öğretmen'in durumu ciddiliğini koruyor.

Çanakkale açlık grevi başarı ile sonuçlandı.

Metris'te 3 günlük açlık grevi... Eskişehir cezaevinde durum gerginliğini koruyor.

YAZISI 4. SAYFADA

Türkiye'de Gençlik Yeniden Hareketleniyor

12 Eylül '80 sonrasının en büyük gençlik protesto eylemi gerçekleşti. Üniversitelerde anma toplantıları ve gösterileri yapıldı.

Üniversite kampusünde polisle çatışan öğrencilerden 150'si tutuklandı.

YAZISI 5. SAYFADA

Uzun Yürüyüş Sonuçlandı

Alman yönetiminin Kürdistanlı yurtseverler üzerinde yürüttüğü saldırı, tutuklama vb. uygulamaları protesto amacı ile düzenlenen Karlsruhe-Bonn Uzun Yürüyüşü, 25 Nisan'da miting ve gece ile sonuçlandı.

Berxwedan muhabiri, yürüyüşün son gününde eylemcilerin arasındaydı. Muhabirimiz eylemcilerle görüştü, eylem hakkında görüşlerini aldı.

YAZISI 7. SAYFADA

1 Mayıs Şehidi Abdülkadir BİÇİM'i
15 Ağustos Atılımının Ölümsüz Bir Militanı Olarak Anıyoruz

"Artık tek düşüncem büyük bir azimle mücadeleyi yükseltmektir. PKK'nin marksist ideolojisi doğrultusunda, Kürdistan ulusal kurtuluş davasında, şehitlerin kanıyla açılan yolda, benim de kanımı dökmenin benim için en büyük şeref olacağını ve bunu partikte ispatlayacağıma halkıma ve Partime söz veriyorum."

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde yer almak için kişinin sınıf kökeni tali bir ögedir. Kişiyi belirleyen, onu ulusal kurtuluşçu militan ve kahraman ölçülerine ulaştıran, onun siyasal-örgütsel kişiliği ve bu doğrultuda sergilediği eylemdir.

Türk sömürgeciliğini tanımak için halkımızın geçirdiği sosyal tahribatı gözlemlemek yeterli olacaktır. Türk burjuva sömürgeciliği, askeri, ekonomik, sosyal ve kültürel politikasıyla halkımızı, kendi kendini tanıyamaz, kendi değerlerine yabancı bir duruma getirmek istemiştir. Yıllardır en baskıcı biçimleriyle yürütülen bu inkarcı politikanın halkımızın yaşamında, düşünce yapısında büyük tahribat yaptığını, şu ya da bu şekilde hepimizin bu tahribattan nasibimizi aldığımızı biliyoruz.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin bir tanımı da, Türk sömürgeciliğinin bu yabancılaştırıcı sosyal kaosuna dur deme ve ulusal olarak devrimci, bağımsızlıkçı kişilik kazanma savaşıdır.

Abdulkadir BİÇİM yoldaşın yaşam ve mücadelesi, tanımlamaya çalıştığımız sürecin en somut bir ifadesidir.

Baskı ve yoksulluğun kol gezdiği bir alanda, Mardin'in Savur kazasında doğar. Yoksulluk içinde büyür. Eğitim göremez. Aşiret kavgalarının, ağa jandarma baskılarının içindedir. Ortam kişiliğini biçimlendirmiş. Olaylar onu erken olgunlaştırmış, geçim derdi Onu daha küçük yaşta çalışmak zorunda bırakmıştır.

Başta tuttuğu yol, alanın diğer insanlarından farklı değildir. Ama kampı bellidir; yoksulların içindedir, ağalara ve Türk devletine karşıdır. Yurtsever düşünceler edinmiş ama bunları henüz devrimci bir karaktere dönüştürememiştir. Henüz etkisinde olduğu köylü düşüncesi, Onun da zaman zaman köy çelişkilerinin içinde olmasına yol açar, ama genellikle devlete karşı olacak, bu nedenle sık sık tutuklanacaktır.

Yaşamı Değiştiren Cezaevi

1978 yılında **Abdulkadir BİÇİM yoldaş** Siirt cezaevindedir. Cezaevinde bulunanlar ya aşiret, kan davası ya da çeşitli suçlardan dolayı tutuklanmışlardır. Ama bu defa tutukluların içinde değişik olanları vardı. **Ali UĞUR**'la tanışır.

Hulusi AYDIN adlı devrimci için cenaze merasimi yapma eyleminden dolayı tutuklanmıştı. **Ali UĞUR**, cezaevini okula çevirir. Cezaevi kitlesine durumları, sömürgecilik, PKK üzerine konuşmalar yapar. Çalışmalar ürün vermiş, Ali UĞUR yoldaş etrafında cezaevinde bir devrimci yurtsever grup oluşur.

Siirt cezaevinden kendini azçok eğitmiş, PKK'nin öncülüğünde savaşa karar kılmış bir Abdulkadir yoldaş çıkar. Batman ve Savur'da çalışır. Örgütlü çalışması kısa sürer. Türk devleti 12 Eylül 1980'de askeri faşist darbe gerçekleştirmiştir. PKK, geri çekilme ve toparlanma taktiği izler.

Çoğu alandaki pekçok devrimci gibi Abdulkadir yoldaşın da örgütle bağı kopar. Adana'ya gider. Boş durmaz. Kendi durumundaki birkaç aktif yurtseverle gruplaşır. Propaganda yapar, yardım toplar, muhtaç ailelere dağıtır, tutuklulara ulaştırmaya çalışır. Faşist ordu operasyonları altında kısa örgütsel deneylerine rağmen, büyük başarı şağlar. Ellerine geçen eski bildirileri itinayla çoğaltır ve dağıtır. Bununla da yetinmez, halk arasında düşmana yardımcı olan hainlerden birkaçına da yönelmeyi başarır.

Abdulkadir yoldaş için bunlar yeterli değildir. Partinin toparlanma çalışmaları içinde olduğunu ve bu çalışmaların da Lübnan'da sürdürüldüğünü öğrenmiştir. Var gücünü Partiyle ilişki kurmaya harcar. 1982'de muaffak olur. Bu anı, "sanki dünyaya yeniden gelmiştim" biçiminde değerlendiriyordu. Abdulkadir yoldaş, Parti okulunda eğitim görür. Diğer arkadaşları gibi, O da var gücüyle hazırlanıyor ve ülkeye bir an önce dönmek istiyordu. Eğitim devresini başarıyla bitirir. Kürdistan köylülüğünün engin dayanıklılık ve direnişçiliğinin verdiği gücü, bilimsel sosyalizmin gücüyle birleştiren Abdulkadir yoldaş, devresinin en başarılı öğrencilerinden olmuş, arkadaşları arasında geri anlayışlara, gevşekliğe yer vermeyen, görevini yerine getirmede dakik olan, disiplin konusunda son derece duyarlı, birleştirici bir kişilik olarak yer eder.

15 Ağustos atılımına yetişmek üzere ülkeye giriş yapan kalabalık bir grup devrimcinin içinde Abdulkadir yoldaş da vardır. Görevi komutan yardımcılığıdır. Grubun yolu uzun, yükü ağırdır. Deneysiz ve alana yabancıdırlar. Yolda düşman pusularıyla karşılaşırlar. Aşırı yağmur olur, taşkın dereleri aşmak zorunda kalırlar. Grupla beraber bulunan bazı ilkel milliyetçi gruplara bağlı unsurlar, gurubun hareket tarzını bozarak ve provokatif hareketlerde bulunarak ikinci bir Hêzıl katliamı yaratmak isterler. Abdulkadir yoldaşın ağırlığı orada iyice belirginleşir. İnsiyatif koyar, silahıyla müdahale eder. Devrimci disiplin ve hareket tarzını gruba egemen kılar. Tüm tehlikeleri atlatarak, on günlük tehlikeli yolculuk sonunda grub yerine ulaşır.

Atılıma Hazırlık

1983 pratiği ardından kamplarda büyük birimler halinde toplanan gruplar, mutlak bir atılımın gerekliliğini vurgulayıp, bu yönlü Parti talimatları doğrultusuda hummalı bir çalışmaya girerler.

Abdulkadir yoldaş, bu çalışmaların içinde aktif bir öge olur. Sorar, araştırır, öneri yapar, tartışır, bulunduğu her grubu sürekli uygulama sorunlarına çeker, hararetli tartışmalar açar, sonuçta birçok olumlu ögeye varılırdı.

Dönem hassastı ve özellikleri vardı. Tüm Parti yapısı yeni bir atılımın hazırlıkları içindeydi. Sorun, bununla bitmiyordu. Düşmanla, tabiat zorluklarıyla deneysizlikle, açlıkla savaşılıyordu. Bu savaşta, fiziki güç, uyum yaratıcılık, ustalık ve inanç, her şey sınanıyordu. Boş söze, demagojiye yer yoktu. Devrime, halkın kurtuluş davasına bağlılığın ölçütü üretkenlikti.

Dönemin başka bir özelliği de vardı. Parti saflarında tasfiyeci provokasyon boy vermişti. Türk sömürgeciliğ ve tasfiyeci-reformist kamptan güç alan bu akım, direnişi önlemek istiyordu. Avrupa'da mayalandırılan tasfiyeci provokasyonun hedefi ülkede atılım hazırlığı içinde olan militanlardı. Birçok, sağcı-oportünist unsur, uzaktan gelen çağrılara kulak veriyor, en küçük zorluğu suistimal ediyor, direniş hazırlıklarına korkaklığı, kararsızlığı dayatarak sabote etmek istiyorlardı.

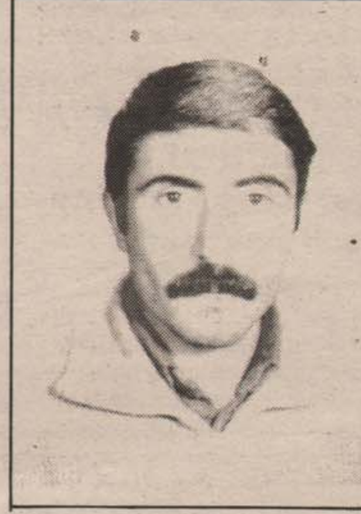
Parti militanları ve savaşçıları bunlara rağmen ezici bir çoğunlukla hazırlıklarını tamamladılar. **Abdulkadir yoldaş**, hazırlıklarda önemli rol oynadı. Çelik disiplini ve büyük sağduyusuyla sağcı unsurların karşısında bir kale oldu. Kamplardaki sağcı unsurlar ondan çekiniyor, kendilerini ele vermemeye çalışıyorlardı.

Planlamalar bölge bölge yapılıyordu. Bir bölge bir gerilla üssü haline nasıl gertirilecek, müdahale edilen bölgenin sosyal ve coğrafik yapısı nedir, düşmanın alandaki gücü ve konumlanması nedir, örgütsel ve askeri eylem hedefleri dönemsel olarak hangileridir, hareket ve çalışma tarzı ne olmalıdır vb. sorulara cevap aranıyordu.

Nisan '84'e gelindiğinde hazırlıklar tamamlanmıştı. Coşku ve heyecan doruk noktasındaydı. Gruplar hazırlanmış, talimatlarını almış, donanımlarını kuşanmışlardı.

Tam da bu sırada beklenmedik bir olay meydana geldi. Uludere'nin Nire (Bulakbaşı) köyünde **Ali Oruç, M. Sıddık Korkmaz** ve **Mahmut Dora** adlarındaki üç Parti militanının çaylarına zehir konarak esir alınıyorlardı. Türk ordusu da hazırlıklarını yapmış, operasyonlara başlamış, belli başlı geçit yerlerine güç yığarak, sınırlardaki önlemleri arttırmıştı.

Ulusal kurtuluş atılımına gidiliyordu. Militanın ve halkın bayramı direnişti. Militanlar, kucaklaşıyor, birbirine başarılar diliyorlardı. Ayrıca ayrı cephelerde savaçacaklardı. Çoğu birbirini bir daha göremeyecekti. Hepsi de bunu biliyordu. Savaş yoldaşlığı başkaydı... İnsan yaşayınca en güçlü bağın devrim bağları olduğunu anlar. Herkes kaynaşıyor, aynı organizmanın bir parçası oluyordu.

Abdulkadir BİÇİM

Bitlis-Şirvan Cephesinin Komutanı Abdulkadir Yoldaş

Sason ve Bitlis, halk savaşımızda temel bir role sahip. Botan, Hakkari ve Van'ı Diyarbakır, Bingöl, Elazığ ve ötesine bağlıyordu. Bu alana yollanan gruplar, alanı atfedilen rol doğrultusunda hazırlayacaklardı.

Botan, Van, Hakkari, Mardin, Diyarbakır, Adıyaman, Kars, Ağrı, Bingöl, Dersim, Sason ve Bitlis'e gruplar hareket etmiş, kayıpsız yerlerine ulaşmış, alandaki birimlerle birleşmiş, atılım hazırlıklarına girişmişlerdi.

Abdulkadir yoldaş, Şirvan-Bitlis alanına gitmişti. Köylülüğü iyi tanıyordu. O sınıfın içinden çıkmıştı. Yanında ulusal kurtuluş direnişimizin büyük komutanları ve Parti militanları **Ali UĞUR** ve **Ramazan KAPLAN** bulunuyordu. **Ali UĞUR**, alanın askeri komutanı olmuş, alanı adım adım tanıyordu. Halk, grubun alana varışıyla büyük umutlara kapılmış, bir an önce kendilerine yaşamı zehir eden Türk askerleri ve ajanlara yönelmelerini isiyorlardı.

Halkın emri yerine getirilir. Şirvan'ın en büyük ajanı Ali Örek Siirt'te kalmaktadır. Görevi **Ali UĞUR** ve **Abdulkadir BİÇİM** yerine getireceklerdir. Büyük bir ustalıkla şehre girilir. Abdulkadir yoldaş, soğuk kanlı ve inançlıdır. Mutlaka hedefini bulacaktır. Hedefi **Ali UĞUR** vuracak, **Abdulkadir BİÇİM** onu koruyacaktır. Silahları bir Kalaşnikof ve bir tabancadır. Abdulkadir yoldaş, silahını bir köylü torbasının altına koyar ve bekler. Çok geçmeden devrimci intikam eylemi gerçekleştirilir. İki devrimci yara almadan, gündüz ortası çatışarak şehri terkeder ve dağa yetişirler

Atılım Talimatı

10 Ağustos'ta birimin eline geçen talimat, silahlı propaganda biriminin kurulmasını istemekte ve atılım dönemine girildiğini müjdelemektedir. Birimin coşkusuna diyecek yoktur. Hazırlıklar yapılır. 15 Ağustos'ta mutlaka büyük bir eylem yapılacak, ulusal kurtuluş atılımı en gür bir şekilde halka duyurulacaktır.

Hedef Şirvan'dır. Düşman bölüğü roketlenecek, halkla toplantılar yapılacaktır. Eylemin komutanlığını **Ramazan KAPLAN** yapar. Grupta Abdulkadir yoldaşın rolü de çok önemlidir. Silahlı propaganda grubunun komutan yardımcısı olmuştur. Eylem grubunda **M. Sait YILDIRIM** ve **Abdülkadir** yoldaşta vardır. Baskın istenen tarzda gerçekleştirilir. Bölük roketlenir ve taranır. Düşman askerleri neye uğradıklarını şaşırmış, yerlerinden kıpırdayamazlar. Abdulkadir yoldaş, kahveleri tek tek dolaşarak, 15 Ağustos atılım bildirisini okur. Muazzam propaganda gücüyle halkın coşkusunu doruğa çıkarır.

Türk devleti , resmi açıklamasında Şirvan baskınında bahsetmez. Halbuki baskına uğrayan sadece Şemdinli ve Eruh değildir. Eruh ve Şemdinli'yle beraber Şirvan da basılmıştır.

Türk devleti, 15 Ağustos atılımıyla kalbinden vurulmuştur. Türk generalleri ne yapacaklarını şaşırırlar. Türk devleti, tekrar ihanete sarılır. Ordu operasyonlarıyla terör estirir. Milis örgütleri, ajanları devreye sokar, ihaneti taşvik eder.

Şehadet

Abdulkadir yoldaş, köylülere yaklaşımındaki ustalık, eğiticilik, ikna gücü ve güçlü propagandacılığıyla büyük bir atılım yapmış, halkın aradığı bir öğretmen, bir komutan özelliklerini çoktan kazanmıştı. 'Militan savaş hat'ında yetişir, 'kişiyi sınayan savaştır' sözleri en çok da Abdulkadir yoldaşın pratiğinde doğrulanıyordu. O, 1984 sonlarında Kurtalan'da bir bankadaki paraların kamulaştırılmasında ve kazada yapılan siyasi gösteri eyleminde yine **Ali UĞUR**'un yanındadır.

İhanet, düşmanın imdadına yetişir. Bu defa ihanetin adı **Ali Ozansoy**'dur. İyi tanınmalıdır. Bu sefil, düşmana taktik veriyor, hareket tarzını açıklıyor, üslenme odaklarını gösteriyor, muhtemel saldırılacak hedefleri gösterip önlem aldırıyor ve operasyonlara katılıyordu.

Devrimci gruplar, sadece düşman birliklerinin ardı arkası kesilmeyen operasyonlarıyla değil, sert kış koşullarıyla da mücadele etmek zorunda kalıyorlardı.

Düşman ihanetten ürün alır. Şubat '88'de Sason'da sekiz devrimci şehit olur. Şirvan'da da üç devrimci şehit olur, üçü de esir düşerler.

Ali UĞUR ve **Ramazan KAPLAN** yoldaşlar kayıp vermeden 1985 kışını atlatırlar. Nisan'a girilmiştir. Planları, Sason'a müda- Nisan '85. Tam dört ayrı yerde Şirvan ve Mutki'de birim düşman birlikleriyle çarpışmaya girer. Düşmanın kayıpları büyüktür. Birçok subay ve asker öldürülmüştür. Çarpışmalarda **Ali UĞUR, Ramazan KAPLAN, Şah İsmail BOZKUŞ** ve **M. Sait YILDIRIM** gibi büyük halk komutanları ve Parti militanları şehit düşerler.

Devamı 17. sayfada

Kürdistan'dan Savaş Haberleri

Baştarafı 1. sayfada

linde tuttuğu insiyatifi daha arttırdı. Ordu birliklerinin üstüste darbe alması, operasyonlarının sonuçsuz kalması ve ARGK'ye katılımlar, duruma kimin egemen olduğunu göstermektedir. Faşist ordu, ek komando birlikleriyle alanı takviye ederek Şırnak'taki güçsüzlüğünü sergilemektedir.

Şırnak'ta gerçek durum şudur: Herekol'dan, Cudi'ye ve Gabar Dağına kadar olan dağlık ve ormanlık olan gerillaların denetimindedir. 1983'ten beri alanda siyasal ve askeri çalışmalar sürmektedir. Hemen hemen her köy gerillalara savaşçı vermiştir. Gerillaların harekat alanı geniştir. Gündüzleri bile büyük gruplar halinde hareket ediyor, köylere giriyorlar. Şırnak'taki Derşew, Batuyan ve Şırnoki aşiretlerinin kitlesi, ulusal kurtuluştan yana tavır koyuyor. Aşiretler, bütün baskılara rağmen, korucu olmayı kabul etmediler. Koruculuk Alixan Tatar ve Osman Demir etrafındaki dört grupla sınırlı kaldı. Şırnak alanı, ARGK'nin askerlik yasasının gönüllülük temelinde en ileri işlediği alan. ARGK, Şırnak köylülüğünün yaşam parçası olmuş durumda. Onun otoritesini tanıyorar.

Dağı ve insanıyla ARGK'yle bütünleşen Şırnak, faşist sömürgeci ordu ve uşağı ağalara ölüm darbelerini vurmanın sabırsızlığı içinde bulunuyor.

DERSİM

ARGK'nin faşist-sömürgeci kültür kurumlarına yönelik eylemleri devam ediyor. Mazgirt'in Akdüzen köyünde faşist orduya ajanlık yapan, sömürgeci rejimin temsilcisi Musa Sarısaç ve Mustafa Sağlar adlarındaki iki öğretmen yargılanarak ölümle cezalandırıldılar.

Pülümür'ün Altın Hüseyin köyü, Güzellik mezrasında da gerçekleştirilen ayrı bir eylemde Lokman Çeker ve Ali Boşgelmez adlı faşist öğretmenler ölümle cezalandırıldılar.

Her iki eylemde de kışla kültürü yuvaları olan okullar yakıldı.

Eylemler üzerine çoğu öğretmen istifasını vererek Dersim'den ayrıldı. Dersim valiliği ve ordu yetkilileri paniği önlemek için, önce 50 öğretmeni merkeze topladılar. Yapılan görüşmelerde öğretmenleri ikna edemediler. Öğretmenler can korkusuyla bir daha köylere gitmek istemiyorlardı.

Bu gelişme üzerine, tüm ilkokullar tatile sokularak öğretmenlerin tümü Dersim'den çekildi.

Türk ordu birlikleri, ARGK'nin eylemlerini önlemek için operasyonlarını arttırmış bulunuyor. Dersim'e giriş-çıkış askeri kontrol altında. Köylerde sokağa çıkma yasağı uygulanıyor.

Helikopterler eşliğinde operasyonları arttıran sömürgeci ordu birlikleri sonuç alamıyor, tam bir çaresizliği sergiliyorlar.

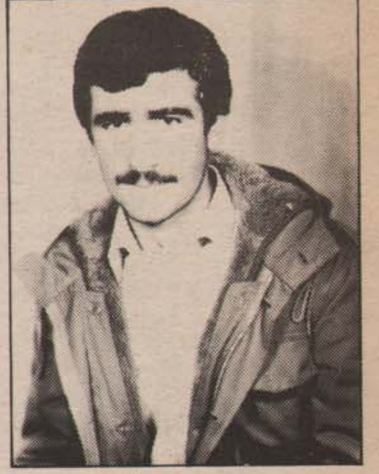
14 Nisan'da Dersim'e bağlı Sarıtaş köyünde küçük bir ARGK grubuyla çatışan Türk ordu birlikleri birçok kayıp verdiler. Çarpışmada Celal ÇETİNKAYA ve Ulaç (Seyit Rıza'nın torunlarından) adlarındaki iki kahraman ARGK savaşçısı şehit düştü.

Dersim'de meydana gelen diğer bir çarpışmada da aralarında subayların da olduğu 6 düşman askeri öldürüldü ya da yaralandı. Bu çarpışmada da henüz adını öğrenemediğimiz bir ARGK savaşçısı şehit düştü.

Son eylemlerle Dersim aktif bir savaş cephesi özelliği kazandı. ARGK, sayısını ve kitlesel gücünü arttırdı. Türk devletinin Dersim'e yönelik askeri politikası bütün yönleriyle çıkmaza girmiş durumda. Bütün stratejik noktalara asker yerleştirildiği, öğretmen kılığında ajanlar serpiştirdiği ve durmadan sayısını arttırdığı askeri operasyonlarına rağmen, ARGK üremeye devam etti. Sömürgeciler, ARGK'yi tecrit edemediler. Şimdi şu gerçeklikle karşı karşıyadırlar: ARGK, Dersim'in her köşesinde eylem yapıyor, her köye giriyor, halk baskıları dinlemeden her yerde gerillalara yardıma koşuyor.

Gelişmenin diğer bir yönü de var: Kemalizmin Dersim'de yaptığı tahribat üzerinde var olan ve 1980'e kadar büyük tahribat yaparak varlıklarını sürdüren Aydınlık, HK, DHB ve Partizan gibi grupların hızla erimesidir. Bu sonuca yol açan, halkın gerçekleri gören sağduyusu ve ARGK'nin kahramanca çalışmasıdır.

Dersim halkımız, kurtuluşunun PKK'yle olacağını görüyor, bu inançla ARGK etrafında birleşiyor. Önümüzdeki süreç Dersim'in daha büyük ulusal kurtuluş eylemlerine ve gelişmelere şahit olacaktır.

Celal ÇETİNKAYA

Bagok Direniş şehidi Numan BAĞCI (sağda) bir toplantıda

BİNGÖL

1988 bahar atılımını eylemlerle açan alandaki ARGK birliği, Kığı'nın Direkkaya, Zeyneli ve Gürçelik köylerinde toplantılar gerçekleştirdi. Toplantılarda, köylülere, "Faşist Türk sömürgeciliğinin milislik uygulamasının amacı ve durumu, düşmanın baskı ve ajanlaştırma politikasına karşı tutum, ulusal kurtuluş savaşımızın düzeyi, ERNK'nin kitlesel politikası, ARGK'nin amaçları, askerlik yasası, yurtseverlik görevleri konusunda bilgi verilerek, her Kürt insanının, -eğer ülkesine ve halkına düşman değilse- Türk

Bahar '88 Ulusal Kurtuluş Eylemleri, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni bir aşamaya geldiğini gösteriyor

Nisan ayını geride bıraktığımız şu günlerde, Kuzey-Batı Kürdistan'ın dört bir yanında eylemlerin yeniden yükseldiğine şahit oluyoruz. Bu defa ARGK'nin silahları Dersim, Bingöl, Kars, Ağrı, Siirt, Mardin ve Hakkari'de düşmanın beyninde patladı.

Türk ordusunun ülkemizdeki konumlanması ve yönelimlerine bakıldığında, belli bir taktik ve planlamayla gerçekleşen eylemlerin önemi daha iyi anlaşılır.

Arada büyük güç dengesizliği vardır. Her bölgede 60-100 kişilik bir gerilla birliğine karşılık en az 10.000 düşman askeri bulunmaktadır. Askeri birliklerin yanısıra özel timler ve çete grupları, yardımcı kuvvet olarak savaşa sürülmektedir. Türk ordusu, helikopter vb. anti-gerilla silahlarıyla kendini donatmıştır. Türk birlikleri en az binbaşı ve daha üst rütbeli komutanlarca yönetilmekte ve belli bir taktik ve planlamaya göre hareket etmektedir. Buna göre, gerilla odağı olarak hedeflenen alanlar sürekli kuşatma altında tutulmaya çalışılmakta, köyler kontrol altında tutulmakta, gençlik köylerden uzaklaştırılmakta, halkın günlük yaşamı büyük bir baskı ve kontrol altında tutulmaktadır.

Ulusal kurtuluş savaşında, askeri güçlerin kıyaslaması sonuç için belirleyici ölçü olmasa bile, ARGK'nin, bu son derece eşitsiz koşullarda varlığını ve eylemci gelişmesini sürdürmesi büyük bir sonuçtur.

Türk ordusu, gerillaları belli odaklara sıkıştırıp, sınırlandırılmış bir alanda savaşma taktiğini izlerken; ARGK, çok geniş bir alanda çarpışmaları sürdürme gücünü sergilemiştir.

ARGK birlikleri, eylem türü ve çarpışma gücü olarak güçlü bir halk ordusu deneyimi sunuyor. Nisan ayı başlarında Nusaybin alanında meydana gelen çarpışmaya 10.000 civarında düşman askeri ve çok sayıda helikopter katıldı. Çarpışma 24 saatten fazla sürdü. Bu, ARGK'nin savaş gücünün ve kahramanlığının göstergesidir.

ARGK, tek boyutlu eylem değil, Türk sömürgeciliğinin tüm kurum ve varlığını hedefleyen geniş bir eylemlilik içine girmiştir. Eylemler, askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel hedeflere yönelmiştir. Bu, ARGK'nin sadece askeri bir örgütlenme değil, halkımızın siyasal ve örgütsel geleceğini inşa eden siyasal askeri bir örgütlenme olmasından kaynaklanmaktadır.

Neden okullar ve öğretmenler

ARGK'nin isabetli eylem hedeflerinden biri de, Türk sömürgeciliğinin kültür kurumları ve kültür temsilcileri olmuştur. Önce şunun kavranması gerekir: Sömürgecilik bir bütündür. Parçalara ayrılamaz. Kaldı ki, Türk burjuvazisinin hedefi, Kürt halkını asimile etmek ve varlığını ortadan kaldırmaktır. Türk burjuvazisi, bu hedefine varmak için sosyal ve kültürel kurumlarını, en az askeri olanları kadar etkili kullanıyor. Halkımızın toplumsal yapısındaki tahribat, önemli olarak kemalizmin kültür elçilerinin ürünüdür.

Bugün de Türk devleti, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini ezmek için bütün kurumlarını aynı amaç doğrultusunda kullanıyor, tümünü askeri yapısına tabi kılarak, özel savaşının öğeleri haline getiriyor. Gerektiğinde bir okulu, bir karayolu şantiyesini, bir hastaneyi karakol ve işkence yuvası haline getiriyor, gerektiğinde de bir doktora, bir öğretmene ve diğerlerine telsiz ve silah vererek ajanlık yaptırabiliyor. Türk ordusu, bunları gerek olmaktan çıkarmış, bir zorunluluk haline getirmiştir. Ajanlık yapmak, milislik yapmak, Kürdistan halkının köleliğinin devamında rol almak bir vatandaşlık görevi haline getiriliyor.

Eğer bir halk özgür olmak istiyorsa, kendine ait her şeyi geri almalıdır. Geri alma da, düşmanın zorla yerleştirdiği kurum ve otoritesinin imha edilmesiyle olur. Daha doğrusu, bugün Kürdistan'da gelişmenin temel yönü budur.

Bir halk dili ve kültürünü, sömürgeci burjuvaziden aman dileyerek ve parlamentosunda muhalefet yaparak, ve kültürel özerklikle değil; doğrudan, kendisine ait olan yerde kültür varlığına yönelen yabancı kültür kurumlarını da diğer kurumlarıyla birlikte ortadan kaldırarak koruyabilir ve özgür kılabilir.

Eğer Kürdistan'a gelen memur ve öğretmenler arasında demokrat Türkiyeli insanlar varsa, bunların görevi, faşist-sömürgeciliğin Kürt halkına karşı cinayetlerine ortak olmamaktır. Aksi durumda, halkımıza karşı suç işlemeyi kabul etmiş olurlar. Türkiye devrimcilerinin önündeki görev de, kültürel asimilasyon politikasına karşı vargüçleriyle durmaktır.

Ulusal kurtuluş eylemlerinin siyasal boyutu

Güçlerin büyük dengesizliğinin olduğu koşullarda ARGK'nin geniş bir alanda gerçekleştirdiği eylemler, halkın yurtsever bilinç ve desteğinin göstergesidir. Köylülük üzerinde kuşatma, baskı, işkence, sürgün ve cezalandırma uygulamalarının bir politika haline getirilip süreklilik kazandığı gözönüne alındığında, halkın desteğinin önem ve büyüklüğü daha iyi anlaşılır. Kuşatma altında olan köylerde yapılan ARGK toplantıları genellikle basına yansıtılmamaktadır. Her bir toplantı, bir askeri eylemin risklerine sahiptir. Halkı kazanmayı, ikna etmeyi ve örgütlemeyi gelişim ilkesi alan ARGK, gücünün en fazlasını bu alana harcamakta ve aldığı ürünle düşmanın pasifikasyon politikasını boşa çıkarmaktadır.

Köylülüğün ARGK etrafında toplanması ve ARGK'nin eylemlerinin halkımız için umut haline gelmesi, ulusal kurtuluş cephemiz ERNK'nin siyasal gücünün büyümesine denk düşmektedir.

Şehir kitleleri ve ulusal kurtuluş eylemleri

Ulusal kurtuluş mücadelemizin temel bileşenlerinden biri olan şehir kitlelerinin yurtsever uyanışı ve örgütlenmesinde somut gelişmeler olmuş, 1980'den bu yana düşmanın kendisinden emin olduğu bu alanlarda da eylemler yankısını bulmuş, kitleler faşist sömürgeciliğe karşı tepkilerini çeşitli şekillerde dile getirmeye başlamışlardır.

Asker, polis ve ajanların izleme ve baskılarına rağmen, gruplaşmalar olmakta, devrimci kutlamalar yapılmakta, uyanış ve örgütlenme bu sınırlarında kalmayarak, İstanbul, Ankara, Adana vd. Türkiye metropol kentlerindeki gençlik ve işçi Kürdistanlı kitleler içinde maddi bir güce dönüşmektedir.

Bahar '88 eylemlerinin gerektirdiği bu kısa değerlendirme, bizi şu sonuca götürmektedir: Ülkemiz genelinde eylem düzeni içinde olan silahlı birimleri, gençlik, köylü ve emekçi kitlelerin gelişen siyasal eylemliliği ve hapishane direnişleriyle halkımızın ulusal kurtuluşçu gücü emin adımlarla ilerliyor ve gelişiyor.

ordusuna karşı savaşmak üzere ERNK'de yer alma ve ARGK'yi destekleme göreviyle karşı karşıya olduğu" söylendi.

Köylülere, düşman kurumlarına yönelmenin amacı da anlatıldıktan sonra, ARGK birliği faşist-sömürgeci Türk devletinin varlığını simgeleyen üç okul ve bir sağlık ocağı binasını yaktılar.

ARGK birliği, halk mahkemesi kurarak yargıladığı iki faşist öğretmeni kurşuna dizdi.

Köylerde toplantılar sürerken diğer bir ARGK birliği **Kiğı-Karakoçan** yoluna barikat kurdu. Durdurulan araçlarda bulunan yolcuların kimlik kontrolü yapıldıktan sonra, propaganda yapılıp, bildiri dağıtıldı. Gerillalar yol boyunca telefon direklerini imha ettiler ve pankartlar astılar.

Durdurulan araçlardan Türk devletine ait bir sağlık aracı yakılarak imha edildi.

KİĞI

19 Nisan tarihinde Yedisu nahiyesi yakınlarında bulunan karayolları şantiyesini basan ARGK gerillaları işçilerle toplantı yaptılar. Toplantıdan sonra askeri yol yapan bir dozer, bir kreyder ve bir kamyon yakılarak imha edildi.

ŞEMDİNLİ

Alanda faaliyet yürüten bir ARGK birliği, Dağlıca köyü Anadağ mezrasında konumlanan bir düşman operasyon birliği ve onlara yol gösteren bir çete grubuna saldırı düzenlediler. 24 Nisan'da gerçekleştirilen eylemde ARGK kayıp vermezken, çok sayıda düşman askeri ve çete safdışı edildi. Düşman resmi açıklamasında kayıplarını her eylemden sonra olduğu gibi, bir asker ölü, bir asker ve bir korucu yaralı olarak gösterdi. Sözkonusu çeteler, birçok devrimci ve ulusal kurtuluş savaşçısının kanına giren Gerdi aşiretinden Hakkı Töre'ye ait çetelerdi.

Şemdinli, Türk ordusunun en fazla güç yığdığı alandır. Hemen hemen her köye asker konumlanmıştır. Hem Doğu ve hem de Güney Kürdistan'a sınır olan Şemdinli bu özelliğinden dolayı stratejik bir konumu bulunmaktadır. Bu öneminden dolayı Türk ordusu alana aşırı güç yığmış -ki bu güç 30.000 civarındadır-, alana yabancıların girişini yasaklamış, son bir kararnameyle, hava sahasını yabancı uçaklara kapatarak, Şemdinli'yi savaş bölgesi ilan etmiştir.

Alanın halkı yıllardır savaşın içindedir. Zaman olmuş Güney'e göçmüş. Halen Gerdi aşiretinin önemli bir kesimi Güney ve Doğu Kürdistan'da mülteci konumunda bulunmaktadır. Alan aşiretinin Güney Kürdistan ilkel milliyetçi güçleriyle ekonomik, politik bağları da mevcuttur.

Türk ordusu, alan aşiretinin bu özelliklerinden yararlanarak, onları ulusal kurtuluş mücadelesine karşı silahlandırmak istedi. Halk, düşmanın dayatmalarına karşı koydu. Örgütlendirilmek istenen çetecilik ise gelişmedi. Türk ordusu, bazı tavizler karşılığında ilkel milliyetçi gruplardan yararlanmak istedi. Sınırdaki bazı aşiret ağalarına ayrıcalık tanıyarak bunları çeteleştirdi. Şemdinli 1986 yılı boyunca ARGK'nin çok sayıda askeri eylemine ve siyasi çalışmasına şahit oldu. Bu çalışmalar sonucu, Türk ordusunun alana yönelik planları önemli oranda bozuldu. Şemdinli'nin önemli bir alanının kurtarılmış bölge haline gelmesi korkusuyla, Türk ordusu vargücüyle alana yöneldi. Her adımda askerin konumlandırılması sonucu Türk ordusu, alanı tutabildi. Bu noktada Türk ordusu kendini başarılı hissetmektedir.

Gerçekte ise Türk ordusunun artan varlığı, onun güçsüzlüğünden. Çünkü, büyük askeri gücü, çete ve operasyonlarına rağmen, ARGK birimleri alanda dolaşıyor, köylerde toplantı yapıyor, çetelere ve askeri birliklere başarılı darbeler vuruyorlar.

AĞRI

Iğdır, Doğubeyazıt yolu üzerinde bulunan bölge trafik binaları, bölgede çalışma yapan ARGK birliği tarafından bombalandı ve tarandı. Eylemin sonucunu henüz tam alamadığımızdan ve düşman kayıplarını gizlediğinden, öldürülen asker ve polislerin sayısını veremiyoruz. Fakat binanın roket atışıyla önemli oranda imha olduğu ve yandığı, binadan panikle çıkan polis ve askerlerin de yakın mesafeden taranmaları sonucu çok sayıda ölü ya da yaralının olduğu kesindir.

Gerillalar daha sonra yola barikat kurup, pankart astılar. Kars ve Ağrı civarında baharla birlikte ulusal kurtuluş çalışmalarının artması üzerine düşmandan büyük bir panik başladı. Bölgeye daha çok askeri istihbarat amacıyla gelen ve daha çok ABD'den gelen yabancılar, eylemler üzerine alanı terketmeye başladılar.

Türk ordusu, Ağrı Dağı eteklerinden başlamak üzere çoğu stratejik noktaya güç yığdı ve operasyonlarını arttırdı. Türk basını ise, asılsız haberler yayarak, alandaki ulusal kurtuluşçu gelişmeleri çarpıtmaya yönelik yayınına ağırlık vermeye başladı.

Kars ve Ağrı'da patlayan gerilla silahları, ülkemizin hiçbir karışının Türk ordusu ve Türk devlet kurumları için emin olmadığının ve her an saldırıya uğrayabileceklerini açık olarak göstermektedir.

NUSAYBİN

27 Nisan günü, Taş köyüne giden bir ARGK birliği köyde toplantı gerçekleştirdi. Toplantıdan sonra köye istihbarat toplamaya gelen bir düşman ajanı tutuklandı. Gerillalar, ajanın suçlarını köylülere açıkladılar. Daha sonra köyün dışına çıkarılan ajan, suçlarının cezası olarak kurşuna dizildi.

ERUH

Mardin ve Dersim'den sonra, Eruh'ta da köy öğretmenlerinin istifası çoğalmaya başladı. İstifa ve firarların önünü alamayan Eruh kaymakamlığı, öğretmenlerin yerini değiştirmeye başladı. Bu da çare olmayınca 15 köy öğretmeni, bir seminer bahane edilerek kaza merkezine alındılar. Kaymakamlık ve ordu komutanları teşvik ve tehditle öğretmenleri geri yollamayı planlamakta. Zorlamalar sonuç vermeyince, Türk devlet yetkilileri çaresizliklerini gizlemek için okulları erken tatil etme kararı aldılar.

Cezaevlerinde Bahar Direniş Dalgası

DİYARBAKIR

Diyarbakır sivil cezaevinde 6 Nisan'da başlatılan açlık grevi direnişi devam ediyor. İstemlerini, "görüşlerde Kürtçe konuşulması, görüş süresinin uzatılması, avukatlarla yüzyüze görüşülmesi, tutuklulara kitap, dergi, gazete, radyo, saz vb.' dışarıdan yiyecek ve elbise teminin serbest bırakılması, koğuşlardaki aşırı yığılmanın önlenmesi, sağlık ve beslenme koşullarının düzenlenmesi vb." olarak 13 maddelik bir bildiriyle direnişin ilk gününde açıklayan tutuklular, halen büyük bir kitlesellik ve kararlılıkla açlık grevini sürdürüyorlar.

Açlık grevi büyük dayanışma görüyor. 300 civarında tutuklu yakını, tutukluların istemlerinin yerine getirilmesi için dayanışma eylemlerini genişlettiler. Ağır ceza mahkeme binasına doğru yürüyüşe geçen tutuklu yakınları görüşme istemlerinin yerine getirilmemesi üzerine ağır ceza binasına saldırdılar, camları kırdılar. Çelik kuvvetlere mensup polis timleri çoğu kadın ve çocuk olan kitleye saldırdılar. Kitlenin polis ve askerlere karşı koyması kavgaya dönüştü. Polis kitleden yedi kişiyi tutuklayarak mahkemeye sevketti.

30 kişilik dayanışmacı tutuklu yakını da SHP binasında açlık grevine başladılar

Diyarbakır Dicle Üniversitesinde okuyan gençlik, gruplar halinde cezaevi önünde toplanıyor ve SHP binasında açlık grevini sürdüren aileleri ziyaret ederek dayanışmalarını belirtiyorlar.

SHP il binasında sürdürülen tutuklu yakınlarının açlık grevi, SHP Diyarbakır il örgütü ile genel merkez arasında gerginliğe yol açtı. SHP Genel Merkezinin karşı koymasına rağmen, Diyarbakır merkez ilçe yöneticileri binalarında tutuklu yakınlarının sürdürdüğü eylemle dayanışma içinde olduklarını açıkladılar.

Öte yandan, 15 Nisan'da sivil idareye devr edileceği Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan Diyarbakır askeri cezaevinin devri işlemlerinin durdurulduğu belirtilmekte. Bakanlık, personelin hazırlanamadığını gerekçe göstermekte.

Gerçekte ise, gecikmenin nedeni başkadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşın esirleri üzerinde büyük bir oyun oynanıyor. Faşist yöneticiler, üç ayı aşkın süredir, savaş esirlerini grup grup üzerlerinde oyun oynayabilecekleri cezaevlerine sürgün ediyorlar. Son gecikme, henüz tüm savaş esirlerinin sürgün edilemediği gerçeğinden kaynaklanmaktadır. Sömürgeci-faşist yetkililer büyük bir sahtekarlık sergiliyorlar. Sivil yönetime devrettik dedikleri zaman, Diyarbakır askeri cezaevinde siyasal tutuklu kimse kalmamış olacaktır.

Diyarbakır sivil cezaevinde siyasal tutukluların öncülüğünde başlatılan açlık grevi direnişinin en önemli amaçlarından biri de, sömürgecilerin bu oyununa dikkati çekmek ve kamuoyunu duyarlı kılmaktır.

İsteklerin kabul edilmesi üzerine, açlık grevi 26 Nisan'da sona erdi.

URFA

PKK'li savaş esirlerinin başlattığı ve diğer tutuklularca da desteklenen ve 12 Nisan'da başlayan açlık grevi üçüncü haftasını doldurdu.

Açlık grevinin başladığı gün, direnişçiler adına basına ve kamuoyuna bir bildiri ile açıklama yapan **Mustafa Karasu** şunları söyledi:

"Cezaevine kitap, dergi, teyp, radyo ve saz alınmamakta. Yakınlarımızla ancak 15 günde bir o da yarım saat görüştürülüyoruz. Ekmek ve bir kap yemekle açlığa terkedilmiş durumdayız. Dışardan elbise ve yiyecek alınmamaktadır. Koğuşlar hınca hınç doludur. Azami sağlık koşullarından bahsetmek gülünçtür. Avukatlarla yüzyüze görüşmemiz mümkün değil. Görüşlerde Kürtçe yasağı uygulanıyor. Zorla tek tip elbise giydiriliyor. Sinsi yöntemlerle baskı uygulanıyor."

Bildirinin sonunda direnişçi tutuklular, ırkçı, sömürgeci uygulamaları protesto ederek açlık grevini, istekleri yerine getirilinceye kadar sürdüreceklerini açıkladılar.

Şubat '88 Diyarbakır askeri cezaevi direnişi ardından kalabalık bir PKK'li savaş esiri grubu Urfa cezaevine sürgün edilmişti. Direnişte **M. Emin YAVUZ** şehit olmuş, buna karşılık Türk hükümeti tutukluların isteklerini yerine getirdiğini açıklamıştı. O zaman da gerek tutuklular yayınladıkları bildirilerde, gerekse Berxwedan yaptığı açıklamalarda bunun direnişin önüne geçmek için bir faşist oyun olduğunu vurgulanmıştı. Şubat'ta bu yana geçen zaman, faşist-sömürgeciliğin sahtekarlığını bir daha göstermiş, gruplar halinde sürgün edilen savaş esirleri üzerinde özel imha politikası, sivil maske altında daha ince yöntemlerle devam etmiştir.

SİNOP

Kapalı kutu olarak tutulan ve baskıların var gücüyle sürdürüldüğü Sinop E tip özel cezaevinde direniş sürüyor. Buraya sürgün edilen savaş esirleri cezaevi müdürü ve savcının öncülüğünde uygulanan imha planına karşı direniyorlar.

Geçen sayımızda adını bir daha verdiğimiz ve durumuna dikkati çektiğimiz PKK-Birecik davasından tutuklu **Salih Sezgin**'in koma durumu devam ediyor. Gördüğü işkence sonucu hastalanan Salih Sezgin, son şiddet uygulamalarıyla ağır hasta olduğu halde durumuna müdahale edilmiyor.

Siyasal tutukluların, baskı ve kısıtlamalara karşı geliştirdikleri direniş ise sürüyor. Cezaevi idaresi, tutukluları faşist kurallara boyun eğmeye, tek tip elbiseye zorluyor. Baskılar PKK'li savaş esirleri üzerinde yoğunlaşmış durumda. Askerlerin, tutuklulara saldırısı sırasında çok sayıda tutuklu yaralandı. Bunlardan durumu ağır olup adlarını öğrenebildiklerimizden ikisi **Mustafa Çepik** ve **Ahmet Öğretmen** adlı iki PKK'li savaş esiri.

Sömürgeciler, gazetecileri cezaevine yaklaştırmıyorlar.

ESKİŞEHİR

Mart direnişi sırasında kafasından aldığı darbeyle ağır yaralanan **Şükrü Göktaş** 'ın durumunun ciddi olduğu ve derhal tıbbi müdahaleyi gerektirdiği ve bunu cezaevinden talep ettikleri halde, faşist savcı izin vermemektedir. Şükrü Göktaş'ın ölümüne terkedilmesine izin vermeyeceklerini söyleyen tutuklu arkadaşlarının bu açıklamasından sonra Eskişehir E tipi özel cezaevinde durum tekrar gerginleşti.

Diyarbakır zindan direnişçilerinden Mustafa Karasu, Sakine Cansız ve Hamili Yıldırım

ÇANAKKALE

Aralarında 8 bayanın da bulunduğu 120 siyasi tutuklunun başlattığı açlık grevi direnişi başarıyla sonuçlandı. 29 Mart'ta başlayan açlık grevi, tutukluların 22 maddeden oluşan isteklerinden çoğunun yerine getirilmesiyle 28 Nisan tarihinde sona erdi.

Tutuklu yakınları da açlık grevcilerinin yanında olmuş ve istekleri doğrultusunda dayanışma eylemlerini sürdürmüşlerdi. 18 Nisan'da tutuklu yakınlarının, *"Yakınlarımızı ölüme terk etmeyeceğiz"* pankartıyla Çanakkale Cumhuriyet meydanında yaptıkları yürüyüş izinsiz olduğu gerekçesiyle polisin saldırısına uğramış ve sekiz kişi tutuklanmıştı.

METRİS

50'nin üzerinde siyasal tutuklu Diyarbakır ve Çanakkale cezaevi direnişleriyle dayanışma amacıyla 19 Nisan tarihlerinden başlamak üzere üç günlük açlık grevine gittiler.

Diyarbakır'da İlginç Sömürgeci-Faşist Uygulama

Sömürgeciler Diyarbakır Dicle Üniversitesi kambusunda yapılan kitlesel Newroz kutlaması sırasında tutukladıkları bayan öğrencilere "bakirelik kontrolü" yaptılar.

Tutuklu beş bayan yurtsever olan Canan Tanrıkulu, Güler Sarıhançer, Güldane Çelik, Sakine Fidan ve Feride Akın'dan Canan Tanrıkulu'nun babası Cuma Tanrıkulu, bu uygulama karşısında şunları söyledi: *"İnanç, onurunu hiçe sayan bu uygulama karşısında sessiz kalmak en büyük ayıptır. Birer üniversite öğrencisi olan kızlarımızın yaşadıkları bu onur kırıcı olay, insanlarımızın yıllardır karşı karşıya bulunduğu işkence ve baskıların son ve en somut örneğidir. Yetkililerin yaptıkları açıklama, uygulamanın bir yöntem olarak sürdürüleceğini göstermektedir."*

SHP Mardin milletvekili Adnan Ekmen de 'bekaret kontrolü" olayını bir soru önergesiyle TBMM'si gündemine getirdi.

Kendisi ahlaksızlığın zirvesi olan ve toplumda ekonomik-sosyal politikalarıyla düzenine çekmek isteyen faşist-sömürgeci rejim, bu son uygulamasıyla, insanlarımızın onuruyla oynamak ve onları ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırmayı hedeflemektedir.

THKP-C Eylem Birliği Davasında 3 İdam

Askeri yargıtay 4. Dairesi, **THKP-C Eylem Birliği** davasında verilen üç idam kararını onayladı.

Dava daha önce İstanbul 1. Ordu Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesinde görülmüş, karara bağlanmış ve temyiz istemiyle askeri yargıtayda bekliyordu.

Askeri yargıtayın idam kararlarını onayladığı devrimciler şunlar: Halil Güçlü, Şükrü Binici ve Şamil Tuncay.

Askeri yargıtay, Mustafa Özkan, Hasan Hilmi Sezer ve Cemalettin Metin için verilen ömürboyu hapis cezasını onaylarken, 5 sanığın idam kararını bozdu, 17 sanığa verilen çeşitli hapis cezalarını da onayladı.

Türkiye İşçi Sınıfı Ekonomik Mücadelenin Sınırlarını Zorluyor

Basına açıklama yapan Türk-İş yöneticileri, şimdiye kadar yapılan uyarı ve dayanışma eylemlerinin amaç değil, araç olduğunu belirterek, daha etkili bir eylem programı hedefledik lerini vurguladılar.

Türk-İş, bünyesinde değişik eğilimli sendikaları barındırıyor. Konfederasyon, sendikal kısıtlamaların kaldırılmasını, lokavt uygulamalarına son verilmesini, hayat pahalılığının önüne geçilmesini, enflasyona göre ücret ve sosyal haklar verilmesini, anti-demokratik kısıtlamaların, uygulama ve yasaların kaldırılmasını istiyor.

Bunun yanısıra, çoğu işkolunda yaygın grevler sürüyor. Nisan ayı içinde greve giden işçi sendikaları şunlar:

Eskişehir Gıda Sanayi; Tam Gıda ve Etimek İşletmeleri'nde çalışan Tek-Gıda-İş'e bağlı 1.800 işçi; Çukurova, Konya, Bolu, Mardin, Ünye çimento fabrikalarında çalışan Çimse-İş'e bağlı 2.100 işçi; Bursa-Yenişehir Dosan Salça ve Konserve fabrikalarında Tek-Gıda-İş'e bağlı 140 işçi; İzmir Bağ yağları fabrikası işçileri; İzmit Lassa'da bağımsız Las-Pet-Kim-İş'e bağlı işçiler; Ankara, İstanbul, İzmir, Adana belediyelerinde çalışan Genel-İş'e bağlı 51.000 işçi.

Petrol-İş'e bağlı Adana ve Mersin'de birçok işyerindeki işçiler de süregelen toplu görüşmelerin çıkmaza girmesi nedeniyle greve hazırlanıyorlar.

İstanbul'da Newroz Kutlamaları ve Ulusal Kurtuluş Şehitlerini Anma Eylemleri Yapıldı

21 Mart gecesi, daha önceden İstanbul'un birçok semtinde yapılan pullama eylemlerine devam edildi. Pangaltı, Dolapdere ve Feriköy'de duvarlara, vitrinlere, arabalara ve kapılara **"Kürdistan Yurtsever İşçiler birliği (YKWK)", "Kürdistan Devrimci Yurtsever Gençlik Birliği (YXK)", "Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK)", "Diyarbakır zindan direnişiyle dayanışma"** pulları yapıştırıldı.

Ulusal kurtuluş şehitlerimizi anmak amacıyla 29 Mart gecesi Şişli, Nişantaşı, Pangaltı ve Harbiye semtlerinde şehitlerin büyük boy afişleri asıldı.

Okullarda ve işçiler arasında Newroz kutlama toplantılarının ve İstanbul'un çeşit semtlerinde pullama ve afişlemenin yapılması polisi çılgına çevirerek, 29-30 Mart geceleri de pullama yapılacağı beklentisiyle sömürgeci Türk kolluk kuvvetleri büyük tedbir almış, sokaklarda devriyeleri artırmış, İstanbul burjuvazisinin yerleşim alanları Nişantaşı ve tekel kuruluşlarının merkezi durumundaki Şişli, Harbiye, Pangaltı semtlerinde bankaların önünde sürekli nöbet tutmuş, Pangaltı'nın üst geçidini sürekli kontrol altına almıştı.

Kolluk kuvvetlerinin sıkı kontrol ve güç yığınaklarına rağmen geniş bir alanda gerçekleşen pullama ve afiş asma eylemleri, İstanbul'da da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin Türk faşist sömürgeciliğini rahat bırakmayacağını gösterdi.

ADANA

19 Nisan tarihinde çoğunlukla Kürdistanlı emekçilerin kaldığı Dağlıoğlu, Hürriyet, Maydun ve Kiremithane başta olmak üzere Adana'nın birçok semtinde pullama yapıldı. ERNK pullarından ayrı olarak Gençlik ve İşçi birliklerinin kuruldüğunu yurtsever yığınlara açıklayan pullar yapıştırıldı.

Ülke mücadelesinin etkisiyle Adana vd. Çukurova şehirlerinde biriken binlerce Kürdistanlı emekçi için ARGK'nin silahlı eylemleri umut olmaktadır. Halk her yerde, gerillaların Türk ordusu ve çetelere nasıl öldürücü darbeler vurduklarını konuşmakta ve yüksek yurtseverlik sorumluluğuyla örgütlenme ve mücadele zorunluluğu duymaktadır.

Son pullama eylemi geniş bir alanda gerçekleştirilmiş olması Adana'da yurtsever kitlelerin bu sorumluluk ve örgütlenmesinin sadece bir ürünüdür.

İstanbul'dan A. Rahman

Faşist-Sömürgeci Rejim, Bunalımını ANAP'a Yükleyerek Ömrünü Uzatmaya Çalışıyor

Türk burjuva egemenlik sistemi, 12 Eylül 1980'den bu yana en sarsıntılı dönemini yaşıyor. Sarsıntının gerekçeleri ortada. Turgut Özal'ın "alternatifim yok" sözlerinde ifade ettiği kaptı kaçtıcı, talancı ve baskıcı rejim, ekonomik ve siyasal tıkanmayla yüzyüze geldi.

Cezaevlerinde direniş var. Gençlik direniyor. İşçi grevleri ve mitingleri birbirini izliyor. Enflasyon %60'tan aşağı inmiyor. Özal, holding temsilcilerinden biraz fedakarlık istedi, karşılığını bulamadı. Kerkük senaryosu yürümüyor. Anavatan Partisi'nin (ANAP), dolayısıyla rejimin politik zaferi olarak gösterilen Davos Zirvesi'nin üzerinden daha iki ay geçmeden, iflası yine aynı devlet ve hükümet sözcüleri tarafından açıklanıyor.

Rejim, çareyi, ANAP hükümetini harcayarak, tepkileri aşmakta buluyor. Gelişmenin bu yönünü görmek fazla zor olmamaktadır. Sanayi sözcülerinin açıklamalarına, askeri çevrelerde olup bitenlere ve burjuva muhalefet partilerindeki hareketliliğe bakmak, söyledik lerimizi ispatlamak için yeterli olmaktadır.

ANAP'a muhalefete Hürriyet Holding de katılmış, Holding temsilcisinin yayınladığı bir genelge, diğer basın tekellerince de desteklenmişti.

ANAP'ın muhalifi olarak ataĝa kalkan Doğru Yol Partisi'nin lideri Süleyman Demirel, ulu-orta ANAP'ın bittiğini ilan ediyor. S. Demirel, tekellerin desteğinden emin görünüyor. S. Demirel, Türkiye'nin çeşitli kentlerine yaptığı gezilerde halk muhalefetini etrafında toplamaya çalışarak, bu avantajla ordu ve tekel sözcülerine cilve yapıyor. Şimdiye kadar 12 Eylül rejimini eleştirmekten geri kalmayan S. Demirel'in, birden 180 derecelik dönüş yaparak, orduyu "ülkenin ve demokrasinin güvencesi" olarak ilan eden demeçler vermesi, Türk generallerinin ANAP iktidarını harcamayı göze aldıkları ve S. Demirel'in generallerin desteğini alma çabası olarak değerlendirilmektedir.

12 Eylül '80 Sonrasının En Büyük Gençlik Protesto Eylemi Gerçekleşti

1960 Gençlik Hareketi önderlerinden **Turan Emeksiz**'in katledilişinin 28. yıldönümü dolayısıyla Beyazıt'taki İstanbul Üniversitesi merkez kampusunda biraraya gelen yüzlerce öğrenci anma toplantısı düzenlediler. Anma toplantısı 1960'tan günümüze, devrimci-demokratik gençlik hareketi üzerine olan değerlendirmelere dönüştü.

Toplantı yerine gelen polis, üniversite gençliğinin kalabalığı ve coşkusu karşısında, toplantıyı engelleyemeyeceğini anlayınca, provokasyonlara başvurdular. Bir polis, bir bayan öğrenciye laf atıp hakaret edince, öğrenci kitlesinin sert tepkisi ve protestosuyla karşılaştı.

Gençler; hükümet ve polis-üniversite idaresinin işbirliği aleyhine sloganlar attılar. Bir ayaklanmayı yaşayan üniversite, öğrenciler tarafından işgal edildi. Öğrenci temsilcileri rektörlükten polisin üniversiteden çıkarılmasını ve anti-demokratik polis-idare işbirliğine son verilmesini istediler.

Takviyelerle sayıları artan çevik kuvvetlere bağlı polis timleri, üniversitenin etrafını sararak, binalara zorla girmek istediler. Polisin zorla girmeye çalışması üzerine, öğrenciler slogan atarak ve taşlarla mukavemet ettiler.

Bu arada yakalanan bir polis linç edilmek istendi.

Öğrenciler tarihi ana kapıyı kapatıp, arkasına eşya yığınca, polisin binaya girmesi gecikti. Silah kullanan polis, kapı ve pencereleri kırarak, binalara girdi. Önüne geleni coplayan polis, çok sayıda öğrenciyi yaraladı ve onlarcasını tutukladı.

12 Nisan tarihinde de İstanbul valiliğine yürüyüş yaparak polis-idare işbirliğini, siyasal nedenlerle yurtlardan atılmayı protesto eden öğrenciler, yine polisin saldırısına uğramış, fotoğrafları çekilmiş ve videoya alınmışlardı. 15 Nisan'da da İTÖ'de 400 öğrenci yemek boykotu yaparak protestoyu yenilemişlerdi.

Faşist Rejim İçin Yeni Bir Sorun: Türk Devleti AT'nin Dışında Bırakıldı

Türk hükümet temsilcilerinin büyük umutla gittikleri Avrupa Topluluğu'yla uyum toplantısı fiyaskoyla sonuçlandı. 25 Nisan'da yapılan bu toplantı, 12 Eylül'den bu yana AT'yle Türk hükümeti arasında yapılan ikinci ortaklık konseyi toplantısı oluyordu.

Türk hükümet temsilcileri, Lüksemburg'a uyum antlaşmasının imzalanması ve AT'yle ilişkilerin normalleşerek, Türkiye'nin AT'ye tam üyeliğe yürümesi için son engelin ortadan kalkması umuduyla gelmişlerdi. Diğer yandan, konseyde Türk devletini destekleyecekleri beklenen ortaklık üyesi hiçbir ülke, Türkiye'yi tam üye yaparak, getireceği yükün altında kalmak istemiyordu.

Yunanistan, konsey toplantısının başlaması için bütün tarafların kabul edeceği açılış metnine, "Kıbrıs sorunu, Türkiye-AT ilişkilerinin bütününü etkilemektedir" cümlesini koydurdu. Topluluğun diğer üyeleri, metni kabul ettiler. Türk hükümeti temsilcileri, "Kıbrıs engeliyle" karşılaşınca, toplantıyı terkettiler. Türk temsilcilerinin bu tepkisi, topluluk çevrelerince politik skandal olarak değerlendirildi.

Daha sonra bir açıklama yapan Yunanistan AT temsilcisi, "Türkiye, Kıbrıs'tan asker çeker ve adada insan haklarına riayet ederse, engelleri kaldıracaklarını" söyledi.

Türk temsilcileri, bu öneriyi de kabul etmediler. Bir dahaki konsey toplantısının ne zaman olacağı belirlenmemesinin yanısıra, yakın zamanda olamayacağı, olsa bile aynı engel yüzünden bir sonuç vermesinin mümkün olmayacağı belli oldu.

Türk politik çevreleri, bu sonucu Davos Ruhu'nun ölümü olarak değerlendirdiler. Son gelişmeler, sorunları artan Türk faşist rejimi için yeni bir siyasal darbe oldu.

NEWROZ KUTLAMALARINDA COŞKU DORUKTA

HANNOVER (Almanya):

11 Nisan '88 günü Hannover'de kutlanan Newroz gecesine yaklaşık 2000 kişi katıldı. Gecede seri bir şekilde sunulan program kitle tarafından beğeni ve coşkuyla izlendi.

Gece programı Newroz çiçekleriyle başladı. Ardından saygı duruşu ve açılış konuşması yapıldı.

Geceye Av.'da Dev-Genç taraftarları, dayanışma mesajı verdiler.

Ayrıca gecede, küçük bir çocuk sahneye giderek elindeki zarfı tertip komitesine verdi. Zarfın içinde 150 DM ve bir pusula vardı. Pusula şunlar yazılıydı: ***"ÖRNEK ÇOCUK... 8 yaşında, 1. sınıf öğrencisi S... C..l'im. Babam ve diğer aile fertlerimin, 87 Kasım'ından bu yana çocukluk ihtiyacım gereği (dondurma, çikolata vs.) verdikleri parayı kumbaramda biriktirip ERNK'ye bağış olarak veriyorum... Selamlar."***

DEN HAAG (Hollanda):

16 Nisan '88 günü, Hollanda'nın Den Haag kentinde Newroz gecesi, 1800 civarında bir kitle katılımıyla disiplinli ve coşkulu bir şekilde kutlandı.

Program, Newroz çiçekleriyle açıldı. Ardından saygı duruşu yapıldı ve üç dilden program sunuldu.

Gecede programın müzik bölümünde koro, Ozan Seyitxan, Ozan Zozan, Lübnanlı Ozan İbrahim Bazı, Ozan Armanc, Ozan Zinar ve Koma Zilan devrimci halk türkülerini sundular.

Newroz'un anlamını belirten Kürtçe, Türkçe ve Hollandaca siyasi konuşmalar yapıldı.

Kitlelere gösterilen bir pandomin beğeniyle izlendi.

Merkezi Folklor Ekibi ve Den Haag Folklor Ekibi Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden oyunlar sergilediler.

Daha sonra tiyatro gösterisi ve ardından Koma Berxwedan direniş türkülerini sundu. Gece, "Apo hate Hîlvanê" türküsüyle sonuçlandı.

Geceye gönderilen mesajlar: Hollanda İlticacılar Bürosu/Nijmegen şubesi, Komünist Gençlik Birliği, Yabancılar Eylem Komitesi, Av.'da Dev-Genç sempatizanları, Eindhoven Yüksek Öğrenim/Etnik kültürel grupların araştırma bölümü, Pasifist Radikal Parti, Av. Ria Nimer.

STUTTGART (Almanya):

23 Nisan '88 günü Stuttgart'ta kutlanan Newroz gecesine 1000 civarında kitle katıldı.

Newroz'u kutlama gecesi henüz başlamadan Alman polisleri gece salonunu çembere aldı. Salonun anahtarını gerekçesiz bahanelerle geç saatlere kadar vermedi. Gece salonu anahtarı verildiğinde de çok sayıda polis içeri girerek beklemeye başladı. Geceyi kutlama süresi 23.30'a kadar olmasına rağmen, bu süreyi, polis bizzat devreye girip salon sahibini tehdit ederek 22.00'ye indirdi. Gösterdiği gerekçe, "çevredekiler rahatsız olacak"(!)

Bu engelleme çabalarına rağmen gece disiplini ve coşkulu bir havada gerçekleşti.

Newroz çiçekleriyle başlayan gece programı saygı duruşuyla devam etti.

Koro devrimci marşlar sunduktan sonra Stuttgart Folklor Ekibi oyunlar sergiledi. Türkçe siyasi konuşmayla sürdürülen programda Ozan Çiya, Koma Jiyan, Ozan Dilar, Dengbej Ape Ahmet devrimci ve klasik halk türkülerini sundular. Celle Folklor Ekibi ve Merkezi Folklor Ekibi çeşitli oyunlar sergilediler.

Ozan Zozan, Koma Amed'in sunduğu türkülerden sonra tiyatro oynadı. Gece, geleneksel "Apo hate Hîlvanê" türküsüyle son buldu.

Geceye gönderilen mesajlar: Av.'da Dev-Genç, Stuttgart-KYB sempatizanları, Stuttgart-International Folklor Grubu, VVN-Kreis Göppingen, Kurdistan Komite-Karlsruhe.

KOPENHAG (Danimarka):

23.4.1988 günü Danimarka'nın Kopenhag kentinde yapılan Newroz gecesine yaklaşık 1000 Kürdistanlı yurtsever ve ilerici-demokratlar katıldı.

Gece saygı duruşuyla başladı. Newroz üzerine Kürtçe, Türkçe ve Danimarkaca konuşmalar yapıldı.

Programın müzik bölümlerinde çocuklardan oluşturulan bir müzik grubu sahneye silahlarla çıktı ve silahları havaya kaldırarak "Stalin digot sîlah û sîlah" türküsünü söyledi. Ozan Armanc, Ozan Zinar ve Ozan Xemgîn, Koma Hawar devrimci türküler sundular. Oynanan tiyatroyla devam eden gece, "Apo hate Hîlvanê" türküsüyle sonuçlandı.

Geceye gönderilen mesajlar: İsveç Kürt Halkının Dostları Derneği, Botan Radyosu, Welat Radyosu, Diyarbekîr Radyosu, Hakkari Radyosu, Danimarkalı bir demokrat Melene, Bir grup Devrimci Sol taraftarı, Heviya Gel/Day. Kom., VS.'nin Uluslararası Komitesi.

PARİS (Fransa):

23 Nisan 1988 günü Paris'te yapılan Newroz gecesine 2500 civarında kitle katılımı gerçekleşti. Çeşitli halklardan sanatçıların da katıldığı gece, kitleye güçlü bir dayanışma örneği sundu. Zamanın darlığından ve bazı teknik arızalardan ötürü programın tümü kitleye sunulamadı.

Gece programında Merkezi Folklor Ekibi, bölgesel ekipler çeşitli oyunlar sergilediler. Ozanlar ve müzik grupları direniş türkülerini sundular. Ayrıca misafir olarak katılan Longo Mayo müzik grubu, Cezayirli bir ozan ve Ermeni ozan Seroke Dikran türküleriyle dayanışma gösterip geceye güç kattılar.

Geceye gönderilen mesajlar: Tamil Elam Kurtuluş Kaplanları (LTTE), TKP (B)/Fransa Komitesi, Av.'da Dev-Genç, Acilciler (sözlü sundu).

VİYANA (Avusturya):

24 Nisan 1988 günü Viyana'da kutlanan Newroz gecesine 700'ü aşkın kitle katıldı. Gece coşkulu bir havada gerçekleşti.

Gece saygı duruşuyla başladı. Program üç dilden sunulduktan sonra Avusturya İşçi Derneği'ne bağlı Koma Şoreş, sunduğu devrimci direnişçi türkülerle kitlenin büyük beğenisini kazandı. Koma Jiyan'ın folklor gösterileri ve devrimci halk türküleri kitleyi coşturdu. Ayrıca Ozan Zozan, Ozan Sefkan, Ozan Dilar ve Ozan Çiya'nın sundukları direnişçi türkülerle kitlenin yoğun alkışını aldılar.

Yapılan siyasi konuşmaların ardından Filistinli bir ozan sunduğu türkülerle dayanışma gösterdi. Gece, sergilenen iki sahnelik tiyatrodan sonra, geleneksel "Apo hate Hîlvanê" türküsüyle sonuçlandı.

Avusturalya'da Newroz Coşkuyla Kutlandı

'88 Newroz'u, Avusturalya'da 25 Mart tarihinde 400'ün üzerinde kitle katılımıyla coşkunca kutlandı.

Avusturalya Kürdistan Yurtsever İşçiler Derneğinin organize ettiği geceye, Af Örgütü üyesi milletvekili ve senatörler de katıldılar. Yurtseverlerin hazırlayıp sunduğu gece programı, kitleler tarafından beğeni kazandı. Şehitlerin afişi, Parti, Cephe flamaları altında gerçekleştirilen gece ilgiyle izlendi. Gece, tiyatro ve folklor oyunlarıyla son buldu.

88' Newroz'u Lübnan'da da Kutlandı

Halkımızın tarihinde büyük bir öneme sahip olan birlik, isyan ve direniş geleneğimiz Newroz, 27 Mart'ta Lübnan'da büyük bir sevinç ve coşkuyla kutlandı.

Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği tarafından organize edilen gece, dünya ve Kürdistan devrim şehitleri adına bir dakikalık saygı duruşu ile başladı. Demirci Kawa ve Dehak efsanesinin dile getirildiği tiyatrodan sonra koronun okuduğu devrimci marşlarla programa devam edildi. Gecenin anlam ve önemini dile getiren Arapça ve Kürtçe siyasi konuşmanın ardında Koma Serkevtin'in hazırlayıp sunduğu programla gece devam etti. Oldukça coşkulu geçen gece, kitleler tarafından beğeni ile izlendi.

1000'in üzerinde kitlenin katıldığı geceye 50'ye yakın dost, ilerici misafir de katıldı. Geceye katılan Filistin Devrimci Kurtuluş Partisi, Filistin Komünist Partisi, Filistin İşçi Sendikası, Lübnan Komünist Emek Partisi, Lübnan İşçi Partisi, Ermeni temsilcileri, Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği, TSK, TKP(B), Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği dayanışma mesajlarını geceye sunarak halkımızın birlik, isyan ve Direniş geleneği olan Newroz'u kutladılar.

Newroz Yugoslavya'da da Kutlandı

Halkımızın birlik, isyan ve direniş geleneği Newroz, ERNK taraftarı öğrencilerin katılımıyla, bu yıl Yugoslavya'nın Rijeka kentinde kutlandı. Üniversite öğrencisi yurtseverlerin bu konuda elimize ulaşan bir mektubunda şöyle deniliyor:

"Değerli arkadaşlar,

Verdiğiniz mücadele dolayısıyla sizleri kutlarız.

Kürdistan'da ve yurt dışında halkımız, ulusal direniş bayramını kutlamakla özgürlük ve bağımsızlığa olan tutkusunu yankılandırmaktadır.

Newroz, halkımızın tarihinde direnişin soylu simgesi olarak bilinir. Bu direniş geleneğimiz bugüne kadar her yıl yeniden, Kürdistan'ın yalçın dağlarında, zindanlarda, köy ve şehirlerde büyük bir coşkuyla kutlanır.

Denilebilir ki Newroz, bizim için uyanmanın, ayağa kalkmanın ve bağımsızlığa giden yolda aydınlanmanın tarihi simgesidir.

Biz, Yugoslavya'da bulunan Kürt öğrencileri de, bu yıl Newroz'umuzu kutladık. Newroz kutlamaları bitimde bir seminere dönüştü. Yurtsever Kürt öğrencileri, Kürdistan'daki durum ve son gelişmeler üzerine aydınlatıldı.

ERNK taraftarı öğrenciler kutlamada yoğun bir çaba sergilediler. Sundukları kültür programı ile yapılan gece şenlendi. Kutlama salonunun dört bir tarafı Mazlum, Kemal ve Hayri'nin posterleriyle donatıldı. Halkımızın mücadelesinin bir parçası olan biz Kürt öğrencileri, bu kutlamayla halkımıza biraz da olsa layık olmaya çalıştık.

Gelişmeleri izliyoruz. Özgürlük hareketimiz günden güne gelişiyor. Bugün Kuzey Kürdistan'da yükseltilen soylu direniş, halkımızın biricik kurtuluş umuduna dönüşmüş bulunmaktadır. ERNK'nin kuruluşu ise, halkımıza en büyük müjde olmuştur. Tüm bunlar halkımızın önderi PKK ile gerçekleşmiştir.

— Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!

ERNK taraftarı öğrenciler
Rijeka-Yugoslavya"

Libya'da Newroz Büyük Bir Coşkuyla Kutlandı

Halkımızın direnme geleneği Newroz, her yıl olduğu gibi bu yıl da Libya sahasında bulunan ERNK taraftarlarınca kutlandı. 25 Mart günü kutlanan Newroz gecesine, 1000'i aşkın kitle katıldı. Bunun yanısıra birçok devrimci, ilerici ve sosyalist ülkelerin temsilcileri de kutlama törenine katılarak, Kürdistan halkıyla olan dayanışmalarını dile getirdiler. Newroz kutlaması Libya televizyonlarında gösterildi ve ayrıca gazetelerin ilk sayfalarında yer aldı.

Kutlama gecesi boyunca kitleler büyük bir coşku içerisindeydiler. Özellikle atılan sloganlar dönemin sorunlarına ve mücadelemizin seyrine işaret etmekteydi. "Mêrdîn û Botan kedxwar te de neman" en çok atılan sloganlardan biriydi.

Newroz bayramı adeta uluslararası dayanışma törenine dönüştü. Tüm konukların birleştiği nokta, Newroz'un direnme geleneği olduğu, Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN'ın buna çağdaş bir içerik kazandırdığına ilişkindi. Ayrıca bugün, PKK önderliğinde yürütülen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin mutlaka zafere ulaşacağı inancını taşımaktaydı.

Program içerik ve katılım bakımından çok zengindi. Devrimci türküler, folklor, şiir ve "Suç û Ceza" konulu tiyatro ile devrimin seyri kitlelere izletildi.

Filistin devrimi adına, Filistin Halk Kurtuluş Mücadelesi Cephesi Nidal, bir konuşma yaptı. Diğer güçlerse mesaj gönderdiler. Kutlamanın diğer önemli bir yanı da Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi adına Metabet el Alem'den bir temsilcinin yaptığı konuşma oldu. Konuşma özet olarak şöyleydi:

"Sizleri Kürt ulusal benliğiyle birleştiren Ulusal Bayramınız Newroz münasebetiyle, kendim ve devrimci arkadaşlarım adına kutlarım. Bu bayram, yeryüzünde ve de güneşin altında yaşayan Kürtlerin bayramıdır. Newroz'un kelime anlamı direniştir. Kendisi, parçalanmış Kürt ulusal topraklarının birliğine ve Kürt ulusal onuruna şehadet etmektedir. Newroz'u kutlamanız ise ulusal birliğinizi ve yakın olan zaferinizi ifade etmektedir...

Biz özgür kişiler olarak şuna inanıyoruz ki, hürriyet bir bütündür. Ne Latin Amerika'da ne Asya'da ve ne de Kürdistan'da parçalanamaz. Hürriyet Libya'da da tehdit altındaydı. Fakat biz temellerini attık ve inşa ettik... Bu münasebetle Kürdistan'ın bağımsızlığı ve birliği için şehit düşenleri selamlıyorum. Özgürlüğe susamış olan tüm dünya şehitlerini selamlıyorum."

UZUN YÜRÜYÜŞ SONUÇLANDI

Feyka-Kurdistan'ın düzenlediği ve 45-50 arası değişen sayıda Kürdistanlı yurtseverin katıldığı uzun yürüyüş eylemi, 6 Nisan'da Karlsruhe'den başlayarak 25 Nisan '88 günü Bonn'da yapılan miting ve ardından düzenlenen dayanışma gecesiyle sonuçlandı.

Gazetemizin daha önceki sayısında da verdiğimiz gibi, uzun yürüyüşçüler; Alman devletinin Kürdistanlı yurtseverlere ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik saldırı uygulamalarına son verilmesi, tutuklanan yurtseverlerin derhal serbest bırakılması taleplerinin yanısıra, Almanya'dan giden kimyasal silahlarla Irak faşist rejimince binlerce Kürdün katledilişini protesto etmek amacıyla 19 gün yürüdüler.

Yürüyüş güzergahının geçtiği hemen tüm konaklama bölgelerinde mitingler düzenlendi. Bunun yanısıra yürüyüş boyunca yazılı propaganda materyalleri dağıtıldı ve sözlü propagandalarla kamuoyunun dikkati çekildi. Yürüyüş eylemine basın, radyo ve televizyon haber ve röportajlarla yer verdiler.

Uzun yürüyüşün engellenmesi için polisin fiili uygulamalarının yanısıra, daha değişik yöntemlere de başvuruldu. Bu provokasyon yöntemlerine karşı Kürdistanlı uzun yürüyüşçüler olgun tavır takınarak, eylemlerini kararlılıkla sürdürdüler.

Yüksek moral ve disiplinle sürdürülen uzun yürüyüş, 24 Nisan günü Bonn'a vardı. Uzun yürüyüşçüler, 25 Nisan günü Bonn'da, yakın bölgelerden gelen yurtseverlerin de katılımıyla bir miting ve dayanışma gecesi yaparak, eylemlerini sonuçlandırdılar.

Uzun yürüyüşün son gününde BERXWEDAN muhabiri, uzun yürüyüşçüleri ziyaret ederek görüştü ve eylem hakkında görüşlerini sordu.

"Avrupa'dan Kürdistan'a Kadar Yürüyebilirim..."

Uzun yürüyüşçülerle görüşmeye gittiğimizde saat 23.30 sıralarıydı. Yürüyüşçüler, eylemlerini değerlendiriyorlardı. Uzun yürüyüşçülerin tenleri yanmış haldeydi ve bir uzun yürüyüşçü bayan hafiften topallıyordu. Sadece bu iki belirti onların uzun bir süre yürüdüklerini gösteriyordu. Bunun dışında yüksek bir moral ve neşeli bir hava içindeydiler.

İlk karşılaştığımız bir uzun yürüyüşçüye sorduk: *"Nasılsınız, eyleminiz nasıl geçti?"* *"Sağol, iyi geçti. Bir bu kadar daha uzun yürüyüş olsa, rahatlıkla yürüyebilirim"* şeklinde cevap vererek kararlığını gösterdi.

Derken, uzun yürüyüşçülerin sorumlusu arkadaşa, gazetemiz **Berxwedan** adına röportaj yapmak istediğimizi belirttik. Hemen diğer arkadaşlarına dönerek, *"Arkadaşlar Berxwedan muhabiri burada, sizinle röportaj yapmak istiyor. Röportaj yapmak isteyen arkadaşlar gelip konuşabilirler"* şeklinde duyurup isteğimizi iletti. Bunun üzerine birçok uzun yürüyüşçü röportaja katılmak için etrafımızda toplandı.

Bir masanın etrafında toplandık. Aslında bizim düşündüğümüz, sınırlı düzeyde birkaç arkadaşla tüm uzun yürüyüşçüler adına röportaj yapmaktı. Ancak, çevremizde çok sayıdaki uzun yürüyüşçünün özellikle konuşmak istemesi röportaj çerçevesini aştığından, görüşlerini aldığımız uzun yürüyüşçülerin eylemleri hakkında anlattıklarını tek tek aktarmayı daha uygun gördük.

Eylem hakkında sorduğumuz sorulara karşılık aldığımız yanıtlar:

"6 Nisan 88 günü Karlsruhe'de bir mitingle başladı yürüyüşümüz. Yüksek bir disiplin içinde geçti. Basın gelip bizimle görüşmeler yaptı. Kamuoyunun dikkatini büyük ölçüde çektik. İlk günkü yürüyüşümüzde Karlsruhe yerel televizyonu bizimle yaklaşık 17 km yürüyerek çekim ve röportajlar yaptı.

Gür sloganlarımız çevredeki herkesin dikkatini çekiyordu. Yolda bir Fransız televizyonuyla karşılaştık, o da çekim yaptı.

Heidelberg'de polis propaganda yapmamızı engelledi.

Çok dikkatimizi çeken bir durumla karşılaştık. Bize yer vermelerine rağmen konakladığımız yerlerin yetkilileri akşamları bize çok mesafeli davranıyorlardı. Fakat sabahları ise yakınlık gösterdikleri gibi, düzenli-disiplinli yaşamımıza tanık oldukları için teşekkür de ediyorlardı. Yani bize karşı, özellikle bazı çevreler şartlandırılmışlar."

"Böyle bir eylemin yapılacağını duyunca, hemen tertip komitesine başvurarak katılacağımı belirttim. Halkıma ve cephemiz ERNK'ye karşı sorumluluğumun bir gereği olarak... Hele faşist Saddam rejiminin 5 bin Kürdü katletmesi beni derinden sarstı. İşte bunun için, değil 380 km, Avrupa'dan Kürdistan'a kadar yapılacak bir uzun yürüyüşe bile katılabilirim.

Tüm gücümle, yürüyüşün yüksek disiplinine uyarak yürüdüm.

Yürüyüşümüz çok disiplinli, öncülerimize yakışır tarzda gerçekleşti.

Bundan sonra da, daha uzun yürüyüşler düzenlenirse yine katılacağıma yemin ediyorum."

"Yürüyüş genelde çok iyi geçti. Geçtiğimiz alanlarda bulunan Kürdistanlılar, bize gerçekten büyük destek verdiler. Biz zaten gücümüzü halkımızdan alıyoruz. Bazı güçler, bizim halk desteğine sahip olmadığımızı söylüyorlar. Bu iddianın gerçek olmadığını bu yürüyüşümüz bir kez daha gösterdi. Zaten halk desteğinden yoksun olsak 19 gün değil, 19 saat bile yürüyemezdik."

"Düşmana karşı kinli, öfkeli olduğumuz için, günlük yürüyüş hedefimize çok daha erken varıyorduk. Bu kalan zamanda da miting yapıyorduk.

Bize karşı oynanmak istenen oyunlar oldu; provokasyon yaratmak istediler. Ama biz olgun tavrımızla bu oyunları boşa çıkardık."

"Geçtiğimiz yerlerde basın ve televizyon kurumları eylemimize yer verdiler. Birçok yerde pencerelere çıkıp seyredenler, alkışlayanlar vardı. Bağış verdiler. Folklor gösterileriyle kamuoyunun bize ilgisini daha yoğunlaştırdık."

"Bazı alanlarda polis zorluklar çıkardı. Kalabalık olmayan meskun yerlerden bilinçli olarak geçiriyordu. Daha güçlü bir planlamayı uygulayabilseydik, eylemimiz daha güçlü geçerdi.

Geçtiğimiz her yerde posta kutularına eylemimizin amacını belirten bildiriler atıyorduk."

"Polis, bazı bölgelerde bizi bilinçli olarak yanlış yoldan geçiriyordu. Bunun bir sonucu olarak 380 km'den çok daha fazla yürüdük."

"Bir yerel radyo yürüyüşümüz hakkında verdiği haberde, 'Kürtler uzun yürüyüş yapıyorlar. Acaba sonuna kadar yürüyebilirler mi?' diye sormuştu. Ayrıca bir bölgede Partizan'cı biriyle de konuştum. Bana, 'Yürüyemezsiniz o kadar, dökülürsünüz' demişti.

Biz bunlara da inat, daha da kararlı yürüdük. Emellerini kursaklarında bıraktık..."

"Bir gün çok yağmur yağıyordu. Tümden, sırılsıklam ıslanmıştık. Ama biz umursamıyorduk bile. Hem de folklor oynaya oynaya yolumuza devam ediyorduk. Bu, azim ve kararlılığımızı gösteriyordu."

Kürdistan Halkı İle Dayanışma Toplantısı

18 Nisan'da birçok yabancı örgüt ve Alman ilerici demokratlarının da katılımıyla, Kürdistan halkının öncüleriyle dayanışma toplantısı Hannover'de yapıldı.

Toplantıda Federal Alman yönetiminin anti-demokratik tutumu, Kürdistanlı yurtseverlere ve Kürdistan halkının öncü gücüne karşı Türk devleti ile işbirliği halinde giriştiği saldırı ve karalama kampanyasının neden, amaç ve sonuçları üzerine durularak, topantıya katılanlara bilgi verildi. Bu durum karşısında ilerici demokratların yükümlenmesi gereken sorumluluklar üzerine de tartışıldı.

Almanya'da tutuklanan yurtseverlerin savunmalarını yapan bazı avukatlar da toplantıda yaptıkları konuşmalarda, dikkati Almanya yönetiminin antidemokratik tutum ve uygulamalarına çekti. Kürt yurtseverlerine karşı, Federal Alman yönetiminin kendi yasalarını çiğnediğini, tutuklanan Kürt yurtseverlerine takınılan olumsuz tavırların Alman anayasasıyla çeliştiğini ve kendilerine yönelik de yoğun baskıların yapıldığını ileri süren avukatlar, Kürt yurtseverleriyle dayanışmanın yükseltilmesinin zorunluluğu üzerinde durdular.

Dikkat ve ilgiyle izlenen toplantıda, yabancı tüm dost güçler, Kürdistan halkı ve öncüleriyle dayanışma içerisinde olduklarını belirttiler. Tutuklanmaları kınayan ilerici ve demokrat kesim, toplantı adına, bir teleksle tutuklu bulunan yurtseverlerle dayanışma içerisinde olduklarına ilişkin bir mesaj ilettiler. Yine geniş dayanışma toplantı ve gecelerin yapılması için ileriye yönelik kararlar da alındı.

CELLE

Almanya'nın Celle kentinde Yezidi kitlemizle yapılan toplantıda, TC ve onunla işbirliği halindeki Alman yönetiminin oyunları teşhir edildi

23 Nisan tarihinde yapılan toplantıya 100'ün üzerinde kitle katıldı. Toplantıyı güncelleştiren, Türk sömürgeciliği ve en büyük destekçisi Alman yönetimine bağlı çeşitli güçlerin halkımızı kamplara bölmek için din ve mezhep çelişkilerini nasıl derinleştirdikleri ile bunun tahrip edici sonuçlarıydı.

Toplantıda konuşmacılar özetle şunları söylediler: *"Daha düne kadar bizi insandan saymayanlar, bize hiçbir hak tanımayanlar bugün ise bize 'Siz Yezidisiniz, siz Alevisiniz, siz de Sünnisiniz' demekte, ömrünü dolduran, etkinlikleri kalmayan, bireyin manevi dünyasının sorunu olan kurum ve inanışları tekrar canlandırmaya çalışmaktalar. Bunlar, halkımız, birliğini sağlama yönünde ilerlerken suni engeller oluşturuyorlar. Bunlar, halkımızı kamplara bölmek istiyorlar. Kimdir bunu yapanlar? Faşist-sömürgeci Türk devletidir. Sadece o mu? Hayır, Avrupa'da da benzer çalışmalar varhızıyla artmaktadır. Özellikle Federal Almanya'da büyük Kürdistan yurtsever kitlesine, özellikle de Yezidilere yönelik bu yönlü çalışmalar vardır. Bu amaçla politikalar saptanmış, kurumlar oluşturulmuştur. Güya bunlar Yezidi dinini koruyorlar. Gerçekte Kürdistan halkının bir parçası olan Yezidi kitlesini kendi halkından koparmayı ve ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırmayı amaçlıyorlar. Onlar, halkımız geriyken bu tür ayrımlarla halkımızı bölmeyi başardılar. Halkımız ne zaman bölündüyse, ardından köleleşti.*

Bugün ise özgürlüğe ihtiyacımız var. Özgürlüğümüz ülkemizin bağımsızlığından geçer. Görev, din ve mezhep ayrımı tanımadan, düşmanın bu yönlü oyunlarına karşı durarak ulusal birlik sağlamaktır."

Katılan kitlenin konuşma ve tartışmasıyla devam eden toplantıda konuşan bir yaşlı yurtsever, Avrupa'da düşman oyunlarını örnekledi, düşmana cevapta net olunması gerektiğini vurguladı ve ***"Ülkesi olmayanın dini de olamaz"*** dedi.

Faşist Saddam Rejiminin Kürdistan'daki Katliamları Kınandı

AVUSTRALYA

10 Nisan günü, Kürdistanlı yurtsever bir grup, aileleriyle beraber faşist Saddam rejiminin kimyasal silahlar kullanarak yaptığı katliamları protesto etmek amacıyla Avustralya Televizyonu binasını işgal ettiler.

Binanın işgal edilmesinden kısa bir süre sonra polis olaya müdahale etti. Bunun üzerine binanın bahçesine çıkan yurtseverler, eylemlerini gösteri biçiminde sürdürdüler. Yurtseverlerin yaptığı eylem, Avustralya'da dört televizyon kanalında gösterildi.

Katliamların ve faşist Saddam rejiminin Kürdistan halkına karşı ırkçı-şoven politikasının kınanması için yurtseverler, bakanlıklar nezdinde çeşitli girişimlerde bulunmayı sürdürüyorlar.

MOSKOVA

Bir grup Kürt yurtseveri Saddam dikatörlüğünün halkımıza karşı katliamlarını protesto ettiler.

Nisan ayının son haftasında olan protesto eylemini Moskova Üniversitelerinde okuyan bir grup Kürt yurtseveri gerçekleştirdi. Moskova Kızılmeydan'ında toplanan gençler, Saddam diktatörlüğü aleyhine sloganlar atıp, bildiri dağıttılar.

Eylemden dolayı Sovyet yetkilileri, Kürt aydın yurtseverlerine yönelik olarak herhangi bir kovuşturmada bulunmadılar. Gerçekleştirilen bu protesto eylemi, SSCB'de gerçekleştirilen ilk kitlesel Kürt yurtsever eylemi olmasından dolayı önem kazanıyor.

"On Oğlum Daha Olsa Bu Dava Uğruna Feda Ederim"

Sömürgecilerce, aileniz hakkında çok şeyler söylendi. Bu durumları ve ailece buraya sürgün edilişinizin nedenini anlatır mısınız?

Biliniyor, 12 Eylül faşist darbesinden sonra çok sayıda devrimci aranmaya başlandı. Arananlar çeşitli örgütlere mensup militanlardı. Benim çocuklarım da siyasetle uğraştıklarından gerillalar bizim eve de uğruyorlardı. Süreç içerisinde sömürgeciler, ajan-muhbir ağını çok geliştirdi. Yapılan ihbarlar sonucu evimiz, köyümüz sürekli basılmaya başlandı. Bizim ev askeri karakola dönüştürüldü. Bizi, gerillalarla işbirliği yapmakla ve gerillalar geldiğinde haber vermemekle suçluyor ve tekmetokatla işkence yapıyorlardı.

Köyümüz iki hanelik mezradır. Her seferinde 200 komando gelirdi. Bir ara köye çadır kurarak, yiyecek ve içeceklerimize ortak oldular. Hatta bize danışmadan koyunlarımızı kesip yiyorlardı. Karşı geldiğimizde en kötü muamelelere tabi tutuluyorduk. Giderek baskıları yaygınlaştırdılar. Devrimci militanlar hakkında en çirkef propagandalar yapıyorlardı. 1981'lerin sonlarına doğru köyümüze yakın olan bir başka köyde bir seferinde bir kıza saldırarak ırzına geçmiş ve öldürmüşlerdi. Daha sonra tüm köylüleri karakola götürerek, öldürülen kızın Kazım Aydın'la farklı ilişkilerinden dolayı intihar ettiğini belirttiler. Ve kendilerince devrimcileri karalamaya başladılar. Halbuki Kazım Aydın çok değerli ve yiğit bir devrimci, alçakgönüllüydü. Onun mertliğini ve yiğitliği yediden yetmişe tüm halk biliyor. Böylece düşmanın propagandaları tutmadı. Baskılar o kadar had safhaya geldi ki, malımızı, mülkümüzü bir yana bırakalım, canımızı bile koruyamaz duruma geldik. Sorgulama, küfür, dayak, işkencenin her türlüsü yaşamımızın bir parçası haline geldi.

Peki nasıl göç ettirildiniz? Biliyorsunuz TC basınının yazdığı gibi, gerçekten siz göç ettirilenlere, yol vb. masraflarınız verdiler mi?

Oğlum yakalanmıştı. Karakola götürülürken ellerinden kurtulup kaçmıştı. Bu olaydan sonra, Pülümür Jandarma Bölük Komutanı evimize gelerek, oğlumun kaçıp dağdaki devrimcilere katıldığını ve evimizin artık bir karakol olarak kullanılacağı belirtildi. Kesin emrini vererek, ''En kısa zamanda ya burayı terk edip gideceksin, ya da dağa çıkacaksınız'' dedi. Ben, ''Bari maddi yardımda bulunacak mısınız?'' der demez, komutan; ''Hele bak, sen evinde terörist besle, biz de sana yardımcı olalım'' diyerek, oğlum yaşındaki bu adam, yüzümü iki elinin arasına alıp sertçe duvara yapıştırdı. ''Köpek gibi gebermek istemiyorsan, dediğimi yap'' diyerek çıkıp gitti. Başka çarem kalmamıştı, böylece göç ettim.

Size bu kadar baskı yapan sömürgecilerin uygulamalarından öfke duyarak, devrimcilere karşı hiç olumsuz tepkiniz oldu mu? Mesela evime gelmeyin gibi?..

İnsan evlatlarını evinden kovar mı hiç? Onlar henüz genç-delikanlı, canlarını bizim için feda edenlerdir. Kar, kış, dağ-taş, uyku demeden bizim için mücadele ediyorlar. O hangi vicdandır ki, evini onlardan esirgesin. Daha dün sömürgeciler, Dersim halkından onbinlercesini katlettiler. İnsanlarımızı hayvan yerine bile koymadan kurşuna dizdiler, yaktılar, sürgülediler. Bu acıyı hiç unutur muyuz? O acılar hiçbir zaman içimizde dinmedi ki. Babamın bize sürekli anlattığı düşman vahşetinden bir örneği, yaşanan bir olayı anlatayım: Dersim isyanının bastırıldığı dönemde, bizim kazanın ilerisinden hamile bir gelin kaçmayı başaramıyor. Düşman, dipçikle kadının kafasını eziyor. Ardından bir subay fırlayarak, doğmamış bebeyi de süngüleyerek öldürür. Bu cellat subay; ''Bu, sağ doğarsa, büyür, başımıza bela olur'' der. Ardından geçen yıllardan sonra, bu olayı yaşayan bir asker anlatır. Buna benzer binlerce olay yaşanmış. Bu acı olaylar nasıl unutulur? İnanıyorum ki, bunların hesabı birbir sorulacaktır.

Peki göç edip buralara kadar geldiniz. Şimdi size yine sorun çıkarıyorlar mı? Burada kalmaktan memnun musunuz?

Bin kere hayır! Burası altın olsa da gönlümüz rahat değildir. Orası bizim ülkemiz, toprağımızdır; burada nasıl mutlu olabiliriz? Buraya yerleştikten sonra da beni, evimi hiçbir zaman rahat bırakmadılar. Herhangi bir olay bahane edilerek birkaç kez evim basıldı. Burada da devrimcilerle ilişkide olduğumuz bahane edilerek, arama sürekli yapılıyor. Evde daha yeni 19 yaşına basmış olan oğluma göz koymuşlar. Sanki İstanbul'daki olayların tümünün başını o çekiyor gibi, baskı eksik olmuyor. Bir bahane bulup onu da tutuklayacaklar.

Uzayıp giden konuşmalarımıza bir ara evin genç kızı G... katıldı. Çok etkilendiği bir anısını şöyle anlattı:

Geçen yıl, bizim Pir evimize geldi. Bizim Pir'in iki oğlu Kürdistan bağımsızlık yolunda şehit düştü. Oğullarının verdiği mücadeleyi bize hep anlattı. Ve en sonunda şöyle dedi: **''On oğlum daha olsa bu dava uğruna feda ederim''** Ben bunları duyunca beynim alt-üst oldu. Bu insandaki bu inanç, davanın nasıl haklı bir dava olduğunu ortaya koyuyor. Bu sözler hiçbir zaman kulağımdan çıkmadı. Kimi zaman dolaşırken, Dersim'deyken gördüğüm eli silahlı devrimcileri düşünüyorum. Burada kalışımla kıyaslayınca mahcup oluyor, yüzüm kızarıyor, mücadeleye çok saygı duyuyorum.

Bijî SERXWEBÛN û BERXWEDAN

Ülkemizde gelişmekte olan ulusal kurtuluş mücadelemizden uzak da olsak değerli yayın organlarımız **Serxwebûn** ve **Berxwedan**, zor şartlarda da olsa mücadelemizin sesini bize duyuruyorlar. Bundan dolayı yayınlarımızda çalışan değerli yoldaşlarıma teşekürü bir borç biliyorum.

Benim, bu yazımda değinmek istediğim konu, yayınlarımızın gelişmekte olan mücadelemizi bize duyurmanın yanısıra eğitici ve öğretici yazılar ve tahlillere bol bol yer vermesi. Halkımız gibi binlerce sene asimile olmuş bir halkı dile getirmesi.

Daha bağımsız bir ülke fikri ile tanışmadan önce, hangi Kürt bireyi ve örgütü (küçük-burjuva reformisti ve feodal-ilkel milliyetçi) olursa olsun, yaptıkları propagandaya, bunca asimileye rağmen içimizde bulunan, direnişçi ve yurtseverlik duygulardan olacak ki, hemen sempati duyuyorduk. Halkımızı aldatan bütün sahte çıkışlara umutla bakıyorduk. Ülkemiz ve halkımıza hiçbir yararı olmayan, tam tersine ülkemizin kurtuluşuna engel olan bu örgütçüklerin elimize geçen yayınlarını okuyorduk. Üç-beş sayfa olan bu yayınlar, faşist Türk burjuva devletinin soldan savunucuları olan sahte Türk demokratları kadar dahi yazmıyorlardı. Yazdıkları, birkaç demagojiyi geçmiyordu.

Doğaldır ki ülkemizin kurtuluşu için hiçbir iddiası olmayan bu örgütçüklerin yayınları da ne eğitici olur ne de öğretici olurdu. Zaten bir şey yaptıkları ve ürettikleri yok ki bir şey yapabilsinler. Tam tersine kendilerini tatmin etmek için (politika yapıyoruz diye) şimdi çıkardıkları yayınları da, halkımızın biricik umudu ve öncüsü olan Partimiz, Cephemiz ve Ordumuzu karalamaktan başka bir şey değildir.

Diyeceğim şu: Yayınlarımız (Serxwebûn ve Berxwedan, kitap, broşür vb. yazılı materyaller) elimize geçti; okuduk kimliğimizi, ülkemizi tanıdık. Kurtuluşumuzun sadece dilimizi konuşmakla değil BAĞIMSIZ bir Kurdistan'la olacağını öğrendik. Kendimize güvenmeyi, sabırlılığı , olgunluğu öğrendik. Böylelikle Kürdistan öncülerini tanıdık. Partimizi, Cephemizi, Ordumuzu, Başkan APO'yu tanıdık. Sömürgeci zindanlarda ve dağda direnen ve şehit düşen gerillaları, devrimcileri tanıdık. Bağımsızlığı, özgürlüğü, direnişi, birleşik, bağımsız bir KÜRDİSTAN'ı öğrendik. Kısacası, dünya halkları arasında bizim de şerefli yerimizi alabileceğimizi anladık.

Bu kadar değerli ve örgütçü olan yayınlarımızı, ulaşabileceğimiz bütün yerlere ulaştırmalıyız. Bunun için büyük çaba sarfetmeliyiz. Çünkü **SERXWEBÛN, BERXWEDAN** vd. yayınlarımız, ulaştığı her yerde halkımızı örgütleyip seferber edecektir. Bu bir gerçektir.

İsveç-Sundsvall'den Selim

Kürdistanlı Yurtseverlere Sesleniyorum

Türkiye ve Kürdistan'da, devrimci maske altında çok sayıda siyaset ortaya çıktı. Birçoğu, devrime büyük inancı ve sömürgeci Türk devletine karşı nefreti olduğu için bu siyasi güçlerin arkasından gitti. Bunların siyasi-politik çizgisini araştırmadan katıldılar.

Eğer şimdiye kadar bu güçlere katılan dürüst insanlar olarak katılışınız bir yanılgıdan öteye gitmemişse, zaman kaybetmeden halkımızın kurtuluşu için savaşan, kurtuluşumuzun biricik sembolü ve umudu olan PKK saflarında birleşin. 1980'lerden sonra arkasına dönüp bakmadan bile pılını-pırtını toplayarak Avrupa'ya kaçan, kendilerine hala utanmadan devrimciyim diyen, ama özünde halkımıza ve Marksizme-Leninizme düşmanlık yapan şovenlerin, teslimiyetçi reformistlerin saflarını terkedin.

Sizlere ve tüm Kürdistanlı yurtseverlere; ulusal kurtuluş bayrağı altında birleşme zamanının çoktan geldiğini belirtmek istiyorum. Zaman, ERNK saflarında birleşip savaşmak zamanıdır. Reformistlik-işbirlikçilik halkımızın kurtuluşu olamaz.

Güney Fransa'dan Mehmet

YURTSEVERLER!..

Yüzyıllardır faşist Türk devletinin üzerimizde uyguladığı insanlık dışı işkenceler ve baskılar hala devam etmektedir. Bunlar yetmiyormuş gibi faşist Türk devleti genç-ihtiyar, kadın-çocuk demeden hepimizi taşımızdan, toprağımızdan göç ettiriyor. Bizleri, birbirimizden ayırarak dünyanın dört bir yanına savuruyor. Bu da, TC için yetmiyor. Faşist Türk devleti emperyalizmi de devreye koyarak her türlü baskıyı üzerimizde uyguluyor.

Kürdistanlı yurtseverler, bizim yapabileceğimiz tek bir şey vardır; artık kurtuluş için seferber olmak. Kurtuluşumuz, insanca yaşamamız için birleşelim. PKK önderliğindeki savaşta yerimizi alarak direnelim!

Verden-Aller'den bir yurtsever

BASKI, İHANET VE DİRENİŞ

PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi tarihe damgasını vuracaktır.

Kürdistan'da sömürgecilik sisteminin kökeni 1514'lere uzanır. Bu tarihte İdris-i Bitlisi'nin ihaneti, Osmanlıların sömürgecilik temelini Kürdistan üzerinde atmasına yol açar. 19. yüzyılda ardarda gelişen isyanların bastırılmasıyla Osmanlıların ülkemiz üzerindeki egemenliği pekişti. Abdülhamit döneminde Hamidiye Alayları ile ülkemiz üzerindeki sömürgecilik derinleştirildi. Atalarının devrettiği görevleri üstlenen TC, eski yöntemleri yeni baskı yöntemleriyle pekiştirip klasik sömürgeciliği Kürdistan'da kökleştirdi. Ermeni, Rum ve Çerkezlerin katliamdan geçirilmesinden sonra sıra Kürdistan halkına geldi. Bilindiği gibi Hamidiye Alayları, 1881'de Ubeydullah isyanından sonra, yani 1890 yıllarında kuruldu. Hamidiye Alaylarının oluşturulmasından sonra Cumhuriyet döneminde kadar Kürdistan'da hiçbir ayaklanma olmadı.

Geçmişte halkımızın yok edilmesi için Hamidiye Alayları vardı. Günümüzde ise, TC'nin modernleşmiş K. Evren ve H. Kozakçıoğlu alayları vardır. Halkımız üzerindeki her türlü baskılar, bu alaylar tarafından gerçekleştirilmektedir. 27 Mayıs Anayasasıyla kemalist ideoloji daha da inceltilerek Türkiye solu'nun ideolojisi haline gelmiştir. Misak-ı Millici'liği savunan bu ''sol'', Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin birer yeminli düşmanı olarak kendini örgütledi. Eskinin Hamidiye Alayları yerine modernleşmiş yeni uşaklar böylece kendilerini organize ettiler. Günümüzün Hamidiye Alaylarının rolünü, köy koruculuğu, pişmanlık yasası, kontr-gerilla, çetecilik gibi yöntemlerle birlikte bazı örgütler yerine getirmektedir; bu örgütler PDA-Aydınlık, TKP, HK, DHB, Partizan, TKEP, Halkın Yolu, KUK, Peşeng, ÖY ve Rızgari'dir. Özellikle bunlardan Partizan, yayın organları Denge-Partizan ve İşçi-Köylü Kurtuluşu'nda hiç ara vermeden karalamalar yapıyor. Bunlar, dedelerinden aldıkları mirasa dayanarak Kürdistan sorununa hance yöneldikleri gibi, halkımızın soylu ve temiz duygularını sömürdüler. Türkiye proletaryasına onarılmaz zararlar verdiler.

Kürdistan tarihine baktığımızda her karış toprağı cesetle doludur. Her karış toprağında onlarca kez katliam yapılmıştır, kan dökülmüştür. TC, yediden yetmişe tüm halkımızı iğrenç katliamlardan geçirdi. TC'nin bu iğrenç katliamlarıyla bastırılan isyanlar şunlardır:

Nasturi isyanı. 12-28 Eylül 1924
Şeyh Sait isyanı: 13 Şubat-31 Mayıs 1925
Hacı Kotan ve Raman isyanı: 9-12 Ağustos 1925
Sason isyanları: 1925-1927
1. Ağrı isyanı: 16 Mayıs-17 Haziran 1926
Koçuşağı isyanı: 16 Mayıs-17 Haziran 1926
Mutki isyanı: 26 Mayıs-25 Ağustos 1927
2. Ağrı isyanı: 13-20 Eylül 1927
Bicar isyanı: 7 Ekim-17 Kasım 1927
Asi Resul isyanı: 22 Mayıs-3 Ağustos 1929
Tendürek isyanı: 14-27 Eylül 1929
Savur direnişi: 26 Mayıs-9 Haziran 1930
Zeylan isyanı: 20 Haziran-1 Eylül 1930
Oramar isyanı: 16 Temmuz-10 Ekim 1930
3. Ağrı isyanı: 7-14 Eylül 1930
Pülümür ayaklanması: 8 Ekim-14 Kasım 1930
Dersim isyanı: 1937-1938

Sadece Cumhuriyet döneminde 17 Kürt isyanı olmuş ve bunlar en acımasız tarzda bastırılmıştır. Tüm hain uşaklar, yüz kızartıcı tarihlerine bakıp biraz utansınlar ve biraz da artık insanlığa karşı saygılı olsunlar.

Tarihimizin intikamını almak için bütün Kürtleri PKK önderliğinde savaşmaya çağırıyorum.

Basel'den Çiya

TKSP Direnişten Yana mı, Karşısında mı?

Bedran

12 Eylül faşist darbesi karşısında hazırlıksız olan devrimci partiler önemli oranda yaralar aldılar. Sekiz yıldan fazla bir süreden beri tüm toplum faşizmin kara pençesi altında inim inim inletiliyor. Bu süre içerisinde 12 Eylül faşizmi kurumlaşırken, sol muhalefette, Lenin'in 1907-1910 yılları için dediği gibi, "siyaset yerine yılgınlık, moral bozukluğu, bölünme, dağılma, davayı yadsıma, ahlaksızlık" yaşandı, yaşanıyor. Yine devamla Lenin aynı yerde, "İnsan gerçek dostlarını felaket anında tanır. Yenilgi yılları, iyi bir okuldur" der (Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı, Sol Yayınları, s. 16-17)

Bu "felaket anında" Kürdistan halkı dostlarını, düşmanlarını çok iyi tanıdı. Devrim tüccarlarını, bezirgan takımını da iyi tanıdı. Her şey bu süreç içerisinde gün gibi ortaya çıktı. Kimileri bu "okulda" sınıfta kalıp atılırken, PKK bu okul yıllarını çok iyi değerlendirdi. Gerekli eğitimini tamamlayıp kısa bir süre için arasından ayrıldığı halkına tekrar kavuşmayı başarılı bir şekilde gerçekleştirmesini bildi.

Sorun kimin ne yaptığı tartışması değil. Ama her şeyi yerli yerine oturtmak gerek. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi önemli bir kavşağa gelmiş bulunmaktadır. Ve bu kavşak hala gelmek isteyenlere, gerçekten savaşmak, veya destek olmak, onun da ötesinde karşı durmama kaydıyla herkese açıktır. Kürdistan halkı ve onun öncüsü PKK, gelip dayandığı aşamaya hiç de öyle kolay gelmedi. Bir tarafta düşmanın azgın saldırıları ile boğuşurken, diğer yandan proleter sınıf bilinci ile sıkı sıkıya kenetlenerek, her türlü oportünizme, reformizme, ihanete ve uşaklığa karşı savaşa savaşa geldi.

Doğru-dürüst bir politik hatta karar kılmayan, teoride kafa karışıklığı, küçük-burjuva reformizminin iflah olmazlığının tipik bir yönünü sergileyen, pratikte Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi karşısında ihanete varan bir çizgi izleyen "Özgürlük Yolu" veya diğer adıyla TKSP, ihanet batağından sıyrılmak mı istiyor? Eğer gerçekten bu yönlü bir çaba varsa, devrimciler elinden gelen her türlü yardımı yaparlar. Her ne kadar bu son birkaç aydan beri bu yönlü bazı eğilimler gözlense de bundan ne kadar samimi olduğu sorusu ister istemez kendini dayatıyor.

Tüm siyasal yaşamı boyunca oportünizm, modernize edilmiş ihanetin bayraktarlığını elden bırakmadı. Geçmişte ülke içerisinde sömürgeci devletin kendi deyimlerince "ılımlı" kanadına yaranmak için uşaklığın en iyi örneklerini sergiledi. Günümüzde ise, dışarıda bazı emperyalist devletlerin istihbaratlarının, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin öncüsü PKK hakkında yazdıkları raporlara kaynaklık (İsveç'te SÄPO'nun raporu) yapan, Almanya gibi bir emperyalist devletin polisine ihbar raporları verdiğini basın toplantısı ile açıklayan TKSP'den olumluluk beklemek için oldukça iyimser olmak gerekir.

Pek fazla uzağa gitmeye bile gerek yok. Daha 12 Eylül faşist darbesi bile gelmeden bunlar, tası-tarağı toplayıp mücadele alanlarından kaçışı, kurtuluş olarak gördüler. Çokça bahsettikleri yığınlardan öcü gibi kaçtılar. Bununla da yetinmediler. Devrimcilerin faşist zindanlara doldurulmalarından kendi açılarından kıvanç duydular. Ölümü teslimiyete yeğ tutup elde silah direnenlere "bulundukları her yerde kurşunla" deme pervasızlığını sergilediler. Direnmeyi "intihar", yığınları devrime hazırlamayı "provokasyon" ilan etmekten kaçınmadılar vs. vs.

TKSP'nin bu yönlü yaptıklarını saymak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi karşısında işlediği günahları sıralamak oldukça uzun bir yazıyı kapsar ve zaten üzerinde durmak, bilinenleri takrar tekrar dile getirmek bu yazının konusu da değildir.

Kısaca pragmatik bir çizgide yalpalayıp duran, hep arada sıkışıp kalmayı kendine meslek edinen, savaşan iki gücü seyredip hangi taraf gelişme kaydediyorsa ondan yana atlamaya hazırlanan, ama bunda da şu veya bu şekilde bir türlü karar kılmayan, teoride kelimenin tam anlamıyla kafa karışıklığı, pratikte düşmana karşı savaşacağına, onun yedeğine düşüp hizmet etmeyi, kusursuz bir görev bilen TKSP, durumunu belirlemelidir.

Bir olgu, ya var ya yoktur. İkisinin arası, yani hem var olmanın emarelerini, hem de yok olmanın emarelerini gösterir. Marksist felsefe buna ortayol der. Mücadele içerisinde ikisinin arası bir çizgiye de ortayolculuk denilir, ki bu, mücadelenin en kötü biçimidir. Şimdi bunu güncel duruma uyarladığımızda TKSP'ye ulusal kurtuluştan yana, ya da karşı-devrimden yana olduğunu açıkça belirlemelidir. Şimdiye kadar olduğu gibi, ortada kalmasının, çekirge gibi bir o yana bir bu yana sıçramanın hiçbir anlamı yok. Bir taraftan İsveç, Danimarka ve Almanya gibi emperyalist devletlerin televizyonlarına çıkıp doğrudan yurtseverleri, onların demokratik kuruluşlarını ihbar edeceksin (Alman WDR televizyonunda bay Saydam'ın ve Danimarka televizyonu II. Kanaldan bay Haci'nin açıktan ihbarcılıkları üzerinde pek fazla zaman geçmedi.) Bunlar açıktan, hem de tüm ilerici insanlığın gözleri önünde tıpkı geçmişte Aydınık'ın parmak uzatarak yaptığı ihbarcılığın aynısını yapıyorlar.

Diğer taraftan da, kendi deyiminizle zindanlara doldurulan, "kandırılmış", "çoluk-çocuk"ların direnişine atfen "kazanmak mücadeleden geçer" gibi soylu sloganların ardına gizlenecek, direnerek şehit düşen oğlunun ölümünde **gurur duyuyorum deyip faşist-sömürgeciliğe meydan okurcasına zafer işareti yapan ANA**'nın resmini basacaksın.

Bunu yaparken PKK üzerine yazdığınız o ünlü tezlerin içine ettiğinizi, kendi kendinizle çeliştiğinizi hiç düşünmediniz mi? Dengê Komkar"ın 12.3.88 tarihli 105. sayısı gerçekten ilginç.

9 Şubat 1988 Diyarbakır zindan direnişini başlatanlar, örgütleyenler tarafınızdan bilinmiyor değil. Onların sahipleri de biliniyor. Bir taraftan direnişi hiçbir zaman elde bırakmayan PKK'ye karşı faşizmin yedeğinde savaşacaksın, küfür edeceksin, faşizmin başı Evren-Özal çetesinin imdadına yetişip PKK'yi uluslararası alanda terörist ilan edip savaş açacaksın, diğer taraftan direniş başarıyla sonuçlanırsa sahip çıkacaksın. Bu hangi ahlak kurallarına sığar?

Size ve sömürgeci Türk faşizmine göre, PKK teröristtir. PKK'yi insanlar oluşturduğuna göre onun üyeleri, destekleyenleri de haliyle teröristtir. Teröristlerin siyasi tutuklu veya hükümlü kabul edilmedikleri de bir gerçek. Kürdistan'daki zindanlarda olduğu gibi Diyarbakır özel askeri cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerin yüzde 80-90'nı PKK'li veya onun savaşını her yönüyle destekleyenlerdir. Böyle olunca da şimdi sizin haberinize ne demeli? "8 Şubat 1988 günü Diyarbakır özel askeri cezaevinde iki bin politik tutuklu ve hükümlü açlık grevi başlattılar." (Yukarıda belirtilen yayının kapak haberi) Ne zamandan beri teröristler politik tutuklu oldu? Yoksa bunlar hep TKSP'li mi oldular? Devam edelim. "Tutuklulardan M. Emin Yavuz adlı bir yurtsever yaşamını yitirdi." Tıpkı Türk Genel Kurmayının dilini kullanmış. Şehit oldu diyemiyor. Dili varmıyor. 'Yaşamını yitirdi' kabul edelim. **M. Emin Yavuz'un** PKK-Hilvan davasında idama mahkum olduğunu tüm basın yazdı. Bilmemeniz mümkün değil. Şimdi PKK terörist, M. Emin Yavuz adlı üyesi yurtsever! Bunu nasıl açıklayacaksınız?

TKSP, mücadeleden, hem de her türlü yönteminden sık sık bahseder. Ne gariptir ki bunu bir türlü de nasıl olacağını belirtmez. Ülkede yaptığınız bir şey yok, dışarıda da ne haltlar işlediğiniz zaten biliniyor, yine de şu mücadele yöntemlerinizi bir açıklayı verseniz. En azından şunu yapacağız deyin. O da yok. Fakat sahipsiz ormanda kükreyen yaşlı tilki misali hiç de sıkılmadan "direnerek kazandılar" başlığını atabiliyorsunuz. Kim kazandı, kimlerdir, hangi örgütlendirmedir, tek kelime yok. Ama bol bol SHP'den, sanki onlar örgütlemiş gibi bir hava vererek bahsetmenin ve "aralarında SHP Genel Başkanı Erdal İnönü'nün de bulunduğu basın toplantısı" yaptı demenin, sömürgeci burjuvazinin en sinsi, en üçkağıtçı hokkabazlarını ön plana çıkarmanın anlamı nedir?

TKSP'nin Programı Ömrünü Doldurmuştur

TKSP siyasi bir oluşum olarak ortaya çıktığından beri hep yol, okul, sağlık hizmetleri, Kürt dili vs. teraneleri ile sözümona politika yaptı. Hatta ufak tefek düzeltmelerle bunu programlaştırdı da.

Bunun tellallığını yapmaktan, sanki dünya alem bilmiyormuş gibi Kürt dilinin yasak olduğunda başka da birşey yapmadı.

Ama terörist dedikleriniz, gelişen mücadelenin yarattığı ortam ve şartları çok iyi değerlendirerek ve döneme uygun olarak bir eylemle Kürt dilinin varlığını Türk devletine kabul ettirdiler. Kabul ettirmekle de yetinmediler, bugün sömürgeci faşist mahkemelerde Kürtçe, hem de siyasi savunma yapıyorlar.

Geçmişte hain ilan ettiğiniz bir Mehdi Zana vardır. Herkes bilir, bir dönemler Diyarbakır Belediye Başkanlığı yaptı. "Hain" dediğiniz M. Zana, başından beri, düştüğü zindanda direniyor. Kürtçe savunma yapan Sakine Cansızların yanısıra, M. Zana da var. Mücadele neyi öğretiyor?

Sömürgeci Türk faşizmi bugün ulaşılmayan -bize göre askeri amaçlı- köy bırakmadı. Her yeri, hatta sınırları bile pırıl pırıl aydınlatıyor. GAP gibi bir proje ile de neredeyse Kürdistan su altında kalacak. Kürdistan'a öyle sağlık hizmetleri götürdü ki, artık savaşan yurtsever-devrimcilerin aileleri ile ilişki kuruyor mu kurmuyor mu yönlü muayeneler bile yapılıyor. Programınızda olmadığı halde, bırakalım telefonu, her köye öyle telsizler yerleştirilmiş ki, birçok büyük yerleşim alanında bile otomatik telefon görüşmesi mümkün değilken, küçük yerleşim alanlarıyla anında Avrupa ile de görüşülebiliyor. Bu koşullarda TKSP'nin savunacak başka neyi kaldı? Yoksa hala parlamento hayalleri mi kuruyorlar?

Sol Birlik Dağılıyor

Sınıf savaşımı gerçekten çetindir. Hele bu savaşım faşizm gibi bir düşmana karşı veriliyorsa bir o kadar daha zordur. 12 Eylül faşizminin ilk yıllarında birçok oluşum gerçekleşti. Bu süre içerisinde başta da belirttiğimiz gibi parçalanmalar, dağılmalar, yılgınlıklar alabildiğine gelişti.

İki ayrı çizgi iyice belirginleşti. Bir tarafta faşizme karşı mücadeleyi, iktidar mücadelesi olarak programlaştıran FKBDC, diğer taraftan da ulusal uzlaşmayı programlaştıran teslimiyet kanadının oluşturduğu Sol Birlik. Sol Birlik'in önemli iki gücü(!) olan TKP ve TİP önce Behice Boran'ın cenazesini faşizmin parlamentosuna "sosyalizmin bayrağı" yerine dikti. Ardından da zaten teslim olan ruhlarına fiziki varlıklarını da ekleyerek büyük bir gürültüyle Ankara'ya indiler. Bunun üzerine çok şey yazıldı. Daha fazla yazmaya da gerek yok.

Fakat öyle görülüyor ki, bu gidişi TKSP, sızlanma niteliğinde de olsa eleştiriyor; karşı çıkıyor. Türk devlet biçimine ad koyuyor ama nedense TKP ve TİP'e (diğer adıyla TBKP'-ye) ad koymuyor, oportünistçe yaklaşıyor ve oldukça zorlanmış. Halbuki G. Dimitrof, "Biz eşyayı adıyla çağırmasını severiz" diyor.

Değişik sınıf ve katmanların, ortak çıkarları için belirlenmiş ve bağlayıcılığı olan bir program etrafında, yine belli bir hedefe yönelik biraraya gelmelerine birlik veya cephe denir. Yani, ortak düşmana karşı beraber mücadele vermek diye kısaca tarif edilebilir. Özellikle faşizmin iktidarda olduğu ülkelerde, faşizmden zarar gören tüm sınıf ve katmanların mevcut iktidarı yıkmak için en çok başvurdukları ve en çok ta başarılı olan bir yöntemdir.

Sol Birlik de, sözümona buradan hareketle, yani faşizme karşı ortak mücadele etmek için ortaya çıkan bir oluşum olduğu iddiasındadır. Herşeyden önce, Sol Birlik'i oluşturan güçlerce mevcut devlet biçimi farklı farklı adlandırılıyor. TKP ve TİP'e göre "parlamenter görünümlü otoriter rejim", diğerleri ise faşizm diyor. Bir kere ortak hedef ortadan kalkmış oluyor. Haliyle mücadele biçim ve bağlaşıkları da farklıdır. Faşizme karşı mücadelede platform oldukça geniş. Ki Sol-Birlik, Demirel ve Erbakan'a bile çağrı yapmış. Oysa sosyal-demokratlar gibi, Demirel de faşizmin dayanaklarındandır.

Şimdi, Sol-Birlik ne olacak? Aslında Sol-Birlik baştan beri TKP ve TİP'in bugün ulaştığı ihanet noktasına, yani burjuvaziyle uzlaşmaya varmayı hedeflemiştir. TBKP adıyla bu gerçekleşti. Şimdi, Sol-Birlik'in içinde yer alan diğer güçlerin durumu nedir? Kuşkusuz bu geriye kalanlar da Ankara'ya benzer bir inişi gerçekleştirmenin hayalini yaşıyorlar. Mesela TKSP, geriye dönüşte TKP'yi sözümona eleştiriyor. İşte, durum tam da burada ilginçlik kazanıyor. TKSP, biraz da oyuna gelmenin hıncı ile TKP'ye saldırıyor, buna karşın Sol-Birlik içindeki varlığını ise devam ettiriyor. Zaten yakayı da burada ele veriyor. Dürüstlerse, teslimiyetle var olan bütün bağlarını koparırlar. Yoksa TKP'yi, haber vermediği için eleştirmeleri, ikiyüzlülüklerini ortaya çıkarır.

Şimdi ne olacak? Sol Birlik'in bir ayağı faşizmin yanında, bir ayağı görünüşte de olsa faşizmin karşısında. Faşizmin yanındaki gelmeyeceğine göre, karşısındaki mi gidecek? TKSP yazının bir yerinde, "Sol Birlik içinde tartışma gereğini duymadılar" diyor. (Riya Azadi, Aralık-Ocak 87-88, sayı 111-112, sayfa 10) Acaba kendilerinin de bu kervana katılacağını mı ifade etmek istiyorlar.

Yine de karşı çıkışı olumlu bir adım. Bunu daha da geliştirmesini dileriz.

Sonuç

Sömürgeci Türk faşizminin iktidara gelişinin üzerinden 8 yıldan fazla bir zaman geçti. "Faşizme karşı mücadelede her türlü yöntemin meşru" olduğu ilkesinden hareketle, gerek zindanlarda ve gerekse ülkenin her alanında ve dışarıda o günden bu güne kadar acımasız bir savaş yürütülüyor. Savaşın bir cephesinde sömürgeci-faşist Türk devleti, karşı cephesinde de PKK'nin öncülüğünde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) ve Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu'nun (ARGK) komutasında savaşan Kürdistan halkı. Bu gerçeği yalnız biz değil, tüm dünya böyle görüyor, böyle değerlendiriyor. Emperyalist devletler ve onun askeri kanadı NATO, bu haklı mücadeleyi boğmanın çarelerini arıyor. Bu yönlü adımlar da atıyor. Bölgemiz her an patlamaya hazır bir barut fıçısı gibi gün geçtikçe daha da kaynıyor. Tüm ulusal güçlerin birliği kendisini dayatıyor. Eğer bunlar gerçekten dürüst ve direnişten yana iseler, birlik önündeki engelleyici tavırlarından vazgeçerler. "Gururluyum" diyen şehit analarına saygı duyuyorlarsa, onların da istemi olan bağımsızlık mücadelesi saflarında yer alırlar.

1 MAYIS

Tüm dünya emekçileri, ezilen halkları sınıfsal ve ulusal eşitsizlik, sömürüye karşı birlik ve dayanışmanın sembolü 1 Mayıs'ı kutluyor

Her yıl daha gür olarak kutlanan 1 Mayıs'ın anlamını kavramaktan başlamak gerekir. Proletaryanın birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, emek cephesinin burjuvaziye karşı kazandığı ilk büyük zaferdir. Ama bugünün anlamı bu kadarıyla bitmez. Proletaryanın zafer günü, proletaryanın burjuvaziye karşı, milyonlarcasının kanına mal olan, uzun yıllar alan zorlu mücadele tarihinin de ürünü ve bu mücadelenin birikimidir.

18. yy.'da Avrupa'da despot derebeylik rejimleri çürümeye yüz tutar. Yeni sınıflı toplumun üretim ilişkilerinin temsilcisi o-

lan burjuvazi, iktidar için feodal sınıfa karşı kanlı savaşlara girişir. Burjuvazinin, feodalizmi yenmesi için, ezilen sınıfların gücüne ihtiyacı vardır. Burjuvazi, en radikal ve kanlı devrimini 1789'da Fransa'da yapar. "Hürriyet, eşitlik ve kardeşlik" sloganlarını bayrak yapan burjuvazi henüz gücünün bilincinde olmayan, örgütsüz işçi yığınlarını ve köylüleri yedeğine alır. Köylünün beklediği toprak, işçinin beklediği de özgürlük, eşitlik, insanca yaşama ve çalışma koşullarıdır.

Burjuvazi, bunları işçi sınıfı ve köylülere vermez. Feodalizmden kurtulan emekçiler, burjuvazinin makina dişlilerinin arasına sıkıştırılırlar. Çalışma koşulları kötü, ücret ölçüsüz düzeyde düşük, çalışma yaşı sınırsız ve çalışma saatleri 16 hatta 20 saat kadardır.

İşçi sınıfı, doğuşuyla burjuvaziyle çatışma içinde bulur kendisini. Önceleri gücünün yabancısıdır. Ayaklanır, makinaları kırar. Ardından idam sehpaları kurulur, işçi mezarlıkları oluşur. Burjuvazi bunalımlarının yükünü emekçilerden çıkarır. Burjuva sömürüsü her gün binlerce köylü ve küçükburjuva esnafı mülksüzleştirerek emekçi ordusuna katar. Ölüm ve yoksulluk işçi sınıfını biler. Savaş, onu örgütlenmeye ve bilinçlenmeye iter. İşçi sınıfının istemleri, *"çalışma süresinin kısaltılması, ücretlerin yükseltilmesi, sağlık ve çalışma güvenliğinin sağlanması ve örgütlenme hakkı"* maddeleri etrafında toplanıyordu.

Tüm Avrupa işçi sınıfı ile burjuvazi arasında kanlı savaşlara sahne olurken, Paris proletaryası kısa süreli de olsa burjuvaziye karşı ilk iktidarını 1871'de Komün'le kurar ve iktidar olabileceğini gösterir.

Aynı dönemde Amerika'daki durum da daha değişik değildir. Amerika burjuvazisinin hırslı gelişme istemi, proletaryayı köle gibi çalışmasını doğurmaktadır. Marx, burjuvazinin en büyük kâr için, bile bile ölüme gidebileceğini belirtir. Amerika burjuvazisi de ölümünü seçer. Maden ocaklarında ölçüsüz kötü koşulları, düşük ücret ve uzun çalışma saati koşulları altında işçilerin çalıştırılmasıyla yetinilmiyor, yüzbinlercesi sefalet içinde yedek sanayi ordusu olarak işsizliğe itiliyordu.

1874 yılında büyük sermaye sahiplerinin Amerika'nın dört ayrı eyaletinde işçi ücretlerini daha da düşürmeleri, bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler toplu direnişe geçtiler. New York kentinde büyük bir işçi mitingi düzenlendi. Telaşa kapılan burjuvazi mitingi yasa dışı ilan etti, işçiler ve ailelerinden oluşan miting kitlesinin üzerine zırhlı araç ve süvari birlikleriyle yürüdü. Çok sayıda işçi tutuklandı ve yaralandı.

Baskılar ve gerici yasalar işçi direnişini durduramadı. Grevler ve mitingler biribirini izledi. Burjuvazinin silahlı zorbaları işçilere saldırıyor, tutukluyor ve öldürüyor, ama akan kan birlik ve direnişin daha gürleşmesine yol açıyor. Demiryolu ve maden işçilerinin ardından fabrika işçileri de direnişe geçerler.

İşçi hareketi, önceki istemlerine yenisini ekliyor ve bunu, "8 saatlik işgünü"nde sloganlaştırıyordu.

1 Mayıs 1886 Şikago kenti, tarihi gelişmelere sahne oldu. Bir provokatörün patlattığı bomba birkaç polisin ölmesi ve yaralanmasına neden olunca, burjuvazi oyununun ikinci perdesini açar. İşçi mitingi dört bir yandan kurşunlanır, emeğin kanı oluk oluk akar. Haydutlar bununla yetinmezler. 4 işçi liderini idam ederler. 9 sendika liderini tutuklayıp ağır hapis cezalarına çarptırdılar.

İdam edilen dört işçi önderi **Albert PARSON, George ENGEL, Adolph FISHER ve A. SPIES** burjuvazinin temsilcilerinin yüzüne, pişman olmadıklarını ve mutlaka işçi sınıfının kazanacağını açık yüreklilikle haykırırlar.

Amerika burjuvazisinin gerçekleştirdiği bu katliam, işçi sınıfının haklı mücadelesini durduramaz. Tüm dünya emekçileri, Amerika burjuvazisinin katliamını protesto etti. Amerika işçi sınıfıyla dayanışma hareketi dalga dalga gelişti, tüm dünya emekçileri idam edilen emek kahramanlarının saygısına durdu.

1889'da kuruluşunu ve birinci kongresini gerçekleştiren **II. Enternasyonal** gündeminin ilk maddesine "8 saatlik işgünü için mücadeleyi alır. **Amerikan Çalışma Federasyonu**, 8 saatlik işgünü için 1 Mayıs'ı eylem günü ilan eder. Karar 1890 yılında dünya genelinde genel grev ve gösterilerle hayata geçirilir.

Bir yıl sonra Brüksel'de toplanan II Enternasyonal ikinci kongresi, 1 Mayıs kutlamalarını gelenek haline getirecek kararlar alır ve 1 Mayıs'ı "emekçilerin uluslararası birlik ve dayanışma günü" olarak kabul eder.

Burjuvazi hemen emekçilerin istemini kabul etmez. Alınan her hak için yine mücadele edilecek ve kan dökülecektir. İşçi sınıfı başta Amerika olmak üzere Avrupa ve diğer bölgelerde kanlı mücadelelerden sonra 8 saatlik işgünü hakkını alır ve 1 Mayıs'ı gücünün simgesi olarak her yıl daha büyük coşkuyla kutlar.

Burjuvazi, her yıl 1 Mayıs'ta komünizm heyulalarını canlandırarak, toplumu proletaryaya karşı koşullandırmakla, 1 Mayıs kutlamalarını önlemeyi hedefledi. Yasaklar koydu. Günün anlamını çarpıttı. 1 Mayıs'ı bahar ve piknik bayramı haline getirmeye çalıştı.

İşçi sınıfı hiçbir engeli kabul etmedi, 1 Mayıs tek bir şekilde kutlanabilinirdi; rotatifler duracak, sokaklar süslenecek, caddeler ve meydanlar emeğin gür sesiyle çınlayacaktı.

Sömürüye ve baskıya karşı, emeğin, çalışanın, sömürülünenin aydınlıktan ve eşitlikten yana olmanın birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, bu anlamıyla emperyalist sömürgeciliğe karşı, dünya devriminin en güçlü ögesi haline gelen, ezilen halkların anti-emperyalist, anti-burjuva, ulusal ve toplumsal kurtuluş haraketlerine yön veren bir meşaleydi.

Bugün emek, dünyanın üçte birinde özgürdür ve iktidarını kurmuştur. Sömürge halklar her tarafta büyük bir uyanış ve direniş içindedirler. Devrimin dünya genelindeki birleşik, emperalizm ve kontrolünündeki tüm baskıcı rejimleri geriletiyor.

Bu nedenle tüm dünya emekçileri ve ezilen halkları 1 Mayıs'ı daha birleşmiş, kendilerinden daha emin ve coşkulu kutlamaktadır.

İdam edilen işçi önderlerinin son sözleri:

Albert PARSON: "Eğer asılırsam, cani olduğumdan değil, sosyalist olduğumdan asılacağım. Geçmişte öğretmiş, söylemiş ve yazmış olduğum şeyler yüzünden asılacağım. Hay Market'e bomba attığımdan değil. Illions halkı kendisini gönüllü olarak yetkilerine sunmuş bir suçsuzun asılması karşısında susmayı göze alırsa, ben de savunduğum fikirler ve davam uğruna asılmayı göze alabilirim..."

George ENGEL: "Hakları yalnız imtiyazlı sınıflara göre ayarlayan ve işçilere hiç hak tanımayan hükümete karşı kim saygı duyabilir? Böyle bir hükümete saygım yok benim..."

Adolph FISHER: "Ölüme mahkum edilmemi protesto ediyorum, çünkü cinayet işlemedim. Ancak, sosyalist olmam sebebiyle öleceksem, bir sözüm yok..."

A. SPIES: "Bu mahkemede konuşurken, ben bir sınıfın temsilcisi olarak, diğer sınıfların temsilcilerine karşı konuşmaktayım. Bizleri asmakla işçi sınıfı hareketini ortadan kaldıracağınızı sanıyorsunuz, —böyle bir hareketin arkasından milyonlar yürüyor, ihtiyaç ve yoksulluk içinde kurtuluş umut eden milyonlarca emekçi— eğer böyle düşünüyorsanız asın bizi! O zaman bir kıvılcımın üstüne varmış olursunuz, alevler oradan, buradan, arkanızdan, önünüzden, her yerden fışkırır. O bir yeraltı yangınıdır. Siz onu söndüremezsiniz..."

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG.-Bonn
Konto Nr: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.—	$
Avusturya	18.—	s.
Belçika	60.—	bfr.
Danimarka	8.—	dkr.
Fransa	6.—	ff.
Hollanda	3.—	hfl.
İngiltere	0.80	£
İsveç	6.—	skr.
İsviçre	2.50	sfr.
Norveç	10.—	nkr.

Tarihten Günümüze Dersim

Av. Hüseyin YILDIRIM

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Koçgiri Direnişinde Dersim'in Yeri

Konuyu Dersim'le sınırladığımdan, Kürdistan direniş tarihinde önemli bir yeri olan **Koçgiri Direnişine** genişçe değinecek değilim. Ancak hemen şunu belirtmek gerekir. İçinde geliştiği dönemin özellikleri ve ulusal yanı itibariyle diğer Kürt halk direnmelerine göre belli ayırıcı özellikleri olan Koçgiri direnmesinin, Dersim'le olan bağları da önemli olup üzerinde durmamızı gerektirmektedir.

Koçgiri Direnmesi'nin önder kadroları arasında bulunan Alişer, Doktor Nuri Dersimi gibi Kürt aydınları var. Bunlar **Kürt Taali Cemiyeti**'yle dolaylı ya da dolayısız ilişki içindeler. Alişer, Doktor Nuri Dersimi vd.'leri, İstanbul Kürt Taali Cemiyeti'nin direktifleri doğrultusunda Koçgiri ve çevresinde teşkilatlanma çalışmaları yapmalarına rağmen, düşünceleri, amaç ve eylemleri yönünden Kürt Taali Cemiyeti'nden çok daha ilerdeler. Aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu Devlet Şurâsı Başkalığını da yapan Seyid Abdülkadir, o dönemde Kürt Taali Cemiyeti'nin başkanlığını yapıyordu. **Şeyh Ubeydullah**'ın oğlu olan ve Ubeydullah Ayaklanmasına da katılmış olan Seyid Abdülkadir, Türk egemenlerinden yana bir politika izler, teşkilat içinde cılız da olsa bir kısım Kürt aydınının savunduğu müstakil Kürdistan görüşüne karşı çıkıyor, "Zor zamanında Türklere vurmanın (Türk hakim sınıfları kasdediliyor bn.) Kürtlere yakışmadığını söylüyor", şimdilik "Türklere yardım edilmesini, Türkler kurtulduktan sonra Kürtlere muhtariyet vereceklerini" ileri sürüyordu.

Seyid Abdülkadir'in tutumu cemiyete egemen olacak ve cemiyet bölünecek, ciddi bir varlık olmadan dağılacaktır. Seyid Abdülkadir, uzlaşıcı politikasının karşılığını da görecektir. Yeni Türk egemenlik sisteminin temsilcileri, bu konumuna rağmen, onu kendileri için tehlike görecek, 1925'te bir komployla istiklal mahkemesine çıkaracak, oğlu ile birlikte idam edeceklerdir. Kemalistler, daha önceki Türk egemenleri gibi, ihtimallere yer bırakmak istemeyecek, muhalif olabilecek herkesi ortadan kaldırma ilkesini izleyeceklerdir.

Oysa, **Koçgiri Direnişi**'nin politik öncülüğünü yapan **Alişer**'in tek hedefi, "**Bağımsız Kürdistan**'dır. Bu hedef için taşınan düşünce, yaratılan örgütlenme ve sergilenen pratik ne olursa olsun, Alişer bu yüce hedef doğrultusunda savaşmıştır. Koçgiri direnişinin diğer önderleri olan, Koçgiri aşiret reislerinden **Alişan** ve **Haydar Bey** ve gerekse Dersim aşiret reisleri hiçbir zaman Alişer'in bağımsızlık düşüncesine itiraz etmemiş, bunu tartışma konusu bile yapmamışlardır.

Koçgiri Direnişi'nin örgütlenmesinde, Dersim aşiret kuvvetlerinin temel güç olarak ele alındığını görüyoruz. Bu amaçla 1917 yılından itibaren yoğun görüşmeler yapılmış, kararlar alınmıştır. Varılan ortak kararlar gereğince, hazırlıkların gizli yürütülmesi ve savaşın bahar aylarında başlatılması planlanmıştır. Bahar, Dersim aşiretlerinin ayaklanabilmesi için en uygun zaman olarak planlanmıştı.

Ayaklanma, planlanan aylardan önce, kış aylarında başlar. Kürt kuvvetleri, Türk karakolları ve diğer askeri birliklerine baskınlar düzenler, silahlarına el koyarlar. Türk hükümeti, Koçgiri'deki hazırlıklar ve hedeflerinden büyük ölçüde haberdardır. Direnmenin başlaması üzerine telaşa düşen Ankara hükümeti, Koçgiri aşiret reislerinden Alişan Beyi Refahiye kaymakamlığına tayin eder. Amaçları; bu yolla Alişan Beyi kazanmak ve gelişmenin önüne geçmektir.

Alişan Bey ise kendisine verilen görevi değerlendirip, Dersim'e gitmek ve aşiret reisleriyle görüşmek düşüncesinde.

Aynı sıralarda, Ekim 1920'de Dersim aşiretleri Giresun'dan Egin'e gelen bir Türk askeri birliğine saldırır, silah ve cephanelerine elkoyarlar. Alişan Bey, kaymakam sıfatıyla, Dersim kuvvetlerini takip bahanesiyle yüz kişilik bir kuvvetle Dersim'e hareket eder. Hozat'ta birçok aşiret reisiyle toplantılar yapar. Dersim aşiret reisleri, direnişe katılmak üzere 45.000 kişilik bir kuvvetin hazır olduğunu söylerler ve Dersim geleneklerine göre toplu direniş ve birlik yemini ederler.

Seyid Rıza, bu toplantıda Hozat aşiret reislerine güvenmediğini söyleyerek yemine iştirak etmez. Yine de Ovacık aşiretleriyle birlikte direnişi destekleyeceğine söz verir.

Hozat'taki sözkonusu toplantıda ayrıca Ankara hükümetine verilmek üzere bir nota kaleme alınır. Yazılı nota **Zeynooğlu Miço Ağa**, tarafından Dersim muttasarıfı'na (kaymakamlık) verilir. Miço Ağa, muttasarıfı tehdit ederek, nota'ya 24 saat içinde cevap beklediklerini belirtir. Muttasarıf, korkudan Elazığ'a kaçar ve hükümetini durumdan haberdar eder. Ayrıca Ankara hükümeti, Alişan'a derhal Refahiye'ye dönmesini bildirir. Alişan ise kışın ağır koşullarını, rahatsızlığını ileri sürerek bir müddet daha Dersim'de kalır.

Ankara, Dersimlileri oyalamak üzere bu kez alana bir nasihat heyeti gönderir. Dersim ise, nasihat heyetini direnişle karşılar, tehdit eder ve kemalist hükümete ikinci nota'yı verir.

Koçgiri ayaklanmasının Şeyh Sait ayaklanması gibi şansızlığı, kararlaştırılan tarihten önce başlaması olur. Aralık 1920 ve sonrasındaki kış aylarında Koçgiri'de sıcak bir savaş sürer. Bazı aşiret reislerinin dönekliği ve ağır kış koşulları nedeniyle Dersim'den beklenen yardım gelmez. Kararlaştırılan 45.000 kişilik kuvvet yerine, Ovacık aşiret kuvvetlerinden 2500 yiğit, ayaklarında leganlarla, ve kalın iplerle birbirine bağlanarak geçit vermeyen Munzur Dağlarını aşar, 8 Mart 1921'de Kemah'a girer, buradaki Türk askeri birliğini mağlup eder, birlik komutanı ve kaza kaymakamını esir alırlar. Kemah'taki hükümet binaları ve Kemah derebeylerinin konakları ateşe verilir. Fırat nehri üzerine köprü kuran bu kahraman Kürt savaşçıları Kuruçay'daki Türk askeri birliklerini yener, kaymakam ve derebeylerini esir ederler. Dersim aşiret kuvvvetlerinin yanında olan ve savaşı yöneten **Alişer**, Ankara Büyük Millet Meclisi'ne yazılı bir nota verir.

Zor duruma düşen Türk devleti, aldatmalara ve entrikalara başvurur. Temyiz mahkemesi başkanı Bitlisli Şefik ismindeki kişi başkanlığında bir iyiniyet(!) heyeti daha yollanır. Bu şahıs, Kürt olduğunu, hükümetin Kürt isteklerini kabule hazır olduğunu, hükümet adına Kürtlerin bu isteklerini tespite geldiğini söyler. Amaç, Kürt direniş güçlerini, özellikle de direnişe katılmış olan Dersim aşiret kuvvetlerini oyalamak, Nurettin Paşa ordusuna zaman kazandırmaktır. Şefik adlı hain, taktiğinde başarılar da sağlar.

Öte yandan Türk devletinin en çok çekindiği Dersim'i de içten parçalamayı başarmıştır. **Miço Ağa, Diyap Ağa, Hasan Hayri, Ahmet Ramiz** ve **Mustafa Saltık** gibilerine mebus koltuğu verilerek, kemalist politikaya alet edilirler. **Seyid Rıza** ise Dersim aşiretleri arasında dolaşarak Diyap ağa ve arkadaşlarının çıkarları uğruna Kürdistan davasına sırt çevirmekle suçlar. Seyid Rıza, artık Dersim'in tek lideri durumundadır.

Koçgiri yenilgisinin ardından çok sayıda Kürt direniş önderine idam, ömür boyu ve uzun yılları kapsayan hapis cezaları verilir. Seyit Rıza, Ankara hükümetine nota ile defalarca başvurarak Sivas'ta bulunan tutukluların derhal serbest bırakılmasını ister. Dersim aşiret kuvvetleri de Kemah, Erzincan yörelerinde Türk askeri birliklerine devamlı saldırılarda bulunurlar. Mustafa Kemal, af çıkarmak ve Sivas'taki tutukluları serbest bırakmak zorunda kalır. Dersim'e sığınmış ve giyabında idama mahkum edilmiş olan **Alişer** ve **Dr. Nuri Dersimi** vd.'leri af kapsamına alınmazlar.

Af vb. önlemler çatışmaları kesmez. Direnişçi Dersim aşiretleri, Türk birliklerine saldırılarını kesmezler, Seyit Rıza'nın **Ağdat**'taki konağına Kürdistan bayrağı çekilir.

Mustafa Kemal, bu kez çok yakınlık gösterdiği Diyap Ağa vd. Dersim mebusları ile birlikte, Erzurum Kongresinde kendilerine destek olmuş, Erzincan mebus ve aynı zamanda Nakşibendi tarikatı şeyhlerinden **Hacı Feyzi**'yi Dersim'e gönderir. Hacı Feyzi ve Diyap Ağa, Seyit Rıza ve Dersim'de bulunan Koçgiri aşiret reislerinden Alişan'ı görüşmeler için Erzincan'a davet ederler. Seyit Rıza, daveti kabule taraftar değildir. Fakat Alişan'ın ısrarı üzerine bin kadar silahlı güçle beraber Erzincan'ın **Kısmıkor köyü**'ne giderler. Hacı Feyzi, Erzincan Valisi Ali Rıza ve Erzincan eşrafından birçok kişi de Kısmıkor köyüne gelmiştir.

Seyit Rıza'nın önerdiği görüşme yöntemi, iki devlet arasındaki görüşmelerin yöntemi olduğu gerekçesiyle Erzincan valisi kabul etmez. İtiraz Kürt heyeti tarafından kabul edilmez. Seyit Rıza, "Kürt halkının haklarının verilmesi, Koçgi-

Devamı 17. sayfada

Berxwedan'ın Notu:

Koçgiri Direnişi

Koçgiri direnmesi, kemalist egemenliğe karşı ilk Kürt direnişidir. Direnişin diğer ayırıcı özelliği, Kürt Taali Cemiyeti'nin etkisinin gözüktüğü tek Kürt halk direnmesi olmasıdır.

Osmanlı İmparatorluğunun dağılmasıyla Kürt Taali Cemiyetinde biriken Kürt egemenleri ve milliyetçi aristokrat aydınlar, bir müddet yeni Türk egemenliği olarak yükselen Kemalizmin sloganlarına aldanırlar. Kürt egemenleri arasında galip emperyalist devletlerin Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Antlaşmasıyla planlanan mandater Kürdistan planına da umut bağlayanlar çoktur.

Çok geçmeden iki tarafta da umutsuzluk beslenir. Kemalizm, İttihat-ı Terakki'nin Pan Türkizm'i olan **Misak-i Milli** programını benimsemiştir. Emperyalistler de, kemalist iktidarla uzlaşma imkanı bulduklarından Sevr Antlaşmasını hayata geçirmeye bile kalkışmazlar.

Koçgiri direnişinde "pre milli ögeler" vardır. Belli bir program ve örgütlenmesi olmasına rağmen, ayaklanma planlanandan önce başlatılır. Direniş "**muhtar bir Kürdistan**"ı hedefler.

Direnişin önderliğindeki kararsızlık ve ikirciklik en büyük zaafı olur. Bir kısmı 1918'de Osmanlı İstanbul hükümetinin imzaladığı antlaşmanın imzalanmasını istemekte, bir kısmı da Sevr Antlaşması doğrultusunda otonom bir Kürdistan peşindedir.

Direnme başladığı halde, kemalistlerle uzlaşma peşinde olan aşiret reisleri olur. Uzlaşanlar, direnişi parçalar, komplo ve iç ihanetleri geliştirirler. Bunların başında Kangal aşiret reislerinden **Hacı Ağa** gelir. Bu uşak, Ganiyan aşiretini, Türk tarafına geçmeye razı eder. Bir diğeri olan **Murat Paşa**, **Seyit Aziz Zalim** ve kardeşi **Hüseyin**'i komployla esir edip, Türk kuvvetlerine teslim eder. Askeri kuvvetleriyle Dersim'e çekilirler. **Haydar Bey** de bir diğer uşak olan Kureyşan aşiret reisi **Kör Paşa** tarafından önlenir, esir alınır ve Türk birliklerine teslim edilir. **Sabit** ve **Bahri Beyler** de çatışmaya seyirci olunca, direnme komutansız kalır. Planlanan, Dersim aşiretlerinin direnişe katılması sağlanamaz.

Dersim celladı Alpdoğan Paşa'nın kayınpederi Nurettin Paşa'nın merkez ordusu, Kangal, Koçhisar ve Zara üzerinden, Topal Osman'ın çeteleri de Refahiye üzerinden direnme bölgesine girer ve katliam yaparlar.

Bastırılan direnmenin emperyalizm ve Türk burjuva gericiliği ile herhangi bir bağı yoktur. Dönemin İngiliz belgeleri, ayaklanma ve niteliği konusunda İngiliz ordu komutanlarının bilgilerinin olmadığından söz eder.

Direnişin plansız ve, zamansız başlama, önderliğin uzlaşıcılığı ve ihanetler belirgin rol oynadıysa da, Kemalizmin direnişi erken başlatma taktiği ve provokasyonlarının da rolü büyüktür.

Koçgiri, Kemalizmin Kürdistan politikasını tümüyle açığa çıkardı. Kemalizm, tümüyle inkarcı ve katliamcı bir strateji izledi.

Kürt Taali Cemiyeti

1908'de İstanbul'daki Kürt feodalleri ve milliyetçi aristokrat aydınlar tarafından İstanbul-Gedikpaşa'da kurulur. Dernek, amaçlarını kültür ve yardımlaşma cemiyeti olarak açıklarsa da, siyasi bir cemiyettir. Kurucu başkanı **Seyid Abdülkadir**, başkan yardımcıları **Emin Ali Bey (Bedirxan)** ve Süleymaniyeli Sait Paşanın oğlu **Ferik Tud Paşa**'dır. Derneğin diğer kurucu üyeleri de İstanbul'da kalan ve orada okuyan aydın, subay Kürt aristokratlarıdır.

Dernek, Çemberli'de Kürtçe okul açar ve dergi çıkarır. İttihat-ı Terakki iktidarı okul ve dergiyi kapatır. Dernek üyeleri hakkında koğuşturma açar. Dernek de kapatılır. 1912'de aynı amaçla Sirkeci'de "**Hevi**" derneği kurulur. Kürt Taali Cemiyeti'nin çıkardığı "**Hetav-i Kurd**" dergisi yerine Hevi, "**Roja Kurd**" (Kürt Güneşi) dergisini çıkarır. Hevi, 1912'de Lozan'da şube açar. Roja Kurd kapatılınca, 1912-14 arasında **Hetaya Kurd** dergisi yayınlanır.

Türk egemenleri, bu derneklere bile izin vermezler. Türk ocağı, sürekli olarak Hevi'yi ilhak etmek ister. Dernek kurucuları tutuklanır.

Dernek kurucularının kendilerine taktıkları Seyid, Bey, Ferik, Zade, vb. lakaplardan da anlaşılacağı üzere, tümü Kürt egemen sınıfındandır. Çoğu varlıklarını Türk egemenlik sisteminden ayrı düşünmüyor. Bu nedenle de dernek, Türk egemenlik sisteminden tümüyle kopuşu amaçlayan bir siyasal talebi formüle edemedi. Hep Türk burjuva egemenliği sınırları içinde muhtar (özerk) bir Kürdistan peşinde oldular. Zaman zaman bu amaçları için emperyalist elçilik binalarının kapılarını arşınladılar. İttihat-ı Terakki ve daha sonra kemalist iktidarla çelişkileri bu nedenlere dayanır.

Kürt Taali Cemiyeti'nin üyeleri arasında Kürdistan'daki direnmeci halk potansiyeliyle bağ ve Kürdistan'a dönüş üzerine ayrılıklar ve sert tartışmalar da oldu. Egemen görüş, İstanbul'da kalma ve Türk burjuvazisine güvenme şeklindeydi. Halbuki Arnavutlar ve Ermeniler benzer örgütlenmeleri ulusal kurtuluş örgütlenmesine dönüştürmeyi becermişlerdi.

Kürt Taali Cemiyeti üyeleri İstanbul'da kalmakta direttiler. Diyarbakır, Erzurum ve Bitlis'te şubeler açtılar. Ama artık örgüt olarak bir varlık değildi. Her üyesi ayrı hareket ediyordu. Nitekim Koçgiri dışındaki diğer Kürt direnmelerinde cemiyetin etkinlik ve varlığını göremiyoruz.

Kürt Taali Cemiyeti, ulusal bağımsızlığı hedefleyen bir örgütlenme değildi. Siyasal programı kültürel ve idari özerklikti. Bu bir yanılgı değil, Kürt hakim sınıflarının sınıf talebinin formülüydü. Sonradan Kürt Taali Cemiyeti bünyesinde birçok örgütlenme çıktı. Hiçbiri de, siyasal amaç olarak özerkliği aşamadı.

Günümüzün bağımsızlık mücadelesine yön veren ulusal kurtuluş düşüncesinin Kürt Taali Cemiyeti'yle bir bağlantısı olamaz. Ulusal bağımsızlık mücadelesi, ideolojik kaynağını sosyalizm ve halk direnmelerimizden alır.

BİR DERGİ, 2000'E DOĞRU: BU "CUMHURİYET" NASIL YAŞATILMALI?

Dünyamız 1988 yılını yaşıyor. 2000' yılına ulaşmada, yani 21. yy. varmada yaşanması gereken 12 yıl sözkonusudur. İşte bu 12 yıl veya diğer bir deyişle 2000 yılına ulaşma mücadelesi, her politik güç tarafından önemle ele alınan, her yönü ile tahlil edilerek mevcut durum ve muhtemel gelişmeler gözönüne alınarak, kendileri açısından amaç ve çıkarlarına en uygun bir şekilde yaşamak istedikleri, bu nedenle içi her türlü mücadele biçim ve araçlarıyla dolu plan ve projelerle karşılamaya ve yaşamaya çalıştıkları yıllardır. Çünkü, bu 12 yıl kendi bağrında, dünyanın belirli alanlarında, belirgin parçalanmaları, statüko değişikliklerini, sadece bulunulan bölge ve ülkeler açısından değil, dünya geneli açısından da mevcut dengeye önemli etkilerde bulunabilecek çelişki ve çatışmaları en ağır bir biçimde bağrında taşıyor. 2000 yılına doğru gidişatta, dünyanın diğer çatışmalı alanlarından daha bariz bir biçimde, bu durum Ortadoğu alanı için de sözkonusudur. Günümüzde Ortadoğu bölgesindeki mevcut durum ve gelişmeleri yakından izleyen; özellikle çelişkilerin silahlı mücadele düzeyinde yürütüldüğü odaklardaki mevcut çatışmalı güçlerin, tüm iç ve dış ilişki ve ittifak güçlerini de yedeklemeye çalışarak bu savaşlardan elde etmek istedikleri sonuçların ve bu sonuçların yaratabileceği gelişmelerin anlamını kavrayabilen herkes, 2000'e doğru gidişatın kendi bağrında, değil bölge çapında, aynı zamanda dünya genelinde mevcut durum açısından nasıl stratejik sonuçlar ve denge değişikliklerini ortaya çıkarabileceğini görmemezlikten gelemez.

2000 yılına doğru gidişte, Ortadoğu alanında bugün çeşitli çatışma odaklarının var olduğu biliniyor. Ancak, bunların da kendi içinde bir diğerine göre, bölge ve dünya genelindeki mevcut durumu daha fazla etkileme potansiyel ve gücüne; çatışmanın sözkonusu olduğu coğrafik zeminin jeo-politik önemi, ekonomik potansiyeli ve çatışma halinde bulunan güçlerin sınıf kimliği, stratejileri ve tarihsel hesaplaşmaları açısından daha önde ve daha belirleyici olanları vardır. Bu anlamda Ortadoğu alanında, mevcut gerici statükoyu parçalamada ve bu temelde dünya genelinde etkin sonuçlar yaratmada, bugün, her zamankinden daha fazla netleşmiş, belirgin çatışma odağı olarak, PKK'nin önderlik ettiği Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük hareketiyle, sömürgeci-faşist Türk devleti arasındaki amansız hesaplaşmadır. Eğer, 2000 yılına gidişte, yaşanacak 12 yılın her birinin bir kader yılı olduğu söyleniyorsa, bu bölge açısından daha da anlamlıysa, belirtilen odaktaki karşılıklı mücadele içinde bulunan her iki güç açısından daha da yakıcı bir anlama sahiptir demek, hiç de abartma olmayan, güncel durumda her iki gücün çatışma düzeyleri açısından oldukça gerçekçidir. Çünkü, PKK, dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın, en büyük parçasında, direniş ve kurtuluş savaşımını, Bağımsız, Demokratik ve Birleşik bir Kürdistan stratejisi temelinde yürütüyor. Böyle bir strateji ve bu stratejiden kaynaklanan örgüt ve mücadele biçimleri ve bundan da temel alınan silahlı mücadele önemli bir aşamaya doğru tırmanışını sürdürüyor. Karşı tarafta, Kürdistan'ın en büyük parçasını yıllardır egemenliği altında tutan, Türkiye kapitalizminin ve sosyal yapısının içine girmiş olduğu derin krize rağmen, Kürdistan ve Türkiye'de tamamen zor temelinde ayakta durmaya çalışan ve aynı zamanda NATO'nun bölge halklarının başına jandarma misyonu ile diktiği Türk devleti var.

TC'nin bu sorunlar yumağı içinde yaşatılması ve 21. yy.'a ulaştırılması uğraşında özellikle Türk burjuva basının, gazete ve dergilerinin çok çaba harcadıkları görülmektedir. Türk burjuva basınında bolca bulunan çeşitli gazete ve dergiler, yayın çizgileri ve kalemşörleri ile bu soruya ilişkin olarak, gündemleşen ve acilleşen her durum ve olay etrafında bolca yazıp çiziyorlar, bunlar bir yandan halk kitlelerini uyutmada, gerçekleri çarpıtmada öteden bu yana en bağımlı ve kirli yayıncılık politika ve üsluplarını yürüterek devlete yardımcı olmaya devam ederlerken, öte yandan biterse kendilerinin de biteceğini çok iyi bildikleri TC'yi yaşatma yolları konusunda, eleştiri öneri ve alternatiflerini sunmakta; kendileri açısından olumlu bulduklarının uygulanması durumunda daha yararlı olacağını söylemekte, TC için zararlı olduklarına inandıkları uygulamalara muhalefet etmekte, bunda da tabi ki en ince yöntem ve kalem oyunlarıyla çeşitli çarşaflara bürünerek "hümanistlik", "demokrasiye dönüşe zarar veriliyor" vs. teranelerle yapmaktadırlar.

Bu açıdan mevcut burjuva basın-yayın yaşamı içinde daha ayrı bir üslup, gayret ve çaba ile faaliyetini yürüten; özellikle son dönemlerde, kendisine ulaştırılan belge ve bilgilerin modern burjuva basıncılık sanatının tüm inceliklerini kullanarak, kitlelerin apolitize durumunu da değerlendirerek, kendisini sansasyonel haberlerin dergisi haline getirerek trajını arttırıp, öne çıkartılmaya çalışılan 2000'e Doğru dergisinin, TC'nin 2000 yılına ulaşabilmesinde, gerekli olan bu 12 yılı hangi adımları atarak yaşaması ve 21. yy.'a ulaştırılması için izlediği ama, magazin dergisi görünümü izinde gizlemeye çalıştığı politikasını açığa çıkarmak, suratına geçirmeye çalıştığı "demokrat", "rejim muhalifi" ve hatta "sosyalist" maskeyi indirmek; öte yandan çeşitli çarpıtmaları, sansasyonel haberleri ve "belgeleri" ile kimi temize çıkarmaya çabaladığını, devlet solculuğunu, birçok benzeri döküntü ile birlikte örgütlemeye çalışarak, rejime nasıl bir dayanak sunup hangi yüklerini hafifletmeye çabaladığını, çeşitli provokatif haberleri ile neyi amaçladığını ortaya koymak gerekmektedir.

Önce öz geçmiş

İkinci yayın içinde bulunan 2000'e Doğru adlı dergi geçmiş bir mirasa dayanmaktadır. Bu anlamda, sadece iki yıllık değil, daha eski ve uzun bir geçmişe sahiptir. Dünyamız belirgin gelişmeler, çelişkiler ve çatışmalar ortamında 2000 yılına doğru yol alırken, 2000'e Doğru dergisinin, 2000 yılına doğru gidilirken hangi gelişmelerden yana, hangi gelişmelere karşı olduğunu daha köklü anlamak, yürüttüğü yayıncılık politikası ve bunun pratik ilişkilerini iyi tanımak açısından, bu geçmişinin tanınması, tanınıyorsa, hatırlatılmasında yarar vardır. Çünkü, 2000'e Doğru dergisinin önde gelen kadrolarının önemli bir bölümü ve başta da başyazarı, geçmişte Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde önemli provokasyonlar yaratmış; revizyonizm, reformizm ve pasifizmin geliştirilmesinde yoğun ve bilinçli çabalar sarfetmiş; bir dönem bu haliyle devrimci-sol yelpazede kalarak, çarpıtma, provokasyon ve devrimci insan ve potansiyeli eritme çabalarını sürdürmüş, ancak, 1975-80 dönemi arası yoğunlaşan sınıf çatışması ortamında, kimliği daha bir kalıba girerken, bir yandan, bu durumu gören devrimci-demokratik platform tarafından atılmış, diğer yandan artık "yapacağımı yaptım" esprisi ile kendisi de daha fazla bu platformda kalma cesareti ve gerekliliğini görmeyerek burjuva saflar içerisindeki yerini almıştır. Parti olarak TİKP, gazetesi olarak Aydınlık, devletin yoğun bir siyasal-toplumsal-ekonomik kriz yaşadığı; bunun karşısında, Türkiye ve Kürdistan'da devrimci mücadelenin yükseltildiği 1976-1980 döneminde devletten yana açık tavır ve politikasını ortaya koyarak, Atatürk'ün kurduğu TC'nin kurtarılması için kendi üzerine düşen görevleri, bu sefer en açık bir devlet işbirlikçiliği ile sürdürmeye başlamıştır.

Devletin resmi ve sivil faşist güçlerine karşı devrimcilerin ve halkın yükselttiği silahlı ve kitlesel muhalefeti "terör" olarak damgalamış; devletin sivil faşist güçlerinin devrimci-demokratik ve ilerici güçlere saldırısını "sağ terör" olarak tanımlıyarak, sınıf mücadelesi ve devlet terörü değil, sol'da Sovyet parmağı olan "terör", sağ'da MHP'de somutlaştırdıkları "sağ terör"ün çatışması içinde, devletin otorite ve gücünün sarsıldığı, vatandaş karşısında saygınlığının önemli derecede zayıfladığı vurgulanarak, durmadan, gidişata ilişkin devlete uyarılarda bulunmuş; ve özellikle de "Doğu"da "terör"ün daha büyük bir tehlike olarak devleti tehdit ettiğini, TC'nin tehlikede olduğunu, bu "terör"e karşı mücadelede üzerlerine düşen her şeyi yapmaya çalışacaklarını "Aydınlık" gazetesi ve "TİKP" parti toplantılarında günlerce vurgulamışlardır. Bu temelde yoğun bir ihbarcılık kampanyası başlatarak, "Apocular" diye tanımladıkları PKK hareketine ilişkin olarak ne biliniyorsa gazetelerine ulaştırılmasını; "Apocularla" ilişkili, destekleyen, sempati duyan ve militanca çalışan devrimci ve yurtseverlerin listeleri, bölge-bölge, ev adresleri, öz geçmişleri ve ne görevler yürüttükleri, biçiminde geniş bir fişleme-ihbar kampanyasını Aydınlık gazetesinin sayfalarında yürüterek bütün bunları devlete ve gerici faşist diğer odaklara ulaştırmışlardır. Değil 70'li yılların sonuna doğru, mücadelenin artık silahlı çatışmalara geçmeye başladığı dönemde, Kürdistan halkı ve öncüsüne karşı saldırıp açık ihbarlar yürütmeyi, daha 1970 yılların başında Kürdistan halkının öncülerinin ideolojik grup aşamasında bulunduğu dönem ve çalışmaları sürecinde, TC'ye yönelik önemli bir tehlikenin uç vermeye başladığını erkenden kavrayan bu baylar, daha önce Ege'de bulunan bir ordunun "Doğu" diye tanımladıkları Kürdistan'a kaydırılması kampanyasını başlatmışlardır. (Tabii SSCB "emperyalizmi" tehlikesi var demagojisi ile) kısacası 2000'e Doğru dergisinin mirası olan Aydınlık gazetesi "terörizm" diye tanımladığı Türkiye devrimci-demokratik hareketi ve özellikle daha büyük bir bir tehlike olarak "Doğuda"ki bölücü-Apocu terör hareketi" diye tanımladığı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve Kürdistan halkına karşı ağır suçlar işlemiştir.

Atatürk'ün kurduğu TC'nin yıkılmaması için o dönemde devlet için ne gerekli ise onu yapmaya çalışmış ve hatta devletin gelişmeler karşısındaki savunmacılığını kabul etmeyerek, artık müdahale etmesi gerektiğini en açık bir biçimde ortaya koymuştur. 12 Eylül askeri-faşist darbesine "Cumhuriyeti kurtar" diye davetiye çıkaranların saflarında ön sıralarda yer almıştır. O dönem parti olarak "TİKP", gazete olarak "Aydınlık" devlet için yaptıkları bu yararlı çalışmalar nedeniyle Türk Genelkurmaylığı başta olmak üzere, diğer devlet ve hükümet yetkililerince ziyaret edilerek takdire layık görülmüştür. Bu geçmişe sahip çıkan 2000'e Doğru dergisi, günümüzde 12 Eylül faşist rejiminin şefi, o dönem ise TC'nin Genelkurmay Başkanı olan Kenan Evren'in, ilk özel demeç verdiği iki Türk gazetesinden birinin de "Aydınlık" gazetesi olduğunu zamanı geldikçe hatırlatmakta ve geleneğini vurgulamakta ve aynı zamanda bunu sürdürmekten ayrı bir kıvanç düymaktadır.

12 Eylül askeri-faşist darbesi ile birlikte bu bayların da parti ve gazeteleri kapatılmış, başta Doğu Perinçek olmak üzere bazıları cezaevlerine konulmuştur. Bunlar savunmalarında, devlete hizmet ederek, devleti savunduklarını, bu çalışmalarının o dönem Genelkurmaylığınca da takdirle karşılandığını belirterek, asıl yargılanması gerekenlerin kendilerinin durmadan işaret ettikleri, gelişmelere seyirci kalan devlet adamları, hükümetlerin olması gerektiği biçiminde belirlemeler yapmışlardır. Bu yönü ile, 12 Eylül cuntası ile bir sürtüşme yaşamışlar, devlete bütün yaptıkları bu hizmetlere rağmen hala cezaevlerinde tutulmalarına bir anlam vermedikleri, biçimindeki ifadeleri sık sık dile getirmişlerdir. Bu biçimdeki belirlemeleri, faşist MHP'nin genel başkanı Türkeş'in "Biz içerdeyiz, ama görüşlerimiz dışarda uygulanıyor" biçimindeki ünlü belirlemesine esprisel bir benzerlik de arz ediyor.

Ancak, 12 Eylül askeri-faşist cuntası, çöküşü yaşayan TC'yi kurtarmak için kapsamlı ve çok yönlü yoğun bir plan ve programla gündeme girmiş, devlet ve toplum en üstten, en alta kadar düzenlenene, faşizm kurumlaşana kadar, geçmişte devlete hizmetleri geçmiş ama başarısız kalmış birçoklarının, şu veya bu süreye kadar içeride kalmasını daha uygun görmüş, "sivil rejim" ve "demokrasiye" ilk adım diye tanımladıkları 1983 Kasım seçimlerine kadar genel planlarını önemli engel ve alternatif çıkışlar olmadan yürütmüştür. Ancak yıl '84 yazına geldiğinde, rejimin pek ihtimal vermediği, bu nedenle birçoklarını biraz daha içerde tutmayı yararlı gördüğü bir dönemde, TC'nin temellerini sarsan, planlarını alt-üst eden 15 Ağustos Atılımı ve PKK'nin silahlı direniş alternatifi gündeme girmiştir. 12 Eylül rejimi, PKK'nin bu gelişimi karşısında bilinen askeri, politik, iç ve dış emniyet tedbirlerini geliştirme, ordu terörünü Kürdistan'da daha da yoğunlaştırmanın yanısıra, PKK'ye karşı mücadelede, politik ve pratik alanda daha geniş bir cepheye ihtiyaç duymuş, bu temelde bir kısım eski siyasileri, parti, sendika vs. vs. başkanlarını ve bazı çalışanlarını aralıklarla salıvermiş, ama boş bırakmamış, onları rejimin yürütülmesinde, aşama aşama, şu veya bu organa, şu veya bu kuruma, şu veya bu icazetli faaliyetin geliştirilmesinde görevlendirmiştir. Çünkü, artık rejim her geçen süreçte daha geniş boyutlar kazanan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi gibi ciddi bir tehlike altındadır. TC'nin yaşatılmasından yana, bölücülüğe karşı, yani anti-PKK çeşitli renkten her güçten, bunların geçmiş tecrübe düzeyleri de ele alındığında yararlanmak uygun görülmüştür. İşte birçoğunun salıverilmesinin nedeni budur. Ne "demokrasiye" dönüşün ve ne de ceza hukuku meselesi bunda belirleyici değildir. PKK vurdukça, 12 Eylül rejimi sarsıldıkça, rejim daha değişik tedbirler geliştirmek zorunda kalıyor; dün işkence ile bitirme durumuna soktuğu, idam talebi ve uzun hapis cezaları istediklerini, günümüzde, "şerefli" TBMM'nin parlamenteri yapıyor. Dünün 20-30 yıla hükümlüleri bugün, TC'yi yaşatma mücadelesinde bir yerlere getiriliyor, sol ve liberal görünümlü gazetelerin yazarları, başyazarları ve iş adamları oluyorlar. Kısacası, 2000'e Doğru dergisinin yayın yaşamına başlaması, başyazarına kavuşması işte böylesi bir gelişme ve rejimin planlama esprisine dayanır. Ve yine 2000'e Doğru dergisinin, yukarıda izah etmeye çalıştığımız böyle bir mirasın "demokrat", "sosyalist" dergisidir. İşte 2000'e Doğru dergisi böyle bir tarihi miras üzerinden, ama günümüzdeki yeni değişiklik ve gelişmeleri gözardı etmeyerek, toplatılan tüm sayılarına, zaman zaman mahkemelere düşmesine, kısacası, "binbir zorluk ve zahmet içerisinde" "demokrat" ve hatta "sosya-

list" yayımcılık yaşamını sürdürmeye; Türkiye'de "demokrasiye dönüşün" tam rayına oturtulmasına; bunun için de haksız uygulama ve işkencelere, devlet ve ordu içindeki yozlaşmalara karşı duruyor; Atatürk'ten kalan "gizlenmiş" belgeleri açığa çıkararak "Kürtlere özerklik" istiyor.

Ve şimdi kimlik tesbiti

"Demokrat" yayımcılık politikasını "birçok engellemelere" karşın yürütülen 2000'e Doğru dergisinin kimlik kontrolüne geçmeden önce, özellikle 12 Eylül sonrası ve 15 Ağustos atılımı arkasından gelişip-yaygınlaşan gelişmeler karşısında, Türk burjuva basın-yayın yaşamının tamamen Genelkurmaylık-MİT denetimi altında alındığını, bunun da ötesinde MİT'in gazete ve dergileri daha etkin ve yakından denetleyerek yönlendirebilmek için elemanlarını geniş bir şekilde basın-yayın dünyasına dağıttığını; ABD'de CIA-FBI basın-yayın ilişkisi modelinin bir benzerinin bugün Türk burjuva basın-yayın alanında yürütülmekte olduğu belgelerle kanıtlanmış gerçekler durumundadır. Birçok gazete ve derginin muhabir ve sorumluları çok rahat bir şekilde MİT'in kütüphanelerine girmekte, emniyet mensuplarını ilgilendiren toplantılara katılmakta ve böylece ABD modeli, pratikte yürütülmektedir.

Bu konu Türk burjuva basın-yayın organlarınca da zaman zaman dile getirilmektedir. Ve herhalde "demokrasiye geçişte" basın özgürlüğü böyle sağlanmakta ve bu basın bas bas "demokrasiye dönüşü sağlamada da "çabalarının" olduğunu, rejimin şu veya bu yönünü, uygulamasını "eleştirdiğini" ve böylece basın olarak kamuoyu karşısında "görevlerini" de yerine getirdiğini teslim etmek gerekir. Hatta 12 Eylül rejiminin çözümsüzlük ve bunalımı yoğunlaştıkça, halklarımızın karşısında teşhiri daha da yoğunlaştıkça, bu basının 12 Eylül rejimini eleştiride yarışa girmesi de sözkonusu. Yani bunu da ihmal etmemektedirler. Örneğin Nazlı Ilıcak "12 Eylül'ün icraatına en fazla karşı çıkan gazetecilerden biriyim" diyor. Ama bu, Türk burjuva basınının ve bu gibi gazetecilerin nasıl rejimin adamları olduğunu hasıraltı etmeye yetmiyor. Onlar her zaman devleti zayıf düşürecek uygulamalara ve kendilerinin temsil ettiği burjuva yelpazeye yeterli arpalıklar verilmemesi hususunda "eleştirici" ve "muhalif"dirler. Bu bağlamda 2000'e Doğru dergisinin kimlik kontrolünü yapmakta yarar vardır. Çünkü bu dergi kendisini, özellikle girilmeyen yere giren, açılmayan kapıyı açan, elde edilemeyen belgeleri elde eden "bitirim" bir gazetecilik-muhabirlik çalışma tarzı ve bunun yarattığı sansasyonel haberleri ile öne çıkmaya çalışmaktadır. Ancak bu baylar bunu Amerikan tarzı gazetecilik filmlerini çok izlemiş (ki 12 Eylül rejimi-Amerikancı kültür ve filmciliği Türk televizyonu aracılığı ile epey yoğunlaştırarak bunlarla kitleleri uyuşturmaya ve dejenere etmeye büyük çaba sarfediyor), yine zam ve zulüm altında düşünme ve değerlendirme dünyası epey daraltılmış bu nedenle kandırılmakta fazla zorluk çekilmeyen zavallı Türk vatandaşı tipine anlatarak inandırabilirler. Ama, günümüz Türkiye'sinde 12 Eylül rejimi-Türk burjuva basını ilişkilerini, yani "MİT basın-basın MİT" gerçeğini çok iyi bilen devrimcilere ve dürüst, bilinçli demokratlara bunu inandırmaları zordur ve "bitirimci" gazeteciliklerinin neye dayanıp, nereden güç aldıklarını kamufle etmeleri fazla mümkün değildir. Bu kadar olanağın ona tanınması, açılmayan kapıların ona açılması, gizli "belgelerin" ona ulaştırılması, onun geliştirme ve yaygınlaştırma misyonunu yüklendiği 12 Eylül solculuğu veya düzen demokratlığından kaynaklanır. Yine içinde bulunulan koşullarda düzen solculuğunun yeniden ama, yeni biçim ve renkler altında geliştirilmesi, yaygınlaştırılarak örgütlendirilmesi ve böylece bir yandan "demokrasi", "sosyalizm", "muhalefet", "halk" vs. edebiyatları yapan ve bunun için rejime de süslü eleştirilerini eksik etmeyen ama asıl olarak temel tehlike ve tehlikelere karşın TC'nin varlığını korumayı esas alan bir solculuk türünün, demokratlık tarzının geliştirilmesinde yüklendiği roldür esas olan.

2000'e Doğru dergisinin başyazarı, ideologu (demagogu) ve piyasada önde gelen politikacısı Doğu Perinçek'tir. Doğu Perinçek için şu veya bu düzeyde bir ajanlık maaşına ve misyonuna gerek yoktur. Zaten o, devletinin adamıdır. O zaten çizgisi, geçmişte yapıkları ve günümüzde bazı hempaları ile birlikte yapmaya çalıştıkları ile bir provokatördür. Ve provokatörleri belirleyen kağıtlarından çok siyaset sahnesinde ne adına ve hangi etiketle hareket ederek, ne ile oynadıkları, neyi ne adına yaşatmaya çalıştıkları, neyi ne adına saptırıp tıkamaya çaba sarfettikleridir. Ancak, teknik açıdan bir isim belirtilecek olunursa, son dönemler 2000'e Doğru dergisinin istihbarat bölüm şefliğine atandığı belirtilen, MİT raporunu, MİT'ten alan, MİT'in çok güvendiği, her istediği kişi ve konu hakkında bilgi vermekten çekinmediği "bitirim" muhabir İrfan Taştemur'dur. Ancak bu tarz kimlik yoklama teknik bir kimlik yoklama tarzıdır. Önemli olan bu derginin "demokratik" ve hatta "sosyalistlik" demagojileri ve maskesi altında, kendisine rejim muhalefeti görüntüsü vererek izlediği politika ile TC'nin içine girdiği bataktan kurtarılması için ne tür çare ve alternatifleri sunduğu; çeşitli haber belge" ve sansasyonları ile hangi oyunu oynadığı, neleri çarpıtarak, neyi temize çıkarmaya ve kurtarmaya çalıştığıdır. İşte asıl kimliğini bu dergi burada açığa vurmaktadır. Bu da çöküşe doğru giden Atatürk'ün kurduğu TC'nin 2000 yılına ulaştırılabilmesi ve 21 yy.'a sokulmasıdır. Bu temel politikası ve hedefi doğrultusunda her şeye el atıyor, burnunu sokuyor, her yere girip çıkıyor; TC'yi 2000'e ulaştırmada bazı destek direkleri yaratmaya, yani düzenin bir sosyalist partisi kurmaya böylece, yayını ile oyalayıp-meşgul ettiği ve uyutmaya çalıştığı emekçileri bir de pratikte böyle bir parti ile uysallaştırmaya çalışarak, ihtilalci çıkış zeminlerini tıkayıp daraltmaya çalışarak, TC'ye güç vermeye ve nefes aldırmaya çaba sarfediliyor. Devletine güveniyor, devletinden destek bekliyor ve devlet bu lütfunu esirgemiyor. Çünkü böylesi yapılar, Türk burjuvazinin her dönem için hazırladığı senaryolarda, devlet sınırları içinde, kurallarını kendi çizdiği solculuğu oynatmada çok gereklidir. Doğu Perinçek, Özal'a yönelttiği bir soruda, "Devlete güveniyoruz, siyasi parti kuruyoruz, sonradan suçlu sayılıyoruz" dedi. Özal, "Sizin parti kurduğunuz haberini aldım. Destekliyorum. Yasal bir sakıncasının olacağını sanmıyorum" dedi. (Toplumsal Kurtuluş, sayı 8)

Böylesine devletine güvenen, onun korunması ve yaşatılması mücadelesine canla-başla çalışan "sosyalist", "demokrat" kadro elemanına sahip bulunan 2000'e Doğru dergisine kapılar saçılmayacak, belgeler verilmeyecek de kime verilecek.

2000'e Doğru dergisinin çözümü: Mustafa Kemal'in TC'yi kurmak için kullandığı Kürt halk potansiyelini, günümüzde çöküşe giden TC'yi kurtarmak için kullanmak

Daha önce de belirtildiği gibi, TC'nin bugün içinde yaşadığı derin krizin ve onun 2000 yılına doğru gidişatındaki kaderini tayin etmede temel belirleyici güç Kürdistan halkının PKK önderliğinde geliştirip yükselttiği halk savaşıdır. 1924-38 isyanlarının bastırılması ve yoğun jenositin ardından Ağrı Dağında bir tabut çizen Türk ordusu, tabutun üzerine, "Muhayyel Kürdistan burada mefumdur" ibaresini yazarak, TC açısından artık bu sorunun bir sorun durumundan çıkarıldığını belirtmişlerdi. Ancak bu ulusun ve bu halkın öldürülemeyip bu sorunun bitmediği ve günümüzde PKK önderliğinde atağa kalkarak TC'yi yıkıma doğru götüren sağlam bir savaşı yükselttiği bilinmektedir. Birinci Cumhuriyet kurulurken M. Kemal, Türk ulusal kurtuluş hareketine Kürdistan'dan başladı. Kürt halk potansiyelini hesapladı. Aşiret reisi ve güçlerini arkasına alarak, Anadolu'da daha önce gelişmiş ve var olan mevcut Türk halk direnme gruplarını kendi hizasına sokarak TC'yi kurdu. İşgalcilerin sökülüp atılması ve TC'nin kurulmasında Kürt gerçeği belirgindir.

Yıl 1980'li yılların sonuna ulaşıyor. M. Kemal'in kurduğu TC derin bir kriz içinde. Çöküşe doğru giden TC, bu durumdan nasıl kurtarılmalı ve yaşatılmalı? 2000'e Doğru dergisi bu soruya şöyle cevap veriyor: *"Dünya çapında politika yapan ve Ortadoğu'da yer alan bütün devletlerin bir Kürt politikası vardır. ABD'nin vardır. SSCB'nin vardır. Avrupa devletlerinin vardır. Suriye, İran, Irak, Suudi Arabistan, Kuveyt ve Libya'nın vardır. Fakat Türkiye'nin Ortadoğu'ya bakışında 'Kürt sorunu' diye adlandırılan bir sorun ve Ortadoğu'daki Kürtlere ilişkin açıkça böyle adlandırılmış bir politika yoktur. Türkiye'nin politikası daha çok böyle bir sorunun ve Kürtlerin varlığının yok sayılması üzerine oturtulmuştur. Kuşkusuz bu da bir politikadır; Ancak öyle bir politika ki, var olan bir kuvveti değerlendirme olanağını önceden reddetmektedir. Kuvvetlerin dizilişinde herhangi etkenlerden birini yok sayanlar, o etkenin kendileri açısından olumlu bir rol oynama şansını da elleri ile bir kenara itmiş olurlar.*

Üstelik bölgemizdeki kuvvet tablosu içinde Kürtlerin ağırlığı artmıştır. Bu nedenle Ortadoğu'da politika yapan küçük-büyük her devlet, rakiplerini zayıflatmak ve hedeflerine ulaşmak için Kürtleri yanına çekmenin veya en azından karşı tarafa kaptırmamanın hesaplarını yapıyor. Herkes Kürtleri kazanmak için bir şeyler vermekte, bir şeyler vaad etmektedir. Türkiye'nin hakim güçleri ise olayı anlamak isteğinde değildir. Bütün dünyanın Türklere düşman olduğu 'Türkten başka dostu olmadığı' gibi safsatalara saplanarak, kendisine gerçeği kavrama şansını da tanımamaktadır. olay bir Türk düşmanlığı değildir. Konuya tabuların dışından bakan herkes önümüzdeki on yıllara dayanacak esneklikle yaklaşma çabası içindedir. Aslında Türkiye'nin hakim güçlerin içinde de gidişatı görebilenler vardır, ama kısa vadeli politik hesaplar nedeni ile herkes birbirinden korkmakta, kendisini akıntıya bırakmaktadır.

Oysa Türkiye çeşitli büyük devlet hesaplarını boşa çıkarabilecek ve birliğini dayanıklı bir temele oturtabilecek koza sahiptir. Kürtlerin önemli bir bölümü, Türkiye'de yaşıyor, yani Türkiye halkının bir parçasıdır. Demek ki Türkiye için sorun kendi halkının bir bölümünün gönlünü 21. yy. ölçüleri içinde hoş tutabilmek, onları mutlu ve huzurlu kılabilmektir. Hiçbir büyük devletin, Kürtlere, demokratik bir Türkiye kadar verebileceği bir şeyi yoktur." (Doğu Perinçek, sayı 28) Dikkat edilirse, bay yazar ve akıl hocası, soruna çok sinsi bir kemalist mantık ve kurnazlıkla yaklaşmakta ve aynı zamanda sorunun ulaştığı aşama ve TC'yi içine soktuğu kriz düzeyi açısından da en uygun bulduğu çözümü önermektedir. Öncelikle bu sivri zekalı kemalist de, hizmet ettiği ve birlikte yaşatmaya çalıştıkları "Cumhuriyetin" egemenleri gibi Kürdistan halkının ulusal sorununa ve kurtuluş mücadelesine şu veya bu büyük devletin, şu veya bu Ortadoğulu gücün, TC'nin başına mussallat ettiği bir sorun ve durum olarak yanaşarak gerçeği çarpıtmaya çalışmakta, yani, sorunu, TC'nin sömürgeci statükosu ve Kürdistan halkının öz kurtuluş dinamizmi ve arzusu olarak görmek istememektedir. Bu bakış tarzı ile şoven kalemşör, sömürgeci egemenleriyle bir bütündür. Ancak bu şovenist yazar, savaşın ulaştığı düzeyi ve bunun TC'yi sarsmasını çok derinden bir çöküşün belirtisi olarak kendi vücudunda da hissetmiş olacak ki, ağlamaklı bir şekilde "artık bir şeylerin yapılması, birtakım çözümlerin hazırlanmasını", TC'nin 21. yy.'la rumuzu ile birlikte bir bütünlük içinde girmesi açısından zaruri görmekte ve egemenlerinden bunu anlamalarını ve kavramalarını istemektedir. Aksi takdirde, TC'nin 21. yy.'la ulaşma şansını zayıf görmektedir. Aynı yazısının alt kısmında ise yazar kendisini, 1919-1923 yılları arasındaki M. Kemal'e çok benzeterek "birlikte olursak, dillerimizin çokluğu elbiselerimizin renkliliği ile ne kadar renkli ve zengin bir cumhuriyet türünün olacağını" vaazetmektedir. Ancak bu beyaz adamı rüyasından uyandırmak zorundayız. Çağ, ne kelle tüccarı beyaz adamın, kapitalizmini geliştirmek için siyah Afrikalı'yı incik-boncukla yanına çekip-gemilerine doldurarak metropollerine taşıdığı bir çağdır, ne de dönem Kürdistan'da aşiret reisi ve din adamlarının halka önderlik ettiği ve M. Kemal'in bu temelde yedeğine alarak TC'yi kurmada Kürt halk potansiyelini kullandığı bir dönemdir. Beyaz adam anlamalıdır ki, Kürdistan halkı modern bir öncüye sahip ve öncüsü temelinde bağımsızlığa gidiyor. "Gel beraber TC'yi kuralım, dilini konuş, iki halk kardeştir, meclis iki halkın meclisi olur vs." teraneleri ile M. Kemal'in 1919-1923'te söylediklerini şimdi tekrarlamaya çalışarak bu halkı kandırmak artık mümkün değildir, bu tür aldatmacalara bu halkın karnı toktur. Kürdistan halkı, Türk egemenlik sisteminin ve de Kemalizmin tüm hilekarlıklarını acı deneyleri temelinde derinden kavramış, öncüsü tarafından bu konuda yoğun eğitilmiş, tam bağımsızlık dışında ve hele hele TC'ye en küçük yaşam şansı veren bir çözüme yatacak durumda değildir. Sorun sadece Kürdistan halkının kendisini sömürgeci esaretten kurtararak bağımsızlık ve özgürlüğüne kavuşması ile de sınırlı değildir. Daha da öte, Türk egemenlik sistemini param parça ederek, bölge halklarına da kurtuluş yolunu açma sorunudur.

Daha düne kadar bu derginin ideologları da Kürt ulus ve halk gerçekliğini görmek istemiyor, "Kürt halkı", "Kürt ulusu" denildiğinde bunu "terörizm" ve "bölücülükle" itham ediyor, ardından sorunun sahiplerini ve mücadelenin temsilcilerini devletlerine ihbar ediyorlardı. Ama bugün nasıl olur da bu azgın şovenistler ve devlet solcuları, ağızlarına bu adı alıyor, "Kürt sorununun" varlığından bahsediyorlar ve hatta daha da ileri giderek Atatürk'ten belgelerle "Kürtlere özerklik" alternatifini ileri sürebiliyorlar? Çünkü, bugün TC çöküşü yaşıyor. Türk egemenlik sistemi, PKK'nin halk savaşı ve siyasal stratejisi hedefinde varlık-yokluk savaşı veriyor. O halde, M. Kemal'in TC'yi kurmada izlediği Türk taktiği, bu sefer TC'nin çöküşü aşamasında kullanarak TC kurtarılmak isteniyor. İşte bu bayların soruna ve Kürdistan halkına yaklaşım esprisi budur ve bu temelde kemalist taktiğin bir daha kullanılmasını istiyorlar, bunun için Kürt dostu kesilmeye çalışıyorlar, bunun için sayfalarında bol bol Kürtlere ilişkin yazıp çizerek gönül almaya, incik-boncuk dağıtarak o tarihsel oyunu oynamaya çalışıyorlar.

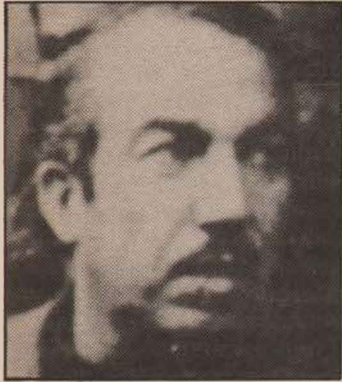
Öte yandan bay yazar, bugün kendi egemenini "Kürt sorununun" anlamı ve önemini görmemezlikten gelme kalın kafalılığı ve dar görüşlülüğü ile eleştirirken, acaba bu sorunu TC'nin, bölgenin ve dünyanın gündemine kimin soktuğu, bu sorunun neyin eseri olduğu konularına cevap vermeyerek bir yandan egemenleri ile birliğin ruhunu sergiliyor, öte yandan kemalist kurnazlıktan bekleyici felsefeye geçerek: "PKK seni görmek istemiyorum, o halde sen yoksun. Bu sorun devletimin başına gökten şeytanlarca getirilip atıldı. Tanrım devletime acı, günahkar o değildir" diyor.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

FİLİSTİN:

FKÖ Yöneticilerinden EBU CİHAD katledildi

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Yaser Arafat'tan sonra önde gelen yöneticilerinden Ebu Cihad (Halil el Vezir), Tunus'taki evinde İsrail istihbarat örgütü MOSSAD tarafından katledildi.

1935 yılında Tel Aviv yakınlarındaki Ramle kasabasında doğan Ebu Cihad, 12 Temmuz 1948 yılında siyonist İsrail askerlerinin Ramle'yi işgal etmesi sonucu ailesi ile birlikte Gazze bölgesindeki toplama kampına sürüldü. Daha 13 yaşlarındayken siyonist askerler tarafından yaralandı. Kahire'de sosyoloji öğrenimini sürdürürken Yaser Arafat'la tanışarak Fetih örgütüne girdi. Gazze bölgesindeki ilk silahlı direniş eylemlerini örgütleyen ve yürüten Ebu Cihad, öldürüldüğü 16 Nisan 1988'e kadar FKÖ'nün askeri kanadının yöneticiliğini yapıyordu.

Geçen yılın sonlarına doğru işgal altındaki topraklarda başlayan Filistin halkının direnişini de yöneten Ebu Cihad, aynı zamanda Arafat'ın yardımcısıydı da.

MOSSAD'ın Filistinli yöneticilere bu yönlü suikastleri oldukça gerilere dayanır. 10 Nisan 1973'te de Beyrut'taki FKÖ'nün merkez karargahını basarak aralarında FKÖ sözcülerinden Kemal Nasır, Kemal Advan ve Muhammed Yusuf Nejjar'ın da bulunduğu birçok önde gelen Filistinli politikacı öldürülmüştü.

Ebu Cihad'ın katledilmesi ile bir kere daha ilerici insanlıkça lanetlenen İsrail, 26 Nisan 1988 günü Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (ABD çekimser kalmıştı) tarafından bir bildiri ile kınandı.

Ebu Cihad'ın cenazesi, Suriye'de yaşayan babasının isteği üzerine Şam'a götürüldü. Ebu Cihad, burada görkemli bir cenaze töreniyle toprağa verildi. Cenaze törenine yarım milyona yakın Filistinli ve Suriyeli katıldı.

FRANSA:

Fransa Seçimlerinin İlk Turu

Fransa cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turu, 24 Nisan günü yapıldı. Yasalar gereği, Fransa'da cumhurbaşkanı iki turda seçiliyor. İlk turda en fazla oy alan iki aday, ikinci tur seçimlerine katılıyor.

8 Mayıs'ta yapılacak seçimlere, şimdiki Cumhurbaşkanı F. Mitterrand ile şimdiki Başbakan J. Chiraq'ın katılması kesinleşti. (Oy oranları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.)

Seçim sonuçlarının en ilginç görüntüsü, ırkçı-faşist Le Pen'in yüksek oranda bir oyu toplaması oldu. Bunun sonucu çeşitli çevrelerde, "Fransa'da ırkçılık mı hortluyor" ve "Le Pen'in oylarını bu kadar yükseltmesi, bunun bir göstergesi mi oluyor" soruları sorulmaya başlandı. Le Pen, Fransa'daki yabancıların yurtdışı edilmesini ve yeni girişlerin de engellenmesini istiyor.

Seçimlerin ikinci turunda da en şanslı aday yine Mitterrand'ın olduğu kabul ediliyor. İlk oylamada da en yüksek oyu yine Mitterrand almıştı. Bu bakımdan Mitterrand'ın seçilmesine kesin gözüyle bakılıyor.

24 Nisan, Fransa cumhurbaşkanlığı seçimlerinin kesin sonuçları:

Mitterrand	%33,94
Chiraq	%19,88
Barre	%16,56
Le Pen	%14,49
Lajoinie	%6,80
Juquin	%2,11

ABD/İRAN:

Körfez'de Gerginlik Artıyor

ABD ve İran'ın Basra Körfezi'nde karşılıklı olarak sürdürdükleri çatışma hala devam ediyor. İran, Kuveyt'in bir petrol tesisini bombaladı, buna karşılık ABD de iki İran hücumbotunu batırdı. Savaşın bu şekilde birden alevlenmesi, siyasi gözlemcilerdeki endişeleri yeniden arttırdı.

ABD ile İran birlikleri arasında daha da genişleyecek olan bir çatışma, bölgeyi yeni gelişmelerin eşiğine getirecektir. İran-Irak savaşının geldiği boyut, ABD emperyalizminin saldırgan politikası vb. gelişmeler, Körfez sularında sürekli olarak sıcak bir rüzgarın esmesini birlikte getiriyor.

Son olarak, Suudi Arabistan İran'la var olan bütün diplomatik ilişkilerini kesti. İran'ın Suudi Arabistan'da bulunan elçilik yetkililerinin ülkeyi bir hafta içerisinde terketmesi istendi.

Bu gelişmelerle birlikte, bölgesinin yeni sıcak gelişmelere doğru sürüklendiği gözlemlenmektedir. Emperyalizm ve bölge gericiliği, İran'ın, aleyhlerine olan konumunu lehlerine çevirmek istiyorlar. Bunun için de İran'a karşı bu derece saldırgan bir konuma sürükleniyorlar.

SSCB/AFGANİSTAN:

SSCB, Birliklerini Geri Çekiyor

Sovyet birliklerinin Afganistan'a müdahalesi ardından uzun bir süre geçti. Bu süre zarfında Afganistan'da son derece önemli gelişmeler meydana geldi. Bu gelişmeler değerlendirildiğinde, Afganistan sorununun hala çözüme kavuşmadığı görülmektedir. Emperyalizmin öncelikle de gericileri kışkırtarak, Afgan hükümetine ve SSCB birliklerine karşı savaşa sürdüğü bilinmektedir.

9 yıldır, Afganistan'da sınırlı bir alanda da meydana gelse, iç savaş devam ediyor. Afgan hükümet birlikleri geçtiğimiz aylarda bir karşı saldırı başlatmış ve kuşatma altında bulunan bir garnizon ile daha başka bazı alanları gericilerin denetiminden kurtarmıştı. Aynı dönemde barış görüşmeleri de sürdürülmüş, barış sağlanmaya çalışılmış ve buna muaffak olunamamıştı.

ABD ile SSCB arasında gelişen diplomasi trafiğine bağlı olarak, Afganistan sorunu da gündemleşmiştir. Reagan ve Gorbaçov arasında yapılan görüşmelerin bir sonucu olarak, Afganistan'dan SSCB askerlerinin geri çekilmesine karar verilmişti. Daha sonraki dönemde, SSCB Dışişleri Bakanı Şevardnadze, mayıs ayı içinde SSCB birliklerinin Afganistan'dan çekilmeye başlayacağını açıkladı.

Bu durum, Afganistan'da yeni bir durum oluyor. Şu ana kadar, gerici saldırılara karşı SSCB askeri kuvvetlerinin enternasyonalist desteği ile ayakta kalabilen Afgan hükümetinin bu yeni duruma göre, gerici Afgan milislerinin saldırılarına karşı nasıl duracağı bütün gözlemcilerin merak konusu oluşturuyor. Yine, SSCB'nin aldığı bu kararın, sosyalizmi güçlendirme bakımından ne gibi bir etkisi olacak? Bunu da zaman belirleyecek ve ortaya çıkaracaktır.

Afganistan Devrimi'nin yıldönümünü kutlama törenlerinde çok kişinin ölmesine ve yaralanmasına yol açan bir bombanın patlaması, gerici milislerin saldırılarını sürdüreceklerini gösteriyor. Nitekim bu milis örgütlerinden bazıları antlaşmayı tanımadıklarını açıkladılar. Bu ise, mevcut savaşın devam edeceğine, en azından şimdilik işaret ediyor.

Afgan hükümeti önemli oranda ülkeye hakim olmakla birlikte, SSCB birliklerinin çekilmesi ile, daha fazla güçlenmek zorunda olduğu da açıktır.

AFGANİSTAN/PAKİSTAN:

Afganistan ile Pakistan Antlaşma İmzaladılar

Uzun bir süreden beri Cenevre'de Afganistan'la Pakistan arasında Birleşmiş Milletler'in aracılık yaptığı dolaylı ikili görüşmeler nihayet 14 Nisan'da sonuçlandı. SSCB ve ABD de, garantör devlet olarak Pakistan ve Afganistan'ın yanısıra antlaşmayı imzaladılar. Afgan gerici güçleri ise antlaşmanın dışında bırakıldılar.

Toplam beş maddeden oluşan antlaşma kısaca şunları içermektedir:

Antlaşmayı imzalayan taraflar arasındaki ilişkiler, devletlerin birbirlerinin içişlerine karışmama ve işgal etmeme ilkelerinden hareketle birbirlerinin karşılıklı özgürlüğünü, siyasi bağımsızlığını, birbirlerinin hakimiyet bölgelerine saldırmama, birbirlerinin ulusal birliğini, güvenliğini sağlama, ilişki ve ittifak kurma özgürlüğünü ve aynı zamanda halkların ulusal benliğini ve kültürel mirasını tanımak ve kabul etmek, birbirlerine karşı şiddet kullanmamayı içermektedir.

Kısaca yukarıda belirtilenleri öngören antlaşma çerçevesinde SSCB, Afganistan'da bulunan birliklerini 15 Mayıs'tan başlayarak geri çekmeyi ve bunu 9 ayda sonuçlandırmayı taahüt etmektedir. 15 Ağustos 1988'e kadar birliklerinin yarısını geri çekmeyi gerçekleştireceğini belirten SSCB, askeri ve ekonomik yardımlarının devam edeceğini de özellikle belirtmektedir.

ABD Dışişleri Bakanı George Shultz da, Sovyet yardımları devam ettiği sürece, ABD'nin Afgan gericilerine silah desteğini sürdüreceğini açıkladı.

FİLİSTİN:

Filistin'de İsrail'in Saldırıları Durmuyor

1987 yılının Kasım ayından bu yana başlayan gösteriler aralıksız olarak günümüze kadar devam etti. Gazza ve Batı Şeria'da yoğunlaşan gösterilere karşı, İsrail ırkçıları yoğun bir şekilde saldırı düzenlediler. Filistinlilerden birkaçı her gün İsrail siyonistleri tarafından bu gösterilerde katledildi. Halen de bu katliamlar devam etmektedir. Buna karşı Filistin halkının gösterileri ise, durmak bilmiyor.

En son Tunus'ta Ebu Cihad'ın İsrail gizli servisi MOSSAD tarafından katledilmesi ile birlikte, bu saldırılar yeni bir boyut kazandı.

Filistin halkının sorunlarının çözümüne karşı duran İsrail siyonistleri, bütün dünyanın gözü önünde saldırılarını yapmakta ve kaliamlarını savunmaktadır. Geçtiğimiz günlerde siyonist devletin kuruluşunun 40. yılını kutlayan İsrail ırkçıları, Filistin halkına karşı daha fazla şiddet uygulamaktalar.

Son gelişmeler, Filistin halkı lehine var olan uluslararası koşulları daha da lehte sonuçlara götürdü. ABD'nin çözüm olarak dayattığı otonominin kabul edilmemesi ve planın reddedilmesi önemli bir gelişmedir. Nitekim, ABD planını onaylatmak için George Shultz'u son aylar içerisinde birkaç kez Ortadoğu'ya gönderdi ve bazı devlet temsilcileri ile temas kurdu.

ABD'nin bütün çabası, Filistin sorununu kendi çıkarları doğrultusunda çözüme götürmektir. Bu amaçla da sürekli bir şekilde dayatmalarda bulunuyor. Ancak, ABD planının, bu aşamada uygulanma şansı bulunmuyor.

Uzun bir süredir Suriye'ye gitmeyen Yaser Arafat, geçtiğimiz günlerde, Hafız Esad'ın çağrılısı olarak Suriye'nin başkenti Şam'a gitti. Bu, 1983 yılından bu yana kopuk olan Arafat ile Suriye ilişkilerinin yeniden normale dönmesinin bir işareti de olmaktadır.

Şam'da Filistinli yetkililerin yanısıra, El Fetih yöneticileri ile görüşmeler yapan Arafat, daha sonra Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad tarafından da kabul edildi. Görüşmenin içeriği hakkında herhangi bir bilgi verilmedi.

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Direnen Bir Halk Gerçeği

FİLİSTİN

Savaşı Kaybeden İsrail Olacaktır

ABD'nin İsrail'e aktif desteğine, İsrail militarizminin örgütlülük ve saldırganlığına, şimdiye kadar Araplarla yaptığı savaşları kazanmasına aldanan çok kişi Filistin halkına şans tanımamakta. Filistin halkının zaferi için en azından soyut bir slogan olan Arapların birliğinin gerçekleşmesi ya da ABD'nin İsrail'e yardımından vazgeçmesi varsayımlarını şart koşmaktadır.

Gerçekler ve Filistin halkının devrimci dinamizmi, bu teslimiyetçi varsayımları yalanlamıştır. Savaşta, güçlerin özellikleri ve donanımı dikkate alınması gereken ögelerdir. Fakat savaşta sonucu belirleyen donanım değildir. Haklılık ve savaşma azmi, sonucu belirler. Haklı olanın ayaklanması için koşullar aranmaz.

Hiçbir sömürgeci güç, kendiliğinden egemenliğinden vazgeçmez. Sömürgeci bir güç karakteri gereği zorlanıp teşhir oldukça daha da çok şiddete başvurur. İsrail, gerici militarist bir siyasal organizasyondur. İsrail militarizminin Filistin Ulusal Kurtuluş Direnişine karşı başvurduğu ölçüsüz şiddet, her sömürgeci gücün karşı karşıya bulunduğu çıkmazı ifade etmektedir.

İsrail dünyanın gözleri önünde çocuk, kadın, yaşlı demeden silahsız halkın üzerine yürüyor, ateş ediyor, kitlesel ölümlere ve tutuklamalara yol açıyor. İsrail, ayaklanmacı Filistinli halka özel savaşın psikolojik yöntemlerini de uyguluyor. Halkı mülteci kampları ve köylere hapsediyor, ekonomik ambargo uyguluyor, ayaklanmanın önderleri ve sivil halka MOSSAD ile fanatik Yahudi grupları tarafından terör uyguluyor ve suikastler yapıyor.

İsrail siyonizmi, şiddette diretiyor. Ama artık bu şiddet eskiden olduğu gibi ürün vermiyor. Tüm dünya İsrail'in ölçüsüz terörünü kınıyor. **Birleşmiş Milletler Genel Kurulu**'nda, İsrail kınanırken, Filistin halkıyla dayanışma kararları alınıyor. **Güvenlik Konseyi'nde** İsrail'e açık taraf çıkan tek ülke ABD emperyalizmi oluyor. ABD dışındaki diğer emperyalist devlet hükümetleri de ikiyüzlülüğü ifade etseler bile, İsrail'in şiddetini kınamak zorunda kalıyorlar. **Filistin halkı, düşmanını tecrit etmeyi başarmıştır. Bu gelişme, Filistin halk ayaklanmasının zaferidir.**

Halk ayaklanması, İsrail devleti bünyesinde de siyasal ayrılıklara yol açmış, bu ayrılıklar doğrudan iktidar koalisyonunun **Likud** ve **İşçi Partisi** kanatlarına yansımaktadır. Bu ayrılıklar, İsrail'in varlık koşulu olan şiddet ve inkarcılığın reddi üzerine değilse bile, çeşitli siyasal güçler artık bu politikanın tümüyle sonuç vermekten uzak olduğunu kabul ediyorlar.

Halk ayaklanması, İsrail'i ekonomik sorunlarla karşı karşıya bırakmış, İsrail ekonomisi ABD'nin yardımlarıyla yaşayan bir ekonomi haline gelmiştir. Birçok Yahudi yatırımcı sermayelerini Avrupa ve ABD'ye kaçırmaktadır. İsrail ekonomisi için ucuz işgücü olan binlerce Filistinli işçinin başvurduğu grev ve direniş, İsrail ekonomisini tehdit eden yeni bir öge olmuştur.

Filistin halk ayaklanmasının belki de en büyük başarısı İsrail Yahudi halkını etkilemesi olmuştur. Yüzbinlerce Yahudi, **"işte barış"** adı altında hükümetlerinin şiddet politikasına karşı gösteriler yaptılar. Yahudi halkın, barış istemi ve hükümet aleyhtarı gösterilerinin bu düzeyi İsrail tarihinde ilk defa oluyordu.

Bu gelişme, Filistin halkı için çok önemliydi. Çünkü, İsrail devletinin özgül oluşum ve Yahudi halkının tarihsel özelliklerinden kaynaklanan nedenlerden, Filistin halkı, diğer ulusal kurtuluş mücadelelerinin aksine Yahudi halktan yeterli enternasyonalist destek görmemişti. Gerçekte yakın zamana kadar siyonizm Yahudi toplumunun tümüne egemen kılınmış olup, iki halk arasında büyük bir nefret dalgasının doğmasına yol açmıştı.

Şimdi ise sarsılmaz sanılan siyonist zırh deliniyor. Yahudi halkı artık bir halkı katlederek, bir halkın ulusal haklarını reddederek ve toprağına zorla yerleşerek huzur bulamayacağını anlamış bulunuyor. Yahudi köylülerin bir kesimi artık Filistinli köylülerin toprağına yerleşmek istemiyor. En azından bu tür yerleşimler Filistinli halkın sert mukavemetiyle karşılaşıyor.

Çok sayıda Yahudi ileri gelenileri devletlerinin şiddet politikasının çözüm olamayacağını belirtiyor. İsrail devletinin şiddetindeki çıkmaz, İsrail'in ardındaki temel güç olan ABD'yle de ilişkilerinin gerginleşmesine yol açmaktadır.

Vietnam halkı kurtuluş mücadelesiyle, Amerika halkını, ABD hükümetlerinin militarist politikasına karşı ayaklandırmıştı. Mao, Japon militarizminin Çin'den kovulması için Japon emekçilerinin anti-militarist direnişine büyük rol atfediyordu. Filistin halkı da ayaklanmasıyla, düşman kampta siyasal-ekonomik bunalıma yol açmış, Yahudi halkın tarihinde ilk defa hükümetin politikasına karşı gösterilere itmiş, İsrail devletinin gerici şiddetine karşı bir Yahudi kamuoyu oluşturmuştur.

Filistin halk ayaklanması, enternasyonalizmin pratik savaşın ürünü olduğunu göstermiş, dünyanın her tarafında Filistin halkıyla dayanışma mitingleri yapılmış, dayanışma örgütleri kurulmuştur. Bu kazanımlar, Filistin halkının siyasal zaferi olmuştur.

Gelişmenin Politik Yönü ve Politik Alternatifler

Filistin Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yeni bir öge girmiştir. Bu öge temel olanıdır. Şimdiye kadar savaşta tali bir öge olan işgal altındaki topraklardaki Filistinli halk ayaklanmıştır. Filistin nüfusunun çoğunluğunu bunlar oluşturmaktadır. Filistin halk direnişinin temel güçleri olan işçiler ve köylüler, işgal altındaki topraklarda kalmaktadır. Buradaki halk, mülteci duruma düşenlerin aksine herhangi bir siyasal erozyona uğramamıştır. Halk, örgütlenmesini ve önderlerini savaş içinde yaratmıştır. Filistin halk ayaklanması politik hedefini de hiçbir uzlaşmaya meydan vermeyecek şekilde net koydu ve **bağımsızlık** istedi.

Filistin halk direnişi gelişim yönünü de bulmuştur: **Medeni itaatsizlik.** İsrail'in her şeyi boykot edilecek, her türlü işbirlikçi çözüm reddedilecek. Filistin halkının eylem biçimi, ulusal kurtuluş savaşında çok ileri bir aşamadadır. Filistin politik güçleri, direnişin bu stratejisi üzerinde hemfikirdirler. Ancak yeterli midir? Elbette hayır. Bir halk her şeyi ile direnmelidir. Nitekim halk ayaklanmasının askeri biçimlerle beslenmesi konusu tüm Filistin politik güçleri tarafından bir zorunluluk olarak görülmesine rağmen, uygulamada güçler arasında görüş ayrılıklarının da olduğu gözlenmektedir.

Filistin halkının asıl düşmanlarından ABD emperyalizmi, direnişi tasfiye etmek istiyor. ABD, Filistin halkının ulusal haklarını tanımıyor. ABD emperyalizmi, hiç beklemediği bir anda Filistin halk ayaklanmasıyla karşılaşmıştır. ABD, Filistin halk direnişinin bir daha 1970'lerdeki rolünü oynamasını istemiyor. ABD emperyalizmi, Körfez ve Kürdistan'da yeni planlarını hayata geçirme sürecindeyken Filistin halk direnişinin yeni boyutunu çıkarlarına yönelen bir tehlike görmektedir. ABD, zorlanan İsrail'in yerine doğrudan devreye girmiştir. **ABD'nin tasfiye planı, Shultz Planı olarak biliniyor.** ABD Dışişleri Bakanı G. Shultz, tasfiye planını hayata geçirmek üzere üç defa Ortadoğu'ya gitti. ABD'nin bu denli acele etmesinin altında, halk ayaklanmasının emperyalizm ve bölge gericiliği açısından ortaya çıkardığı tehlikeler yatmaktadır. ABD, SSCB, Suriye ve Filistin radikal güçlerini dışta bırakarak, **1979 Camp David** ve **1985 Amman** zirvelerinde hedeflenen Ürdün'e bağlı dar özerklikle temsil edilen bir Filistin'i amaçlıyor. ABD, tasfiye planında FKÖ'ye de yer vermiyor. ABD, FKÖ'yü uzlaşma görüşmelerine çekmek için baskı yapıyor. Bu baskının ilk adımı olarak "FKÖ terörist ilan edildi" ve "FKÖ'nün Newyork'taki BM temsilcilik bürosunu kapattı." Diğer yandan Shultz, **Sürgündeki Filistin Parlamentosu'nun iki üyesi, Prof. Edwards Said** (Colombiya üniversitesinden) ve **Prof. Ebu Lughud** (Chicago Northwestern üniversitesinden) görüşerek FKÖ'yle görüşme yolunu açık bıraktı.

ABD ve İsrail, uzlaşma planını hayata geçirme çabalarının yanısıra Filistin halk direnişini bastırmak için izledikleri temel yol şiddettir. İsrail, ayaklanan halkı kuşatmaya almak, dışarıdan tecrit etmek ve Lübnan ile diğer yerlerdeki Filistin silahlı ve siyasi güçleriyle başbaşa kalmak istiyor. İsrail, Filistin politik önderlerine komplolar ve Filistin direniş güçlerine karşı askeri operasyonlar gerçekleştirerek sonuç almak istiyor. Bütün dünya İsrail terörizmini kınarken, İsrail'in Filistin halkını terörist ilan etme çabası boş bir çaba olarak durmaktadır.

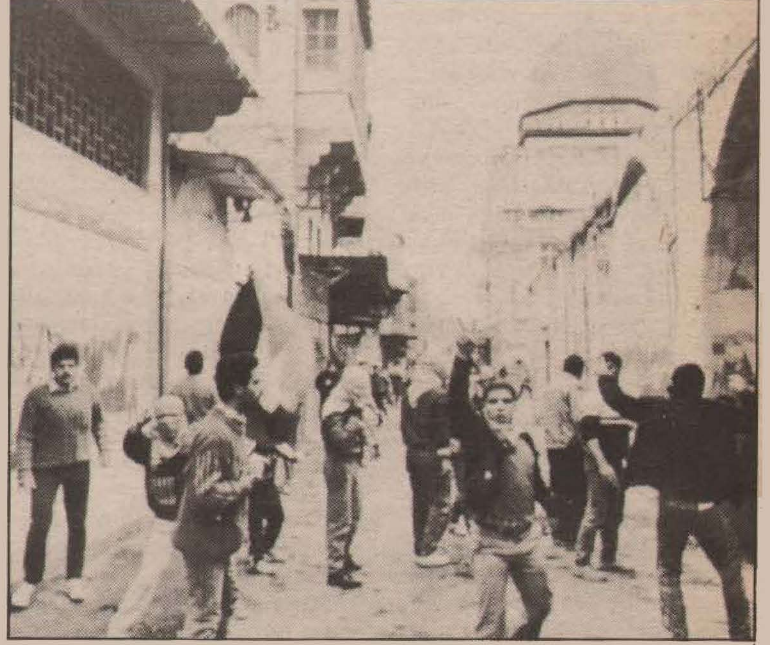
Avrupa'nın emperyalist güçleri ise İsrail'in şiddetini kınamakla beraber, sorunun çözümünde özerkliği temel alıyorlar. Emperyalist devletler, sosyalizme karşı kapitalizmi yaşatmak için, kapitalizmin günah çocuğu yapılan Yahudi halkının, Hitler faşizmi tarafından katledilmesinin intikamını bu defa aynı duygularla Filistin halkının Yahudi siyonistleri tarafından katledilmesini sağlayarak alıyorlar.

Filistin halk ayaklanmasından çıkarları ciddi olarak sarsılan güçlerin başında Mısır, Ürdün ve Suudi Arabistan vb. Arap gerici rejimleri gelmektedir. Arap gericiliği, halk direnişi ve radikal karakterini gerici cephelerine yönelen bir tehdit saymaktadırlar. Güçlerini, Irak'ta gerici bir amaç için birleştirmiş bu rejimler, ayaklanmanın başlamasıyla en erken önlem alınmasını isteyen güçlerin başında geldiler. Mısır Devlet Başkanı **Hüsnü Mübarek**, ayaklanmanın başlamasıyla emperyalist başkentleri arşınlayarak önlem alınmasını istedi. Camp David ihanetinin mimarı Mısır, ABD'yi özerklik planını hayata geçirebilmek için mutlaka FKÖ'nün burjuva kanadını muhatap alması yolunda iknayı hedefledi.

Amman Zirvesi'nin başrolcüsü Kral Hüseyin ise, ABD'nin tasfiye planının gönüllü aracısı olma konumunu sürdürmesine rağmen, bir yandan halk ayaklanmasının ürküntüsünü diğer yandan uşaklık rolünü yerine getirememesinin sıkıntısını yaşamaktadır.

Filistin halk ayaklanması Filistin politik güçleri açısından derslerle doludur. FKÖ, ilke olarak Filistin halkının ulusal bağımsızlığını hedeflemeyen hiçbir platform ve görüşmeye katılmamayı kabul etmiştir. 1982'den bu yana olanlar, FKÖ'nün burjuva kanadının siyasal yenilgisi olmuş, doğrulanan ve siyasal sonuç alan Filistin radikal güçleri olmuştur.

Filistin halk ayaklanması, şimdiye kadar olan Filistin halk ayaklanmaları arasında soyut Arap birliği ve Arap gericiliğinden en bağımsız hareket olmuştur. Bırakalım ayaklanmanın Arap gericiliği ile bağını, tam tersine ayaklanma Camp David'e, Amman özerklik planına, dolayısıyla Arap gericiliğine ve FKÖ bünyesindeki burjuva kanadın uzlaşma planına karşı gelişmiştir.

Devrimci, İlerici Kamuoyuna Çağrı

Filistin halkının 21 Kasım 1987'den bu yana sürdürdüğü direnişle dayanışma güçleniyor. Filistin halkının İsrail'e karşı yükselttiği direnişi, bütün komplo ve saldırılara karşı gelişiyor.

Bu direnişle dayanışma ve bölgemizde oynanmak istenen oyunları açığa çıkarmak amacıyla Dev-Sol, PKK, SVP, THKP-C/Acilciler, TKP (B), TSK Ortadoğu Temsilcilikleri, Sosyalist taraftarları, FHKC, Mısır Sosyalist Arap Baas Partisi, Bahreyn Halk Cephesi, Ürdün Halkçı Mart Komiteleri, Yemen 13 Haziran Halk Güçleri Cephesi (Nasırcılar), FHKMC, Yemen Ulusal Demokratik Cephesi ve FDKC ortak bir bildiri yayınladılar. Bildiride özetle şu görüşler dile getiriliyor:

İşgal altındaki topraklarda süren Filistin ulusal direnişi ve Kürdistan dağlarındaki Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerinin devrimci savaşı, bölgemiz halklarında bağımsızlık ve özgürlük umudunu daha güçlü bir tutku haline getirmiştir. Bugün bu umut, emperyalizm, siyonizm ve bölge gericiliği tarafından yok edilmeye, söndürülmeye çalışılıyor.

Halklarımızın direnişi her gün daha da boyutlanıyor. Devrimci güçlerin ve ilerici kamuoyunun bu direnişlerle dayanışmayı daha da yükseltmesi gerekiyor. Bu yol, halklarımızı özgürlük ve bağımsızlığa götürebilecek biricik doğru yoldur. Bunun dışındaki tüm öneriler, birer aldatmacadan ve yükselen direniş savaşını tasfiye etmekten başka bir anlam ifade etmeyecektir.

Bizler, Ortadoğu halklarının ve öncü devrimci örgütlerinin dayanışma ve ittifakını, emperyalizm, siyonizm ve bölge gericiliğinin karşısına yıkılmaz bir kale gibi dikmeliyiz. Bölge halklarımızın kurtuluşu, Filistin halk ayaklanmasının zafere ulaşması, ancak ve ancak mücadelenin daha da yükseltilmesi, ilerici, devrimci güçlerin ittifakının pekiştirilmesi ve ilerici insanlığın aktif desteğinin sağlanmasıyla mümkün olacaktır.

— **Yaşasın Ortadoğu halklarının dayanışması!**
— **Yaşasın Filistin halkının direnişi!**
— **Kahrolsun emperyalizm, siyonizm ve gericilik!**

Avrupa Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

Arberderbladet

Kültür Varlıkları İçin Savaş

Bazı İndo-Avrupa kavimleri, İsa'dan önce 2000 yılı civarında Kafkasya'dan şimdi Kürdistan olan bölgeye göçtüler. Kürtler, o zamandan beri özgür ve bağımsız bir ülke için savaşmak zorunda kaldı. Amaçlarında birkaç kez de başarılı olmuşlardır. XII yy'ın sonunda Sultan Selahaddin tarafından kurulan Eyyübi Hanedenlığı en uzun olan ve XIII. yy'ın ortasına kadar yaşayanıdır. Bu imparatorluk kendisini Mısır, Suriye ve Mezopotamya'yı da kapsayan alan üzerinde yaymıştı. En son Kürt devleti Mahabat'ta (İran) kuruldu ve aynı yıl içerisinde Fransa'nın desteğiyle yıkıldı. Kürt devletlerinin yıkılışı asırlar boyunca sağlanan dış destekler sonucu olmuştur.

Sevr Antlaşması

Birinci Dünya Savaşından sonra, 10 Ağustos 1920'de Fransa'da Sevr Antlaşması yapıldı. Antlaşmaya göre, Osmanlı ve Pers İmparatorluklarının egemenlikleri altında bulunan tüm halk grupları tekrar bağımsızlık ve özgürlüklerine kavuşacaklardı. Egemenlik altına alınan halklardan birisi de Kürtlerdi.

Antlaşmanın 62. maddesinde şöyle deniliyordu: Constaninopel yani şimdiki adı ile İstanbul'da kurulan ve üç üyeden oluşan, İngiltere, Fransa ve İtalya hükümetleri tarafından atanan bir komisyon, Kürt halkı ve dilinin hakim olduğu bölgelerde, yerel bir yönetim için 6 ay içerisinde hazırlıklar yapacaktı. Bu gerçekleşseydi çok iyi olacaktı, ancak mümkün olmadı. Çünkü 8 ay sonra, 24 Nisan 1923'te Lozan Antlaşması yapıldı. Sevr Antlaşmasının yerine geçen bu antlaşma, Kürtlerin kendi kendilerini yönetme haklarından bahsedilmedi. Kürtler için bu hakkın gizli tutulmasının nedenleri İngiltere ve Fransa'nın o dönemde Ortadoğu'da sahip oldukları ekonomik çıkarlardı. Özellikle bu ülkedeki ticaret yolu ve bazı Kürt bölgelerinde tahmin edilen petrol rezerveleri vardı. Kerkük ve Musul bu petrol bölgelerindendi.

24 Nisan 1923'ten sonra Kürdistan beş ülke arasında bölüşüldü; Sovyetler Birliği, İran, Irak, Suriye ve Türkiye. Bölüşme dönemi esnasında ve sonrasında adı geçen son dört ülkede onbinlerce Kürt öldürüldü. Örneğin 1925'te 25 binden fazla Kürt hunharca öldürüldü. 1938'de öldürülenlerin sayısı 60 bini aştı. 1960'da yine birkaç bin Kürt aynı şekilde öldürüldü. Ağustos 1920'de tanınan halk, daha sonra Kürt olduklarından, vatan haini olarak gösterildi. Eğer Kürt devleti 1920'de bağımsızlığına kavuşmuş olsaydı, petrol ihracatı dalında şimdiki en güçlü ülke durumunda olacaktı. Sovyetler Birliği Kürtleri dilleri ve kültürleri ile birlikte bir halk olarak tanıyan ve kabul eden tek ülkedir. Kürtler burada Kürtçe dilinde, Kürt okullarında, Kürt öğretmenler tarafından eğitim görüyor. Burada bir Kürt gazetesi çıkarılıyor ve Erivan radyosu 1956'dan beri Kürdistan'ın uzak bölgelerine kadar Kürtçe yayın yapıyor.

Kürtlerin durumlarından hiçbir şey değişmemiştir. Kürtler, Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de halk olarak hala tanınmıyor. Baskı, perişanlık ve sürgünler Kürdistan'da normal günlük olaylardır. Askerler, Kürdistan'da havadan ve karadan halk üzerine düzenli saldırılar yapıyor. Erkekler, kadınlar, ve çocuklar dövülüyor, bu esnada onlarca kişi de öldürülüyor. Kadınlar tecavüze uğruyor, çocuklar gazlanıyorlar. İşkenceler, Türk cezaevlerinde günlük olarak yaşanıyor.

Kürtler, Türkiye'de ve Batı Avrupa'da eylemler yaparak, Batı Avrupa kamuoyunun dikkatini durumları üzerine çekmek istiyor. Türkiye'deki cezaevlerinde ve dışarıda eylemler, açlık grevleri biçiminde yapılıyor. Şu anda onlarca açlık grevcisi hastanelerde yatıyor. Bunlar, hayati tehlike içindeler.

Türkiye'deki göstericileri desteklemek amacıyla Batı Avrupa'da da Kürtler eylemler yapıyor. Bu eylemler, açlık grevleri, yürüyüşler ve kurumların işgalinden oluşuyor. Adı geçen eylem biçimleri Türkiye gibi "demokratik" bir ülkede yapılamamaktadır.

Kiliseler, Tnusiye Komisyonu ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye'ye giriş yapamıyor. Türkiye, buna rağmen birkaç Batı Avrupa ülkesi tarafından bir demokrasi ülkesi olarak görülüyor.

Batı Almanya'da polis, Kürt ailelerinin evlerinde aramalar yapıyor. Paralarına ve değerli eşyalarına el koyuyor. Alman polisi, PKK'yi destekledikleri için Kürt ailelerine saldırıyor. Tüm bu karşı çıkışlara rağmen kültürleri, ülkeleri ve dünyada söz sahibi olmaları için mücadele veren Kürtler hala vardır.

Rochida

The Guardian

Kürtler

Türkiye'nin Doğusunda yükselen Kürt ulusal mücadelesi konusunda, NATO'ya üye ülkeler arasında sadece Türkiye'nin ulusal azınlıkların olduğunu kabule yanaşmaması sonucu, dönem dönem sert tartışmalar olmaktadır.

Ana muhalefet partisi SHP'nin bir üyesi 60 yıllık tabuyu, yakın geçmişteki bir parlamento toplantısında cesaretle kırdı. Bu tutum, Parti Başkanı Prof. Erdal İnönü ve hükümet tarafından hemen eleştirildi. Hükümet partisinden biri, "Türkiye'de Türkler vardır" diye bağırarak anayasanın ülke halkının bir etnik birlik oluşturduğu maddesine atıfta bulundu.

Uzun süreden beri, resmi dokunulmaz geçmişe, Türk otoritesinin Kürt tutuklularına verdiği tavizler anlamlıdır. İlk defa Kürt direnişinin merkezi olan Diyarbakır askeri cezaevinde yaklaşık 2000 tutuklunun ailesi sevdikleri anadilleriyle konuşabileceklerdir.

Kürtçenin resmi dil olması yasaklanmıştır. 15 milyon Kürdün Türkiye'de, konuştuğu dil, okul, gazete, kitap basımı veya dağıtımı yasaktır. Başka bir dili konuşamayan Kürtlerin, cezaevlerindeki yakınlarıyla da temasları yasaktı. Ailelerinin tutuklularla hemen hemen fiili kontakları olmadı.

Verilen tavizler zarifçe yerine getirilmemişti. M. Emin Yavuz'un yaşamını yitirdiği ve yüzlerce tutuklunun on günlük açlık grevinden sonra, bu hak tanındı. Diğer bazı değişiklikler de yapıldı. Tutuklulara, aileleri ve avukatlarıyla görüşmek için telefon sağlandı. Ziyaret süresi iki katına çıkarıldı. Tutukluları birbirine zincirle bağlama uygulamasına son verildi. Düzenli tek tip cezaevi formasını giyme zorunluluğu durduruldu. Açlık grevi, bağımsız insan hakları kuruluşları tarafından, diğer alanlara da kıvılcım saçan, Türk tarihinde şu ana kadar gerçekleşen en başarılı eylem olarak değerlendirildi. Ama Sağmalcılar cezaevinde Türk ve Kürt tutukluların 76 günlük açlık grevlerini sona erdirdikleri halde, hangi amaçlarına ulaştıkları belli değildir. Diyarbakır'da 45 Kürt, geçen hafta Kürtleri diğer cezaevlerine dağıtarak mücadelelerini kırma uygulamasını protesto etmek için birkaç günlük için bir daha grevlerini yenilediler. Grevin, tutukluların başka bir zaferiyle sonuçlandığı görülmektedir.

Türk otoritesinin ileri bir faktörü de hiç şüphesiz Avrupa Topluluğu'na girmek için yumuşama politikasıdır. Türkiye ocak ayından AT'nin işkenceye karşı olan anlaşmasını imzaladı. Birleşmiş Milletler'in benzer anlaşmasını da imzalayacağını açıkladı. Her iki anlaşmaya formel bağlılığını, 600 cezaevininin bulunduğu ve hala buralarda sık sık dayak ve insanlık dışı uygulamaların iddia edildiği bir ülkede, ne kadar yerine getirileceği belli değildir.

Türk devletinin Kürt bağımsızlıkçı hareketine karşı savaşta olduğu Güneydoğu Anadolu'da Kürtlerin çoğunluğunun yaşadığı dört vilayette halen olağanüstü hal yasası uygulanmaktadır. Ordu kısa dönem önce sınırları devreye alarak misyonunu genişletti.

Jenathen Steele

Tropical View

Tarih Boyunca Mücadele Eden Bir Halk

Türkiye Kürdistanın'da devlet güçleri ile Kürtler arasındaki savaş sürüyor. Ankara hükümetinin resmi görüşüne göre, Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin başlattığı bu savaşta şimdiye kadar 900 kişi hayatını kaybetmiştir.

Kürt meselesi son aylarda Türkiye'de şiddetli tartışmaların konusu olmuştur. Hükümetin karar altına aldığı bazı reformlar, bu mücadelenin önemini ortaya koymaktadır. Fakat ordu güçleri, eskiden olduğu gibi, şimdi de Kürt meselesini askeri yollarla çözmeye çalışıyorlar. Ordu güçleri, bu baharda on adet Fransız Puma helikopterini, Kürt gerillalarına karşı savaşta kullanacaklar.

Sınır Dışında Savaş

Türkiye, 1980'de Irak yönetimiyle yaptığı bir antlaşma ile gerektiğinde Kürt gerillalarına sınır dışında da saldırılar düzenleyebiliyor. Mart ayının başlarında Turgut Özal, Tahran ziyaretinde Irak'la olduğu gibi İran'la da yazılı bir antlaşma girişiminde bulundu. Antlaşmanın amacı, İran'a bağlı Kürdistan topraklarında da aynı saldırıları gerçekleştirebilmeyi sağlamaktı. Fakat İran yönetimi böyle bir antlaşmaya yanaşmadı.

Bölgeden gelen son haberlere göre, Kürt gerillaları ile hükümet güçleri arasındaki mücadele kızışmaktadır. Sosyal-Demokrat Halkçı Parti'nin hazırladığı bir raporda, devletin yüksek derecede "köy koruculuğu" sistemine ve sivil halkı göç ettirme politikasına başvurduğu belirtilmektedir. Devlet, bununla Kürt isyancıların destek kaynaklarını kurutmak istemektedir.

Öz Kültür

Türkiye'de Kürtler, kültürleri için yıllarca mücadele verdiler. Ne yazık ki, verilen mücadele her seferinde şiddetle cevaplandırıldı. Her yönetim, bu halkın kültürel ve tarihi oluşumunu anlamak istemedi.

Fakat, 1984'te PKK, Ankara yönetimine karşı Güneydoğu Anadolu'da bağımsız bir Kürt devletini kurmak için çetin bir savaş başlattı. PKK, kültürel bağımlılık ve özerklik hakları peşinden gitmedi ve bağımsızlığı temel aldı. Buna karşılık dönemin askeri rejimi ise, bölgede köy korucuları sistemini cevap olarak yürürlüğe koydu.

Cumhurbaşkanı General Kenen Evren'in direktifleri doğrultusunda köylüler silahlandırıldı. Belirli askeri eğitime tabi tutularak savaşta kullanıldı. Uygulanan bu sisteme ilişkin devletin resmi görüşü, dış güçler tarfından desteklenen, Türkiye devletini bölmek isteyen "çetelerden" köyleri korumaktı. Milisliğe zorlanan Kürt halkı, uygulamayı reddettiğinde ülkenin değişik bölgelerine zorla göç ettiriliyor. Ordu güçleri, isyancı köylülere bir dizi kanlı saldırı gerçekleştirdi. Ordu, bu bölgeyi kaybetmemek için bütün gücünü seferber ediyor.

Küçük Bir Gerçek

Kürt dili Indo-Germen dil grubundandır. Türkçe'den tamamen ayrıdır. Mevcut durumda, küçükte olsa Kürtçe için başarı kıvılcımı sözkonusudur. Çok nazik bir başlangıç da denilebilir. Turgut Özal'ın belirttiğine göre, bundan böyle cezaevindeki tutuklular istediği dilde ziyaretçileriyle konuşabilirler. Bu, büyük bir gelişme sayılıyor. Halbuki bugüne kadar, cezaevi yönetimi, ziyaretçileriyle Kürtçe konuştuğu için var olan diğer bazı hakları da kısıtlamaktaydı. Ziyaretler, özellikle yaşlılar için büyük bir problemdi. Çünkü, bölgede yaşayan halkın çoğunluğu bir tek kelime Türkçe bilmemektedir.

Açlık Grevi

Cezaevlerindeki yasakları ve var olan diğer baskı biçimlerini protesto amacıyla Diyarbakır cezaevinde bulunan tutuklular, Ocak ayının başlarında açlık grevine girdiler. Bu eylem, Eskişehir ve Mersin cezaevlerine sıçrayarak 2.000 tutukluyu daha kapsadı...

Türkiye'nin dış müttefiklerinden gelen baskılar üzerine Turgut Özal; "Kişi istediği dilde konuşabilir" yönlü bazı tavizler vermek zorunda kaldı. Sosyal-Demokrat Halkçı Parti, Türkiye'nin en büyük muhalefet partisidir. Son dönemlerde, bu parti Kürt meselesine eğiliyor. Türkler nezdinde parti, politik itibarını kaybediyor. Zira, Türklerin çoğunluğu azınlık haklarına oldukça saygısızdırlar.

Erik Sagflatt

Türk Burjuva Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

Eylemlerin artış göstermesiyle, Türk burjuva basının ulusal kurtuluş mücadelemize ''ilgisinde'' de tekrar artış oldu. Tercüman'ın özel yalan ve tahriklerini bir yana bırakırsak, basının, değerlendirmelerinde önemli bir değişiklik yaptığını görüyoruz.

Basının yaptığı değişiklik öze ilişkin olmayıp, daha çok biçimdedir. Daha çok da, Türk burjuva basını, gerçekleri itiraf etmek zorunda kalıyor. Bunun yanısıra, kaba yalanların ve çarpıtmaların yerini, daha ince olanları alıyor. Basın, Türk özel savaşının bir öğesi olduğunu unutmuyor.

BAY BİRAND'IN KÖŞE YAZILARINDA DİLE GELEN İTİRAFLAR VE ÇARPITILAN GERÇEKLER

M. A. Birand'ın 24, 25 ve 26 Nisan tarihli Milliyet gazetesinin köşe yazılarında yaptığı itiraflar ve çarpıtılan gerçekleri sıralayalım.

Önce itiraflar:

''PKK halktan destek görüyor, üniversite çevrelerinde (aydın kesim) ve gençlik arasında PKK'nin etkinliği artıyor. Bu yönlü büyük hareketlenme var (Bay Birand buna 'kıpırdanma' diyor), kitleler arasında ulusal duygu gelişiyor (Birand buna da 'Kürtçülük akımı' diyor), Kürt aydınları genelde PKK'yle görüş birliği içinde değil (Birand'ın kastettiği bu kesimler, daha çok Kürt reformistlerinin etkilemiş olduğu aydın, küçük-burjuva yığınlarıdır), fakat savaşan tek gücün PKK olduğunu kabul ediyor ve PKK'nin haklı olduğu eğilimi hakim oluyor...

''PKK'ye karşı savaş amacıyla bölgeye yığılan kuvvet sayısı 50.000'i aşıyor. Son bir yıl içinde her biri 100 ile 400 milyon liraya mal olan 65 askeri yerleşim noktası kurulmuş. 1989'da da bir o kadarı inşa edilecek...

''Öğretmen, imam vd. kesimlere 'Apo primi' olarak bilinen ödenek bağlanıyor.

''Güvenlik kuvvetleri, gece sokağa çıkma yasağı uyguluyor, fişliyor, köylerde giriş çıkışları kontrol altında tutuyor, timler de okulları ve camileri boşaltarak yerleşiyor, bunlar halkın tepkisine yol açıyor...''

Bunlar örtülü ve çarpıtmalarla dolu itiraflar... Birincisi; PKK sıfırdan başlamış ve Birand'ın deyimiyle devlete alternatif olacak güç haline gelmiştir. İkincisi; PKK Kürdistan'da tüm toplum kesimlerini etkilemiş ve ulusal bağımsızlık mücadelesine çekmektedir. Bu süreç PKK'nin taktik planlamalarıyla çakışmaktadır. Dönem, cepheleşme ve ordulaşma dönemidir. Mücadele ve PKK'nin çağrıları her sınıf ve kesime o sınıfın konumuna göre yansıyacaktır. Yoksul-orta köylülük, aydın vd. küçük-burjuva yığınları daha temkinli, ikircikli ve ürkek bir yaklaşım içinde olacak. Doğal olarak süreç, zaman alacaktır. Hatta mücadeleye gelenlerin bir kesimi yine de reformcu çözümlere itibar edecekler. Ancak şu aşamaya kesin gelinmiştir. Aralarında aydınların da olduğu geniş şehir emekçi yığınları reformculuktan umudu kesip, bağımsızlık yoluna kanalize olmaktadırlar. Bu gelişme, tüm halk savaşında olduğu gibi, ülkemizde de Ulusal Kurtuluş Cephesinin gelişme tarzıdır. Süreç, birçok engelle de karşılaşabilir, ancak halkımızın tüm emekçi kesimlerinin PKK ve mücadelesine mutlak inanç ve desteğinin arttığı tartışılmaz bir gerçektir.

REFORMCULUK ÇÖZÜM OLAMAZ

Bay Birand, yine de ordu ve devletinin stratejisinden memnun. Sadece taktik kuşku içinde. ''Sosyal önlem ve tedbirler'' istiyor. ''Yatırım yapılmalı, okullar açılmalı, elektrik verilmeli, kalpler kazanılmalı, gerekirse kültürel özerklik verilmelidir'' diyor.

Diğer yandan sözkonusu sosyal, kültürel ve ekonomik yatırımlara gelince... Bunlardaki amaç bellidir. Türk devletinin hiçbir zaman bu yatırımları yapacak gücü olamaz. İki halk arasındaki eşitsizliğin kaldırılması, bu yatırımların yapılmasına bağlanamaz. Demokrasi uygulama talebine gelince, bu iddiaya zavallılık diyeceğiz. Mayasında demokrasinin zerresi olmayan, kendi halkını bile askeri yasalarla yöneten bir faşist rejimin sömürge bir halka demokrasi uygulaması son derece komik bir taleptir.

Kaldı ki, sözkonusu sosyal önlemler uygulansa bile, fazla birşey değişmeyecektir. Türk devleti, bütün kozlarını 1940-70 yılları arasında kullanmış ve başarılı olamamıştır. Ekonomisi hasta, siyasal kişiliği hasta, ordusu hasta, emperyalizme bağımlı bir devletin, uyanış ve kurtuluş savaşı içinde olan bir halkın ulusal mücadelesine reformist yöntemlerle tasfiye etme şansı binde bir bile olasılık konusu yapılamaz.

Bir Kontra Şefinin İtirafları

25 Nisan tarihli Hürriyet gazetesinde, Emin Çölaşan'ın Türk özel harp uzmanı Albay Yılmaz Erkekoğlu ile 'PKK ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi üzerine' yaptığı uzun bir röportajı yayınlandı.

Ancak 'cani' diyebileceğimiz, halkımızın ve öncülerinin kanına giren bu faşist kontr-gerilla uzmanı, açıklamalarıyla birçok hususta kendini ele vermekte. Türk ordusunun başarısızlık ve çıkmazını itiraf etmek zorunda kalmaktadır.

TÜRK ORDUSU VE SAVAŞ YASALARI

Uluslararası Cenevre Antlaşması'na göre, savaş halindeki iki ordu, esirlere işkence edemez ve esir düşenleri öldüremez. Sömürgeci Türk devleti de bu antlaşma metnine imza atmış ve uluslararası yükümlülük altına girmiştir. Diğer yandan Türk ordusu pratikte diğer uluslararası yasalarda olduğu gibi, esirlere ilişkin bu yasanın da gereklerini yerine getirmemekte, ele geçirdiği savaş esirlerini terörist ilan etmekte ve işkenceye tabi tutmaktadır.

Türk devletinin, halkımıza yönelik bu uluslararası hükümlere aykırı uygulamaları sadece gerillalara yönelik olanıyla sınırlı değildir. Halkımıza karşı her türlü antlaşma ve hukuk ilkesi ayaklar altına alınarak, özel bir yıkım savaşı uygulanıyor. Halkımızın dilinin ve kültürünün yasaklanmasının, zoraki göçün, ekonomik talanın, işkencenin, rüşvetin, mahkemelerdeki faşist yargılama ve ağır cezaların hangi yasa ve hukuk ilkesi ile bağı olabilir?

Ülkemizdeki varlığı gayri meşru olan bir rejimin her uygulaması da, uluslararası yasalara ve hukuka terstir. Türk devleti, günlük uygulamalarıyla her gün ve her saat bu yasaları çiğniyor; hem de insanlığa meydan okurcasına.

Yılmaz Erkekoğlu, sorunu ARGK (o HRK diyor) savaşçılarına esir muamelesi yapılmalıyla sınırlayarak bile olsa, Türk ordusu ve devletinin nasıl insanlık suçu işlediğini kabul ediyor. Diğer yandan, Türk ordusunun bir halk ordusuyla savaştığını da itiraf ediyor.

ARGK VE KURTARILMIŞ BÖLGELER

Her halk savaşında olduğu gibi, ARGK de kurtarılmış üsler yaratmayı taktik hedef almıştır.

Türk ordu uzmanları, bu gerçeğe göre, karşı strateji belirliyorlar. Her köye asker koyuyor, sürekli operasyon yapıyor, helikopterlerle bombalıyor, milis oluşturuyor, halkı göçe zorluyor, pasifikasyonla sindirmeyi hedefliyor vb. Tüm bunlar, kurtarılmış alanların gerçekleştirilmemesine yönelik. Türk ordusu şundan korkuyor; bir karış toprağın özgürleştirilmesi, diğer bölgelerin de domino taşları gibi düşmesine yol açacaktır. Bu nedenle, tüm gücünü ortaya koyarak, kurtarılmış alanların yaratılmasının önüne geçmek istiyor.

Kontr-gerilla uzmanının da itiraf etmek zorunda kaldığı gibi, Mardin ve Siirt'in birçok bölgesi, bu olgun gerçekliği yaşıyor. Türk ordusu, yerleşimini tümüyle burada çıkabilecek ayaklanmaları önleme amacına göre konumlandırmış. Siyasal ve askeri örgütlenmenin bu yüksek boyutu sadece Mardin ve Botan'la sınırlı değildir. Hakkari, Bingöl ve Dersim de bu gerçekliği yaşamaktadır.

HALKIN DESTEĞİ KONUSUNDA İTİRAFLAR

Türk Genelkurmaylığı, 1985'te bastığı kitaplarda ve ordu birimlerine yolladığı talimatlarda hep, ''denizin kurutulup, balığın yokedilmesi'' taktiğinin izlenmesini istiyordu. Dört yıldır deniz kurutulmaya çalışılıyor. Bu karşı-devrimci taktiğin adı ''özel harp''tir. Öyle ki, Türk ordusu kitlesel katliamları gündeme getiriyor.

Aradan geçen zaman, denizin kurutulmadığını göstermiştir. Bugünkü gerçeklik, söylediklerimizin ispatıdır.

Erkekoğlu, bu gelişmeyi itiraf ediyor. ''Halkın bilgi vermediğini, özel istihbarat birimlerine ihtiyaç duyulduğunu'' söylüyor. Ayrıca şehirlere dayanan ulusal kurtuluşçu eylemliliğin varlığını itiraf ederek, ulusal kurtuluş mücadelesinin yeni alanının Türk devleti açısından nasıl tehdit altına girdiğini de kabul ediyor.

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ VE SİYASAL İTTİFAKLAR

Uzman albay, ''zamanın, ulusal kurtuluş savaşı verenlerden yana çalıştığını'' söyleyerek, PKK'nin artan siyasal ittifaklarının TC'yi nasıl zorladığını itiraf ediyor.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, anti-emperyalist, anti-sömürgeci, anti-faşist bir hareket olarak, dünya devriminin ve demokrasi cephesinin bir parçasıdır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, öz gücünü temel alıyor. Geliştikçe, doğal müttefikleriyle bağlantı kuruyor. PKK, bununla yetinmiyor; stratejik ilkelerine ters düşmeyecek şekilde, TC'yle çelişkisi olan her güçle taktik ilişkilere girerek, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini yararlandırma ve Türk sömürgeciliğini teşhir ve tecrit etme gücünü gösteriyor. PKK'nin uluslararası ve bölgesel alanda bu siyasal etkinliği, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bölgenin etkin politik güçlerinden biri haline getirmiştir.

TC'NİN MİLİSLİK UYGULAMASI NE SONUÇ VERDİ?

Kürdistan'da milisliğin sosyal zemini vardır. Bunlar yarı feodal Kürt hakim sınıfları, sınıf dışı eşkıya ve lümpen unsurlardır. Milislik, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi karşısında tutunamayan, Kürdistan iç karşı-devriminin Türk sömürgeciliği himayesindeki askeri örgütlemesidir.

Tüm ulusal kurtuluş savaşlarına karşı sömürgeci güçler şu ya da bu değişikliklerle milis örgütlenmesine gitmiştir. Erkekoğlu buna ''mahalli gerilla'' diyor. Devletin, milislik uygulamasıyla nasıl bir sorunla yüzyüze geldiği, üç yıldır sürdürülen uygulamanın nasıl bir gelişmeye yol açtığından söz etmiyor uzman.

Diğer yandan çetelerin, aldıkları silahları aşiret kavgalarında kullandıkları, bunlarla halka karşı cürüm işledikleri, silah ruhsatlarının serbest bırakılmasıyla milislik kaosunun önü alınamaz tehlikeli bir yola girdiği de itiraf ediliyor.

1 Mayıs Şehidi Abdulkadir BİÇİM...

Baştarafı 2. sayfada

Efsaneyi Gerçek Yapan 1 Mayıs Direnişi

Abdulkadir yoldaş, 28 Nisan'da bir komployla iki arkadaşıyla beraber esir düşer. Onu Siirt'e getirirler. Siirt, sömürgeci ordunun askeri harekat ve sorgulama merkezi haline getirilmiştir. Genelkurmaylığın kontr-gerilla paşaları ve işkencecileri buraya dolmuştur.

Sömürgeci işkenceciler, Abdulkadir yoldaşa aralıksız işkence yaparlar. İşkence, tutuklanan çok sayıda yurtsever köylünün gözleri önünde yapılır.

Ama nafile. Abdulkadir yoldaş, ölüme hazırdır. O, Mazlum DOĞAN'ın izinde yürüme kararlılığındadır. Daha 1983'te Partiye verdiği raporda, ***"Şehitlerin yolunda yürüyerek, kanını vermenin kendisi için en büyük şeref olacağını"*** söylüyor ve bunun için de ***"Parti ve halka söz veriyorum"*** diyordu. O, ser verip sır vermemeye kararlıydı. Yaralıydı. İşkenceden kan gölüne dönüşmüştü. Caniler yoruluyor, nöbet değiştiriyorlar. Abdulkadir yoldaş, direnişini sınırına vardırıyor. Takat buldukça slogan atıyor, işkencecilerin yüzüne tükürüyor.

Ve günün 1 Mayıs olduğunu biliyor. Direniş, birlik ve kahramanlık günü 1 Mayıs'ın uluslararası kahramanları ve ulusal kurtuluş şehitleri geçiyor gözünün önünden. Bundan büyük onur olabilir miydi? Devrim mücadelesinde ölümün yeri ve zamanı olamazdı. Ölüm, her an karşılaşılacak bir olaydı.

Olaya şahit olan köylüler anlatıyordu. *"Hepimiz buz gibi kesilmiştik Onu tanımıyorduk. Bir şey de yapamıyoruk. Ona vurulan her darbede sarsılıyorduk. Ama O, hep başı dik ve mağrur kaldı. İşkence odası kan dolmuştu. Öldüğünü farkettiklerin de işkencecilerde bir panik doğdu. Konuşturamamışlardı. Yenilen onlardı. O an hepimiz, bizden değerli bir parçanın alındığını farkettik. O artık bizim için efsane olmayan bir kahramandı"*

1 Mayıs'ın ölümsüz ulusal kurtuluş kahramanı, halk komutanı köylü öğretmeni, Parti militanı **Abdulkadir yoldaş**, güçlü kişiliği, uyumu, disiplini, Partisine, yoldaşlarına ve halka bağlılığıyla halkımızın kalbinde yerini almıştır.

Tarihten Günümüze Dersim...

Baştarafı 11. sayfada

ri'ye verilen zararlar için tazminat verilmesi, Kürt bölgelerine Kürt vali ve memurlarının tayini, eğitim için Kürtçe okulların açılması'' vb. talepler de bulunur. Koçgirili Alişan, bu talepleri ağır bulur ve Seyid Rıza ile ters tutuma düşer.

Türk heyeti, Alişan'ın Dersim'den çıkmasını buna karşılık Koçgiri'de zarar gören bölgelere tazminat verileceğini, Kürt kaymakam ve memurların atanacağını kabul eder. Görüşmelere ertesi gün devam edilmesi kararlaştırılır. Bu sürede Seyit Rıza, diğer bir Kürt köyünde kalır.

Seyid Rıza, görüşmelerin sürdürüldüğü Kısmıkor köyüne geldiğinde Alişan'ın, Hacı Feyzi ile birlikte Erzincan'a gittiğini öğrenir. Seyid Rıza, Alişan'ın aldanmasına ve kemalistlerle uzlaşmasına çok üzülür. Yapacak bir şeyi kalmayınca Dersim'e döner.

Böylece kemalistlerin inkarcı ve oyalayıcı taktikleri ile amaçları nedeniyle antlaşma bir daha sağlanmaz. Kemalistler bir anlamda Seyit Rıza'yı yalnız bırakma taktiği izlerler.

Erzincan'a giden Alişan'ı, kemalistlere inanan diğer Kürt egemenlerinin akibeti beklemektedir. Alişan'ın ailesi de Sivas'tan Erzincan'a getirilir. Bir müddet sonra Alişan ve Haydar, Umraniye'ye gönderilirler. Çok geçmeden M. Kemal'in ajanları ikisinin de evlerine bomba atar. Alişan ölür, Haydar ağır yaralı olarak kurtulur.

Metelokên Kurdî

Şêr şêre, çi jine çi mêre

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Büyük Sovyet Şairi V. Viladimiroviç Mayakovski

Mayakovski, 19 Temmuz 1983'te Gürcistan'ın Bagdady köyünde doğdu. Babası, bir Rus memur ailesinden gelir. Annesi ise Ukraynalıdır.

Aslen Gürcü olmayan Mayakovski, çocukluk yıllarının önemli bir kesitini Gürcü halkı içinde yaşadığından, bu halka büyük bir yakınlık duyar. Gürcü halkının ulusal baskıya maruz kalması gerçeğini bizzat yaşar. Gürcü halkının Çarlık despotizmine karşı yükselttiği direniş mücadelesinden derin etkilenir. Yaşamının sonuna kadar kendisini Gürcü olarak görür. ''Ben bir Gürcü'yüm'' sözleriyle, bu halka olan sempatisini dile getirir. Kendisinin, ''Hem Rus, hem Ukraynalı ve hem de bir Gürcü'' olduğunu belirtir. Bu, enternasyonalizmin yüce ruhunu yapısına egemen kıldığını gösterir. Devrimci mücadelede tereddütsüz yer alışı da, zaten onun bu özelliğinden kaynaklanır. Gürcistan halkına uygulanan zulüm ve sömürü sistemi, kendisinde soylu bir kini, muazzam bir nefreti geliştirir. Mayakovski bunu şöyle dile getirir: *''Gürcüler ilanlar asıyordu, Kazaklar ise Gürcüleri asıyordu. Gürcüler benim arkadaşımdı. Kazaklardan nefret etmeye başladım.''*

Daha 12 yaşında iken siyasi gelişmeleri kavrayışa yönelir. Bu yaşta, Moskova'da bulunan ablasına gönderdiği bir mektupta, *''Gürcistan'da Çarlık cellatlarına karşı ilk zafer elde edildi, burada bu itlerden 200'e yakını ot yedi* (öldürüldü bn.)'' der. Dönemin sokak çatışmalarını bile, düşmana duyduğu kinle yorumlar.

Mayakovski, baskıların çok yoğun olduğu, devrimci mücadelenin geliştiği bir ortamda, küçük yaşlarda devrimci mücadeleye sempati duyar. Sempatisini şu sözlerle izah eder. *''Bende devrim şöyle başladı: Bir din adamının yanında aşçı olarak çalışan arkadaşım Sidor, sevincinden çıplak ayaklarıyla mutfaktaki sıcak sobanın üzerinde hopluyordu. General Aliconov öldürülmüştü! Gürcüleri baskı altında tutardı. Yürüyüş ve mitingler başladı. Ben de başladım. Şahaneydi. Çok renkli bir olay yaşıyorduk: Anarşistler siyah, Sosyal Devrimciler kızıl, Sosyal Demokratlar mavi, Federalistler de diğer renklerdendi.''*

1906 yılında babası ölür. Ailesi maddi sıkıntı içine girer, anne çocuklar ile birlikte Moskova'ya taşınır. Tuttukları bir evin, birkaç odasını kiraya verirler. Kiralayanlar devrimciler idi. Kısa bir süre içinde devrimcilerle ilişkiye giren Mayakovski, devrimcilerden çok etkilenir. Marksist, bilimsel klasikleri okumaya başlar. Devrimcilere hayranlığını şu sözlerle ifade eder. *''Tüm hayatım boyunca sosyalistlerin, karmaşık gerçekleri çözme ve dünyayı bir sisteme kavuşturma yeteneklerinden çok etkilendim...''*

Moskova'da eğitimine yeniden başlar. Henüz 15 yaşında iken Bolşevik Partisi saflarına katılır. Propaganda faaliyetlerine başlar. Ticaret okulu yüksek bölümünü kazanır, fakat O, kitle ile olan ilişkilerini koparmaz, giderek profesyonel düzeyde propaganda faaliyetlerine hız verir. Bir dönem sonra, ''Yoldaş Konstantin'' adıyla, Moskova Parti Komitesine seçilir. Hemen ardından da Çarlık ordu güçleri onu tutuklar. Serbest bırakıldıktan sonra, yılmaz ve daha aktif devrimci mücadeleye katılır. Mayakovski, ardarda birkaç kez daha tutuklanır. Üçüncü tutuklanmasından sonra *''Yine yakalandım. Burada (cezaevinde bn.) kalmak istemiyorum. Sorun yarattım, kavga çıkardım. Bir polis karakolundan diğerine götürdüler. Sonunda hücreye attılar...''* açıklamasında bulunur. Mayakovski, 16 yaşında iken, 18 Ağustos 1909 'dan 9 Ocak 1910 yılına kadar, kaldığı hücrede ilk şiirlerini yazmaya başlar.

Tahliyesinden sonra sanat yüksek okuluna gitmeye karar verir. Bolşeviklerin önderliğinde Çarlığa karşı yürütülen devrim mücadelesi, hızla iktidara yöneldiği 1917 yılında, kendisini tümden devrimin hizmetine verir. Dünya proletaryasının büyük öğretmeni Lenin'in ''Kahrolsun partisiz edebiyatçılar!'' ilkesinden hareketle Mayakovski, sosyalist düşünce ve pratik ile sanatsal gücün birleştirilmesinde ender örneklerden biri olur. Kısa süre içinde ilk eserlerini devrimin hizmetine sunar.

''Savaş ve Dünya'', ''Vladimir Mayakovski'' ve **''Moskova Alevler İçinde''** adlı eserleri, belli başlı eserleridir. Şiirlerinde, devrimin pratik gerçekliğini, devrimci metaneti ve proleter inancı işler. 1923 Mart'ında, LEF (Sanatların Sol Kanadı) adında bir derginin çıkmasına önderlik eder. Böylece devrimci sanata damgasını vurur. Hemen hemen sanatın har dalında, üstün bir yeteneğe sahip olduğunu, yaratıcı pratik girişimleri ile kanıtlar.

''Moskova Alevler İçinde'' adlı eserinde şu belirlemelerde bulunur. *''Ben burada sadece Krasnoja Presnja'yı (Eserin kahramanını) anlatmıyorum. Genel olarak 1905 yılını gözönüne getiriyorum. Bununla işçi sınıfının genel provadan geçerek bugünlere nasıl ulaştığını göstermek istiyorum.''*

Çağdaş dünya şiir sanatına ve edebiyat tarihine daha çok devrimci motif olabileceği bir dönemde, daha 37 yaşında iken, 14 Nisan 1930 tarihinde yaşamına son verdi. Fakat Mayakovski, güçlü sanat eserleriyle, devrimci sanatın ilk Sovyet temsilcilerinden biri ve çağdaş Sovyet şiirinin ölümsüz bir simgesi oldu.

MAYAKOVSKİ'NİN LENİN DESTANI'NDAN

1924 yılının
22 Ocak günü.
Oturup gülüşüyor,
şakalaşıyor,
ayak üstü
görüşülüyor
önemsiz işler.
Artık başlama
zamanıdır
gecikiyorlar.
Kongre heyeti
tam değil?
Ne oldu?
Neyi bekler?
Prezidyum
üyelerinin gözleri
kırmızı
bayrak süslü
localardan,
yüzleri beyaz.
Kalinin'e ne oluyor?
Titriyor elleri...
Felaket mi? Yok canım!
Ya da... Hayır, bu olamaz!
Olamaz!
İniyor kafamıza yüksek tavan.
Başlar eğildi, duvarlar
üstümüze üstümüze yürüyor.
Tüm avize ışıkları
kararmış gibi bir an
gün ışıkları söndü sönüyor.
Şimdi yersizdir bu sesi
Kongre zilinin,
çalıp çalıp boğuluyor
zaten kendi sesiyle.
Zayıf anını yendi
ayağa kalkıyor
Kalinin.
Fakat... gözyaşını yutamaz ki,
bıyığı ile.
İşte şıp şıp
yanağından akıyor,
sivri sakalının ucunda
parlıyor yaşlar.
Düşünceleri karıştı,
kafası çatlıyor.
Şakağında atıyor
güm güm kan,
kopacak damarlar.
''Dün saat altıyı elli geçe
yoldaş Lenin'i kaybettik''
diyor.
O yaslı gün yüzyıllar boyunca
yaslı bir
efsane gibi kalacak.
Umutsuzluk, yeis
eritti demiri bile
Bolşevikler rüzgarda titreyen
yaprak
gibi inledi,
hep bir ağızdan.
Anlayalım, arkadaşlar,
bu nasıl oldu?
diye.

İsyanın ayak sesi,
meydanları döv!
Yukarı!
Gururlu başlar dizisi!
Biz ikinci Nuh tufanıyla
yeniden yıkacağız
dünyanın bütün kentlerini!

Bir kunduracı dükkanı.
Bir kunduracı.
Bir sefil birikinti.
Üç beş çivi daha
çakması gerek
bir çizmeye şimdi
İşte bakın siz,
harp gibi açılıyor çizmenin
konçları giderek,
başında da bir taç kunduracının.
Usta ve şen
bir prenstir şimdi o.

ŞIVAN Û ZERÊ

Diyar

—1—

Li navça **Botanê** hêla **Şemzînan**, eşîreka bi navê **Herkî** heye. Ji eşîrên din tevan mezintir tê naskirin. Dîroka Herkiyan bi vî awahî tê nasîn û zanîn: Di nava gelê me de tê gotin, ku di dema feodaliyê de, êrîşên dijminan ji sê aliyan ve xurtbûn û gelê me jî di çiyayên Kurdistanê de berxwedan radikir û cihê xwe li çiyan digirt. **Çiyayê Çarçelê**, ji bona berxwedanê gelekî rêdayî bû. Ji ber ku, gelek taybetiyên vî çiyayî hene. Berî hertiştî Çiyayê Çarçelê dikeve navîna Kurdistanê; ji aliyên rojhelat, rojava û bakura Kurdistanê, ji êrîşên dijminan dûr dima. Ji hêla din jî, heke destê dijminan gihiştibaya Çiyayên Çarçelê jî, dijmin nedikarî li vira şerê xwe bike, ji ber ku gelek asteng û rênedar e. Taybetiyeka sêwemîn jî, di warê aborî de ye.

Zozan û derdorên gelek çê û bedew, xweş û rengîn dikevine bakura Çiyayê Çarçelê. Ji van zozanên şêrîn, **Zozana Gewerokê û Zozana Firaşînê** di Botanê de bi navûdeng in. Di kendal û demanên Çarçelê de, gund û çemên pir avî, fêkî û derametên babêtî hene. Digel van jî, li rojhelata-başura Çarçelê, gelek dehl, rêl û rêlistanên (darîstanên) dewlemend, dewî û milked hêja tên dîtinê. Bi vî awahî, mirov têdigihîje ku, ev derdor ji hêla aborî ve herî serxwe ye. Ji ber vê yekê, gelê me ê ku rastî êrîşên dijminan ji sê aliyan ve dibû, xwe dikişand vê derê û xwe bicih dikir. Ji wan demên dîrokî heya niha navê gelê me ê li vê navçê, Herkî hatiye danîn. Herkiyan xwe li vir bicihdikir û jiyana xwe bi koçerî derbas dikiran. Ji wan deman heya vê rojê, eşîra Herkî ji ên din tevan mezintir tê nasîn. Lê belê ji êşîrên din zêdetir, posideya feodalan di nava Herkiyan de heye, û pêkhatiye. Tayife bi tayife, malbat bi malbat ji hev hatine cudakirin. Ji ber ku, di hersê bêşên Kurdistanê de bin rêberiya feodalan de bûn û bi destê van feodalan xwe didan dest û rudiniştin cihên xwe. Niha jî dest ji van serpêhatinên xwe bernedane û jiyana xwe bi koçerî didomînin. Di demên buharê de, revend û êlên Herkiyan tên **Zozana Payizê** ji wir diçin **Germiyan** û bi taybetî jî li Zozana Gewerokê xwe bicih dikin.

Zozana Gewerokê, zozanekî wusa ye ku, mirov bi nivîsîn û gotinê, nekaribe taybetiyên wê bîne zimên. Lê belê, dîsa jî em dixwazin hinekan bidin nasîn. Zozana Gewerokê, di sê demsalan de, ji mêrg, so û solin, sosin û nêrgiz û çêmenan de, kesk û sohr û zer û şîn dimîne. Ji aliyekî bi sedhezaran pez diçêre, ji aliyê din çêra pezan lê şindibe. Jêma û kewiyên berfê li hemû deran hene, lê dora wan reng bi renge; bi gûl, sosin, binefş û beybûnan xemilandîne. Gewerok, ji bo pezkûviyan, kew û kevroşkan û hemû şêweyên çûk û çivîkan, war û hêlîna gelek xweş û hêjaya. Gelek av, çem û cobar ji nava zozan diherikin. Gelek kehniyên avî û gol tê hene. Dora golên avê, di çêmenan de hatine pêçandin. Di mehên buharê de, gava êlên koçerî ên Herkiyan tên Gewerokê, xwe li dora golan, li ser çêmenan bicih dikin. Taybetiyên Zozana Gewerokê pir gelek in, lê derfet nîne ku mirov tevan bîne zimên.

Me li jor, li ser koçer û revendên Herkiyan axiftibû. Em dixwazin ev bûyer neyê jibîrkirin, ji ber ku, di nava koçerên Herkiyan de gelek serpêhatin, helbest, govend û dewlemendiyên evînî ên Kurdan hatine çandin, zinde û nemir mane. Yek ji van serpêhatinan, evîniya **''Şivan û Zerê''** ye. Niha em dixwazin vê serpêhatina bûha, nasî welatparêzên Kurdistanê ên hêja bikin.

Li jor me gotibû ku, eşîra Herkî malbat bi malbat ji hev cudabûye. Malbatek ji van, **Mala Zahêrê** bû. Zahêr axayê tayifa xwe bû. Demsalên buharê de, ew wî koçerên xwe dianî Zozana Gewerokê. Zahêrî, keçeka xwe bi navê **Zerê** hebû. Zerê, di nav koçeran de, di nav dot û jinên Herkiyan de, gelek hêja, rind û bedew dihate naskirin. Delal û sipehî bû. Lê belê bibûn dû (2) salbûn ku, Zerê dilê xwe berdabû **Şivanê** mala bavê xwe. Ji ber vê evînê, Zerê evîniya xwe bi taybetî û xwerusta Zozana Gewerokê ve girêdabû. Yek ji van taybetiyan, Zerê rewşa Şivanê xwe didît. Ji ber ku Şivan, billûreka gelek dildayî, dilvekirî û dilsoj lêdixist. Danê êvarî, serê beyanê û digel demên şevînê de, dengê billûra Şivanî, kal-kala berx û miyan, xwendina çivîkan û qeb-qeba kewan li nava hevdû diketin; nalîn û nalîneka biyan, axîn û kesereka dijwar, berdidan zomên Zozana Gewerokê. Balam dengê billûra Şivanî, ji nava hemû dengan, bêhtir hîkariya xwe li Zerê dikir. Rojekî ji rojan danê êvarî bû, Zerê di bin reşmala xwe de runiştîbû û kûr-kûr dihesî. Ji nişkan ve ji xwe re got; ''Vê şevê, di dema şevîna pez de, ez wê biçim cem Şivên. Vêca bila biryara xwe a esehî bide min.'' Wê şevê, sê-seet mabû ji bo beyanê re, Şivan pezê xwe rakir bo şevînê. Pezê xwe di nava giyan û mêrg û çêmenên li dora zomê zozên, lihevdû diciviya. Dure Şivan, li ser kevirekî bilind runişt û dest bi billûra xwe kir. Dîsa bû kal-kala miyan û li dora Şivên zivirîn. Zerê, ji binê reşmala xwe, li ser dengê billûrê û kal-kala pezî, ji xew rabû. Temreziya xwe pêça, hêdî-hêdî û bi wî dilê evîndar çû ber ji Şivanî ve...

Şivanê li ser kevir, hew dît ku, jinek ji nava zomê derket û ber bi wî de tê. Şivan ji xwe re fikirî; ''Ev çi jine tê cem min gelo? Dê binêr lo... ev keça axaya min e, Zerê ye! Lê ma gelo ji bo çi tê, nebe ku tiştik li mala axaya min bûyibe!..''

DÛMAHIK HEYE

Li çardorên Kurdistanê çalakiyên şerê rizgariya netewî

Destpêk rûpela dawî de

hîn negihane rojnama me, derfet nîne ku em, hejmara hundabûnên dijmin û xusarên wan bidin. Lê diyare ku avahî bi rokêtan hatiye hilweşandin. Herwusa tê gotin ku, piştî peqîna bomban, leşker û polês bi xofê reviyane derve, pêşmargan jî li wan reşandine; gelek birîndar û kuştî ji wan hene.

Piştre gerîllayên ARGK, barîkat danîne ser rê û dirûşme daleqandine. Ji ber ku, bi hatina mehên buharê, livbaziyên ARGK jî li derdorên bajarên Ararat û Serhedê (Kars) zêdedibin, dijmin ketiye nava tirseka mezin. Gelek turîstên Emerîkanî, ji derdorê revîn. Artêşa Tirk leşkerên xwe li dora Çiyayê Araratê têkûz dike. Dest bi operasyonên dorfireh kirine.

MISTBÎN (NISÊBÎN)

Roja 27'ê Nîsanê, yekîtiyeka ARGK li gundê Taş civînek çêkir. Piştî civînê sîxurekî dijmin hate girtin. Pêşmergan gunehên sîxurî ji bo gundiyan eşkere kirin. Dawiyê de li derî gund bi mirinê hate cezakirin.

DIHÊ (ÊRÛH)

Piştî rûdanên li Dêrsim û Mêrdînê, li Dihê jî mamhostayên dibistanan dest bi revê kirin. Ji ber ku dijmin nikarin pêşiya revê birawestînin, cihê mamhostayan diguhurînin. Gava ev jî nebû çare, bi hiceta semînerekê 15 memhoste anîn navenda bajêr. Berpirsiyarên mêtingeran dixwazin bi kotekê mamhostayan bişînin gundan. Lê ji ber ku di vê tevgerê de jî biserneketin, niha dibistanên xwe girtine û mamhostayan şiyandine tatîle.

Newroza '88'an li Lûbnanê pîroz bû

Roja 27'ê Adarê, Newroz li Lûbnanê bi şahiyeka mezin hate pîrozkirin.

Şev ji hêla Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan hatibû amadekirin. Şînoyek li ser efsana Kawa'ye hêsinger û Dehakê mejîxwar hate pêşkêşkirin. Koma helbestan, helbestên şoreşgerî xwend. Axafên konevanî bi zimanên Erebî û Kurdî hatin çêkirin. Şev bi bernama "Koma Serkeftin" doma.

Dora 1000 kes beşdarî pîrozkirina cejna Newrozê bûn. Dora 50 mêhvan jî hatibûn şevê. Ev rêkxistinên jêrîn mesaj hinartin şevê: Partiya Şoreşgera Rizgariya Filistînê, Partiya Komûnîsta Filistînê, Sendîkata Karkerên Filistînê, Partiya Keda Komûnîsta Lûbnanê, Partiya Karkerên Lûbnanê, Nunerên Ermeniyan, Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan, TSK, TKP (B), Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan.

Şevên yekîtî, serhildan û berxwedanê NEWROZ

Destpêk rûpela dawî de

mê, koma govendê ji bajarê Den Haag'ê, gelek leyistokên Kurdî, ji gelek derdorên Kurdistanê, pêşkêşkirin.

Piştî şanîkirina Şîno, "Koma **Berxwedan**" helbestên şoreşgerî xwend. Şev bi kilama, "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Bûroya penahan li Hollanda bajarê Nijmegen, Yekîtiya Xortên Komûnîst li Hollanda, Komîta Livbaziyan a Biyaniyan li Hollanda, Dilxwazên Av. Dev-Genç, Koma Hurkolîna Gelên Hîndikîn li bajarê Eindhoven, Partiya Radîkala Pasîfîst û Abukat Rîa Nîemer mesaj hinartin şevê.

Stuttgart (Almanya Rojava): Roja 23'ê Nîsanê şeva Newrozê çêbû. 1000 kes hatibûn şevê. Berî ku şev destpêbike, polêsên Alman dora eywanê girtin. Heya derengê şevê eywan ji bo vexwendiyan venekirin. Gava derî vebû jî, gelek polês ketin hundir. Polêsan bi zorê, dora seet 22'an dawî bi şevê anîn.

Lê bilî van zehmetiyan, şev bi şahî hate pîrozkirin. Şev bi "Kulîlkên Newrozê" destpêkir. Koma sitranan sitranên şoreşgerî xwend. Koma govenda zarokan ji bajarê Stuttgartê, leyistokên xweş pêşkêşkir. Axafên polîtîk hatin çêkirin. Hozan Çiya, "Koma Jiyan", hozan Dilar û dengbêj Apê Ahmed kilamên xwe ên Kurdî û şoreşgerî xwendin. Koma govendê ji Cellê û koma govenda Hunerkomê, govenda netewî kişandin. Du hozan Zozan û "Koma Amed", şev bi şîno doma. Bi kilama "Apo hate Hîlwanê" şev dawî bû.

Av. Dev-Genç, Dilxwazên YNK li Stuttgartê, Koma Folklora Navnetewan, VVN li bajarê Goppingen û Komîta Kurdistan li Karlsruhê mesaj gihandin şevê.

Kopenhaag (Danîmarka): Roja 24'ê Nîsanê Newroz hat pîrozkirin. 1000 welatperwerên Kurdistanî têkilî şevê bûn. Gelek demokrat û pêşveçûyên biyanî jî amade bibûn.

Şev bi axafên bi sê zimanan destpêkir. Komeke muzikê bi sitrana "Stalîn Digot Silah û Silah" ji zarokan, bername berdewam kir. Hozan Armanc, Zinar, Xemgîn û "Koma Hewar" sitranên xwe ên şoreşgerî xwendin. Du leyistina şîno, şev her bi kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû

Dostên Gelê Kurd li Swêd, Radyona Botan, Radyona Welat, Radyona Diyarbekir, Radyona Hekkarî, Demokrateka bi navê Melene, Komek ji dilxwazên Dev-Sol, Hêviya Gel û Komîta Navnetewan a VS namên hevkariyê şiyandin cejna Newrozê.

Parîs (Frense): Cejna Newrozê roja 23'ê Nîsanê pîroz bû. 2500 mirov beşdar bûn. Gelek hunermendên biyanî jî têkilî şevê bûn. Ji ber hinde kêşên teknîkî, tevayî bernamê, nekarî bê pêşkêşkirin.

Koma govenda Honerkomê û hinde komên govendê ên xweyîcih, leyistokên renga reng şanîkirin. Gelek hozan, sitranên şoreşgerî xwendin. Koma "Longo Mayo" a muzîkê, hozanekî Cezayirî, hozanê Ermenî Serokê Dîkran sitranên xwe ên hevkariyê pêşkêşkirin.

Pilingên Rizgariya Tamîl Elam (LTTE), Komita TKP (B) li Frense, Av. Dev-Genç û THKP-C / Acîlcîler mesajên piştgirtinê hinartin şeva Newrozê.

Wîen (Viyana-Avusturya): Roja 24'ê Nîsanê Newroz pîroz bû. Dora 700 welatperwerên Kurd beşdar bûn. Bername bi sê zimanan hat pêşkêşkirin. "Koma Şoreş" helbestên şoreşgerî xwend. "Koma Jiyan" govenda Kurdî pêşkêş kir. Hozan Zozan, Sefkan, Dilar û Çiya sitranên gelêrî û şoreşgerî xwendin.

Du axafên polîtîk, hozanekî Filistînî bi stranên xwe, hevkariya xwe danî holê. Şev bi şîno û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Newroz, li Libya'yê bi şahî pîroz bû

Serpêhatina bexwedana gelê me Newroz, weke hersalê vê salê jî ji hêla dilxwazên ERNK ên li Libya'yê bi şahî hate pîrozkirin. Roja 25'ê Adarê şeva Pîrozkirinê çêbû û dora 1000 kesî beşdar bûn.

Gelek berpirsiyarên hêzên şoreşger, pêşveçûyî û welatên sosyalîst jî vexwediya pîroziyê bûn. Hevkariya xwe bo gelê Kurd anîn zimên. Pîroziyên Newrozê, di televizyona Libya de hatin şanîkirin û hemû rojname, di rûpelên yekemîn de, li ser Newroza gelê Kurd nûçe û agahî weşandin.

Welatperwerên hatibûn cejnê, dilxweşiya xwe bi diruşmên niştimanxwaz bangîn. "Mêrdîn û Botan, kedxwar tê de neman", ev diruşme eyvan dihejand.

Cejna Newrozê xwe quliband, cejnekî navnetewan. Hemû vexwendiyên di şevê de, diyarkirin ku, Newroz serpêhatina berxwedana gelê Kurd e û bi Kawa'yê serdemî Mazlum DOGAN gihaye naverokeka nûjen.

Bername, ger ji hêla naverokа xwe û ger jî, ji hêla beşdarbûna mêhvanan, gelek dewlemend bû. Sitranên şoreşgerî, govend û helbest hatin pêşkêşkirin. Bi şînoyeka bi navê "Suc û ceza" rewşa şoreşa Kurdistan hat şanîkirin.

Bi navê şoreşa Filistînê, Cepha Rizgariya Gelê Filistînê-Nîdal, axafek çêkir. Hêzên din jî mesajên xwe pêşkêş kirin. Ji rêkxistina "Metabet el Alem" berpirsiyarekî "Cemahîriya Sosyalîst a Gelê Ereb-Libya" axafek çêkir. Em birekî ji axafê diweşînin:

"Ez we, ji ber cejna we a netewî Newroz ku we digihîne yekîtiya netewî, bi navê xwe û navê hevalên xwe pîroz dikim. Ev cejn, cejna gelê Kurd e, ku di vê cîhanê de û di binê rojê de dije. Newroz berxwedan e. Newroz şahadeta rûmetiya gelê Kurd e, Newroz yekîtiya xaka netewî a gelê Kurd e. Pîrozkirina Newrozê ji hêla we, yekîtiya netewê we û serfîraziya we nêzîk dike...

Em kesên azad, bawer dikin ku, azadî yekbere. Ne li Latîn-Emerîka, ne li Asya û ne jî li Kurdistanê nikare bê perçekirin. Azadî li Libya'yê ketibû binê tehdîtê. Lê me bingeha azadiyê avêt û avakir. Lewma ez silav ji bo şehîdên Kurdistanê dikim, ku ji bo serxwebûn û yekîtiya xwe, xwe gorî kirine. Ez silavên xwe li şehîdên hemû cîhanê dikim, ku tiyê azadiyê bûne..."

Newroz li Avusturalya jî pîroz bû

Newroz, roja 25'ê Adarê, bi têkiliya 400 welatperweran hate pîrozkirin.

Komela Karkerên Welatparêzên Kurdistan li Avusturalya, şev amade kiribû. Hinde mebus û senetorên ku endamên AI (Rêkxistina Azadiyê) ne jî, beşdarî cejnê bûn. Bernama şevê ji hêla welatperweran hatibû amadekirin.

Şeva pîrozkirina Newrozê, di bin alên Partî û Eniyê de û di bin wêneyên şehîdan de çêbû. Şev bi govend û şîno dawî bû.

1 Gûlan (Cejna karkerên cîhane)

Destpêk rûpela dawî de

ket, bersiva van daxwazan nade. Kedmizên ku ji feodalan rizgar bibûn, ketibûn nav çerxên burjuvazî. Rewş û hoyên xebatê nebaş bûn, diravên ku karker digirtin gelek hindik bûn, di rojê de ji 16 heya 20 seetan dixebitîn, belê dîsa jî birçî diman.

Bi zayina çîna karkeran, dûbendiyek digel burjuvazî jî zabû. Pêşî karker hîma xwe nasnedikiran. Serhildan çêdibin, makîne tên şikandin. Sepiyên bidarvekirinê tên danîn, goristanên karkeran tên avakirin. Burjuvazî, barê aloziya xwe dixist ser pişta karkeran. Roj bi roj gundî tên bêaxkirin, û ev jî têkilî artêşa karkeran dibin. Mirin û belengazî diranên karkeran tuj dikin. Şer, karkeran rêkxistin û zana dike. "Ji bo kinkirina dema xebatê, bilindkirina diravî, başkirina rewşa xebat û tenduristiyê û mafê rêkxistiniyê" karker xwe komdikin.

Li seranserê Ewrupa şerekî mezin di navbera karkeran û burjuvazî de derdikeve. Proletarya Parîsê di sala 1871'de, ji bo demeka kin jî be, îktîdara xwe a pêşemîn bi rengê "Komunan" avadike.

Rewşa li Emerîka jî bi vê nolê pêşve diçû. Burjuvaziya Emerîka dixwest karkeran mîna dîliyan ji xwe re bixebitîne. Marks dibêje, "ji bo profîta mezin, burjuvazî bi zanatî diçe mirinê." Burjuvaziya Emerîka jî, ji xwe re mirinê dihilbijêre. Li kêleka mejokdarî û pîkoliyan, bi hezaran karker dike bêkar.

Di sala 1874'de, li çar eyaletên Emerîka, burjuvazî dixwaze diravan hindiktir bike. Ev rûdan dibe dilopa ku ji ser iskanê dirije. Karker dest bi berxwedanê dikin. Li bajarê New York, mitîngên mezin tên amadekirin. Burjuvazî dikeve nava tirsê û mitîngan qedexe dike. Bi çekên zirxî û yekîtiyên siwarî êrîşî karkeran dikin. Gelek karker tên girtin û birîndar dikevin.

Pîkolî û zagonên paşverû nekarîn berxwedana karkeran birawestînin. Grev û mitîng doman. Karker tên kuştin, birîndar kirin û girtin. Lê xwîna dirijiya rayên yekîtî û berxwedanê avdida. Li du karkerên xetên hesinî û madenê, karkerên fabrîkan jî dest bi berxwedanê kirin. Tevgera karkeran diruşma xwe bi vê nolê datîne holê; "Ji bo di rojê de 8 seet kar".

Roja 1'ê Gûlanê sala 1886'ê, bajarê Şîkago rastî pêşveçûn û bûyerên dîrokî dibe. Provakatorek bombekê dipêqîne, çend polês dimirin û birîndar dikevin. Li ser vê bûyerê burjuvazî ji çar hêlan dîreşîne ser karkeran. Xwîna kedê mîna çobaran dihêrike. Rûdan bi van jî dawî nabin. 4 serokên karkeran tên darvekirin. 9 serokên sendîkan tên girtin û ceza hepsê didin wan. Pêşrevanên karkeran ên bidarvebûn, Albert PARSON, George ENGEL, Adolph FISHER û A. SPIES, gava hatin kuştin diyarkirin ku wê çîna karkeran biserkeve û ew bixwe jî ne poşîmanin.

Ev kuştin nekarî têkoşîna gelê Emerîka birawestîne. Hemû karkerên cîhanê, burjuvaziya Emerîka protesto kirin. Tevgera piştgirtina çîna karkerên Emerîka pêl bi pêl mezin bû. Hemû karkerên cîhanê li pêş bîranîna şehîdan rawestîn silavê.

Di sala 1889'ê de "Enternasyonala II.", 8 seet kar kire benda rojenîna xwe a yekemîn. Federasyona Kar li Emerîka, ji bo 8 seet kar, roja yekê Gûlanê bi rengê roja çalakiyê donezane dike. Ev biryar di sala 1890'ê de li tevayî cîhanê bi grev û numayişên gelemperî tê pejirandin.

Salek dure "Enternasyonala II." li Brûkselê komcivîna xwe a duwemîn çêdike. Pîrozkirina 1'ê Gûlanê dike serpêhatinek. Bi vê biryarê 1 Gûlan dibe "Roja yekîtî û hevkariya navnetewan a karkerên cîhanê."

Pêşî burjuvazî daxwaza xebatkaran napejirîne. Divîbû ji bo her mafê, têkoşîn bihata bilindkirin û xwîn birijiya. Çîna karkeran, bi şerê xwe li Ewrupa û Emerîka, di rojê de 8 seet kar, vî mafî bi destê xwe ve têne. Û hersalê 1 Gûlan bi awahî xurttir heya niha tê pîrozkirin.

Hersalê burjuvazî dixwaze gelen bi komunîzmê bitirsîne û cejna 1'ê Gûlanê birawestîne. Qedexe tên danîn. Naveroka 1'ê Gûlanê tê çewtkirin. Dixwazin biqulibînin mîna rojeka buhar û dîlanê.

Lê çîna karkeran tu çeperê napejirîne. Yek Gûlan tenê bi yek awayî dikare pê pîrozkirin: Giringe zikak û rê bên xemilandin, fabrîke bên sekinandin, qad û meydan bi dengê qube ê kedê bê dagirtin.

Îro ked, ji sê behran behrekî li cîhanê azad e. Îktadara xwe damezrandiye. Gelên bindest li her derên cîhanê şiyarin û berxwedana xwe bilind dikin.

Kin bê gotin îro, karkerên cîhanê û gelên bindest 1 Gûlanê, bi yekîtî û serbilindî pîrozdikin. Bi şahî û serfîrazî pêşde diherin...

SILAV LI TE BERXWEDAN!

Destpêk rûpela dawî de

birçîhiştinê kirin, bo hevkariya girtiyan.

Xwendevanên ku di zanîngeha Dîcle de dixwînin, kombikom xwe li pêşiya avahiya SHP dicivînin û serî li malbatan didin, alîkariya xwe pêşkêş dikin.

Berxwedana malbatan bûye sedema nakokiyekê, di navbera berpirsiyariya SHP li Amedê û merkeza partiyê. Herçûqasî merkeze SHP li dijî vê berxwedanê ye jî, endamên SHP ên li Diyarbekrê alîkariya berxwedanê dikin.

Ji hêla din, berî niha hatibû duxuyankirin ku, wê girtîgeha leşkerî biqulibînin girtîgeha nefermî, li ev yek niha hatiye rawestandin.

Rastî leyistokên mezin li ser dîliyên şer tên leyistin. Ji serê sê mehan e, mêtingerên Tirk girtiyan kombikom dişînin bajarên Tirkiyê, daku hesanîtir daxwazên xwe bicih bînin. Lê heya niha, girtiyan gişt hîn neşiyandine. Gava ku bixwazin girtîgahê dewrî girtîgaha sivîl bikin, hingê jî wê tu girtî di vê girtîgahê de namînin. Mirov dibîne ku çi sextekariyeka mezin birêve dixin.

Armancekî berxwedana li Amedê ev bûyere. Herwusa hat duxuyankirin ku, serekê belediya Amedê ê kevin Mehdî Zana, ku serê çend sala ye di zindanên Amedê de ye, di van rojên dawiyê de derxistine pêşiya dadgahê. Ji ber ku li pêşiya dadgahê bi Kurdî axifî,daweyek nûh li dermafê wî vekirin

Ruha (Urfa): Berxwedana xwebirçîhiştinê ku roja 12'ê Nîsanê bi pêşengiya dîliyên şer ên endamên PKK destpêkiribû û girtiyên din jî hevkariya xwe danîbûn holê, berdewam dike. Berxwedan niha kete sê hefteyên xwe de.

Roja ku berxwedan destpêkirî, bi navê hemû girtiyan, Mustafa Karasu, duxuyaniyek ji bo alema giştî û rojnaman çêkir. Duxuyaniya xwe de wusa got: *"Nahêlin em ji xwe re pirtûkan, teypan, radyo û temburan bînin girtîgahê. Di 15 rojan de carekê em dikarin nîv-seetê mirovên xwe bibînin. Bi nanekî hişk û xwarineka nebaş, me terkî mirinê kirine. Em nikarin ji xwe re xwarin û cilan ji derve bînin. Koxuşên me heya bê gotin tijî ne. Rewşa canxweşiyê gelek nebaşe. Em nikarin abukatên xwe bibînin. Peyva bi zimanê Kurdî gedexe ye. Bi zorê yekcure cil li me dikin. Bi pilanên xiniz pîkoliyê li me dikin."*

Piştî berxwedana li Amedê di meha Sibatê de, komek ji girtiyên endamên PKK şiyandibûn girtîgaha bajarê Ruha yê. Di wê berxwedanê de, M. Emîn YAVUZ şehîd ketibû, dewleta Tirk jî bi duxuyaniyekê gotibû, em wê daxwazan bicih bînin. Di wê demê de me di **Berxwedanê** de eşkere kiribû ku, dewleta Tirk sextekariyan dike. Niha rûçkê wan ê sêxtekar dîsa şot û tazî bûye. Ji ber ku girtiyan bi kotekê ji Amedê dûrdixin.

Sînop: Berxwedana li girtîgeha Sînopê berdewam dike. Girtiyên ku koçberê vê derê bûne, li dijî pîkoliyan dengên xwe bilind dikin.

Me hêjmara **Berxwedanê** a berî niha de nivîstibû ku endamê PKK Salih Sezgîn ketiye rewşekî nebaş. Rewşa vî şoreşgerî hin jî nebaşe û heye ku mêtingerên Tirk wî bikujin jî. Ji ber lêdan û hingavtinê nexweş ketibû û wî ranakin nexweşxanê.

Ji hêla din berxwedana girtiyan bi biryarî didome. Berpirsiyarên girtîgahê dixwazin berxwedana wan bişkînin. Pêşemîn endamên PKK rastî pîkoliyan dibin.

Leşkerên Tirk êrîşî girtiyan kirine û gelek girtî birîndar ketine. Rewşa endamên PKK Mustafa Çepik û Ahmed Ogretmen ne başê.

Mêtinger, nahêlin ku rojnamekar bên vê girtîgahê. Gelek malbat ji ber feqîriyê nikarin seriyek li zarokên xwe bidin, ji ber ku ev bajar ji Kurdistanê pir dure.

Eskîşehîr: Domana berxwedana meha Adarê de, dîliyê şer endamê PKK Şûkrû Goktaş ji serê xwe birîn girtibû. Rewşa wî nebaşe. Giringe bi lez wî rakin nexweşxanê. Lê sawciyê faşîst desturê neda. JI ber ku vê desturê nadin, girtî dîsa xwe ji bo berxwedanekê amade dikin.

Çanakkale: Berxwedana xwebirçîhiştinê, ku ji hêla 120 girtiyan di nav wan de 8 jin, dihat bilindkirin, biserket. Roja 29'ê Adarê berxwedan destpêkiribû. Piraniya daxwazên girtiyan ku gişt 22 bend bûn, hatin pejirandin. Berxwedan roja 28'ê Nîsanê dawî bû.

Malbatên girtiyan jî bi berxwedanên xwe alîkariya girtiyan kiribûn. Roja 18'ê Nîsanê, malbatên girtiyan xwepêşdanek li nava bajêr çêkiribûn. Bi hiceta ku destura xwepêşdanê nîne, polêsan êrîş kiribû. 8 kes hatibûn girtin.

Metrîs: 50 girtî, ji bo hevkariya berxwedanên li Çanakkale û Amedê, roja 19'ê Nîsanê berxwedana hevkariyê ji bo 3 rojan çêkirin.

Bikaranîneka faşîst û mêtinger a bênîşe li Amedê (Diyarbekrê)

Berî niha bi çendekê, li Amedê di eywana zanîngeha Dîcle de xwendevanan Newroz pîroz kiribû. Mêtingerên Tirk digel hinde xwendevanên keç, gelek xwendevan girtibûn. Piştî ku xwendevanên keç girtin, wan birin ba doxtoran û "kontrola keçaniyê" bi wan kirin.

Xwendevanên keç ev in: Canan Tanrîkulu, Gûler Sarihançer, Gûldane Çelîk, Sakîne Fîdan û Ferîde Akin. Bavê Canan Tanrikulu, Cuma Tanrikulu li pêşiya rojnaman wusa got: *"Bêdengiya li dijî vê bekaranînê, ku rûmetiya baweriyê birîndar dike, bêşermiya mezintire. Tiştê ku bi serê keça min hatiye, tenê hinkareke ji pîkoliyên ku bi salan bi serê gelê me tê. Mirov ji duxuyaniyên berpirsiyaran tê derdixîne ku, ev azîne we berdewam bikin."*

Mebusê Mêrdînê Adnan Ekmen ji partiya SHP, vê bûyerê anî meclîsa Tirkiyê. Lê pir eşkereye ku, mêtinger bi van azînan bi rûmetî û şerefa mirovên me dileyizin, daku xwe nêzîkî Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan nekin.

Li Stanbolê pîroziyên Newrozê û çalakiyên bîranîna şehîdên rizgariya netewî

Şeva 21'ê Adarê, li gelek taxên bajarê Stanbolê gelek livbazî û çalakî çêbûn. Li taxên Pengaltî, Dolapdere û Ferîkoy diruşmên YKWK, YXK, YJWK hatin daleqandin. Li ser diruşman, "Hevkarî bo berxwedana zindana Amedê" hatibû nivîstin.

Ji bo bîranîna şehîdên rizgariya netewî jî, roja 29'ê Adarê, li taxên Şişlî, Nîşantaşi, Pengalti û Harbiye wênên şehîdan ên mezin hatin daleqandin.

Ji ber ku li dibistan û zanîngehan xwendevanan û li kargehan karkeran Newroz pîrozkirin, polêsê Stanbolê kete nav tirs û şaşiyê. Bi baweriya ku wê 29 û 30'ê Adarê jî livbazî wê çêbin, polêsan serê zikak û rêyan girtin. Nobet li pêşiya bankan girtin. Bi van livbaziyan dîsa derkete holê ku, têkoşîna rizgariya Kurdistan, wê burjuwaziya Tirkan li Stanbolê jî rihet nahêle.

ADANA

Roja 19'ê Nîsanê li bajarê Adana, taxên Daxlioxlu, Hûrriyet, Maydun û Kiremîtxane diruşme hatin daleqandin. Li kêleka dirûşmên ERNK, diruşmên YXWK û YXK jî hatin daleqandin. Bi posideya têkoşîna li Kurdistanê, karkerên Kurd ên li Adana û Çukurova jî dest bi xebat û lebatê kirin. Giştan hêviya xwe bi şerê ARGK girêdane. Gelê me herrojê li şer şerê di nav pêşmergan û dewleta Tirk de diaxife, dilxweş û şa dibe.

Ji ber ku ev livbazî di derdorekî gelek fireh de, bikar hatin, derdikeve holê ku, ka gelê me xwe li van deran çuqas dilivîne. Diyare ku, mêtingerên Tirk li vir jî wê êşa seriyan bigirin.

Livbaziya protesto a mezintirîn piştî 12'ê Elûnê 1980'an ji hêla xortan li Tirkiyê çêbû

Stanbol: Di sala 1960'ê de, pêşengê tevgera civanan Turan Emeksiz ji hêla burjuvaziya Tirkan hatibû kuştin. Ji bo bîranîna vî pêşengî, piştî 28 salan, bi sedan xwendevan xwe li zanîngeha Stanbolê de civandin, ji bo biranîna wî. Civîneka mezin hate çêkirin.

Polês hatin cihê civînê. Gava lê nêrîn ku nikarin civîn birawestînin, ji ber ku gelek xwendevan beşdarî civîne bûne, ê din dest bi provakasyonan kirin. Polêsek xeberên nebaş gote xwendevanekê. Li ser vê bûyerê xwendevan giştî, bi awakî hişk û dijwar polêsan protesto kirin.

Xwendevanan dirûşme li dijî polêsan, rejîmê û serokatiya zanîngahê bangîn. Piştî demekê bûyer xwe qulibandin rapirînekê û xwendevanan zanîngeh vegirtin. Xwendevanan xwest ku polês xwe ji zanîngahê dûrbixin û serokatiya zanîngahê hevkariya wan nekin.

Polêsan dure xwe bi "hêzên pola" têkûz kirin û dora zanîngahê girtin. Xwestin bi kotekê têkevin avahiyê. Li ser vê yekê xwendevanan dîsa dirûşme bangkirin û polêsan dan ber keviran. Di vê navbarê de polêsek kete destê xwendevanan de, xwendevanan xwestin wî li binê lingan biperçiqînin (lînç bikin).

Ji ber ku xwendevanan, gelek tişt danibûn pişt deriyan û deriyan asê kiribûn, polêsan nekarî wusa bi hesanî bikevin avahiyê. Dure polêsan bi çekên xwe reşandin ser xwendevanan, derî û şebekan gişt şikandin. Piştî ku ketin avahiyê pêde, xwendevanan dan ber lêdanê. Gelek xwendevan hatin birîndarkirin û gelek jî hatine girtin.

Roja 12'ê Nîsanê jî xwendevanan xwepêşdanek li pêşiya avahniya waliyê Stanbolê çêkiribûn. Pîkoliyên polêsan û tewrê siyasî a berpirsiyarên pansiyonên xwe protesto kiribûn. Lê polêsan êrîşî vê xwepêşanê jî kiribûn. Roja 15'ê Nîsanê jî 400 xwendevanên zaningahê greveka nexwarinê çêkiribûn û livbaziya xwe nûh kiribûn.

Ankara: Dadgeha bilind a leşkerî erê ji bo bidarvekirina 3 şoreşgerên endamên THKP-C Eylem Birliği (Cepha Partiya Rizgariya Gelê Tirkiyê-Yekitiya Çalakiyan) got.

Ev dawe berî niha di dadgeha leşkerî a yekemîn a girêdayî serleşkeriya ordiya yekemîn li Stanbolê, dihat pirsyarkirin. Li vir biryar hatibû girtin û dure hewalê dadgeha bilind kiribûn.

Şoreşgerên ku bidarvekirina wan hate biryargirtin, ev in: Halil Güçlû, Şükrû Bînicî û Şamîl Tuncay.

Ev dadgeh herwusa erê ji bo girtî hêştina van şoreşgeran re jî got: Mustafa Özkan, Hasan Hîlmî Sezer û Cemalettîn Metîn. Ev hersê şoreşger cezaya heya dawiya jiyanê girtin. Biryara bidarvekirina 5 kesan jî hat rakirin. 17 girtiyên din jî cezayên cure-cure girtin.

Li bajarê Cellê li Almanya civînek çêbû

Li bajarê Cellê civînek ji bo gelê me ê Ezîdî hate çêkirin. Dek û dolabên Komara Tirk û hevxebatkarê wê, karbidestiya Almanya hatin pîşange kirin.

Civîn roja 23'ê Nîsanê çêbû. 100 welatparêz beşdar bûn. Sedema çêkirina vê civînê ew bû, ku leyistokên dijminî ên li ser gelê me bên ronahîkirin. Kin bê gotin dicivînê de, wusa axaf çêbûn: "Ew derdorên ku heya diho me ji mirovan nedihesibandin, îro dibêjin me hun Êzîdî ne, hun Alevîne, hun Sunnî ne. Bi vî awahî dixwazin, wan sazî û baweriyên kevnare û dimirin, dîsa zinde bikin. Gava em niha ji bo yekîtiya gelê xwe pêşde diherin, ew jî dixwazin çeperên nexwerustî derxînin holê. Ev dixwazin gelê me perçe bikin. Ji bo vê yekê saziyên polîtik didamezirînin. Dibêjin em dînê Ezîdî pêşve dibin. Lê rastî ew dixwazin Êzidiyan ku perçekî gelê Kurd in, ji têkoşînê dûrbixin. Divê bê zanîn, kengê gelê me perçe dibe, hingê em dibine kole jî. Îro em azadî dixwazin. Azadiya me serxwebûna welatê me ye. Divê em yekîtiya gelê xwe li hemberê dijminên xwe pêşve bibin."

Gelek kesên hatibûn civînê, pirsên xwe pêşkêş kirin û ew bi xwe jî axifîn. Welatperwerekî pîremerd di peyva xwe de wusa got: *"Kesê ku welatê wî nîne, îmana wî jî nîne."*

"Rêveçûna dirêj" dawî bû

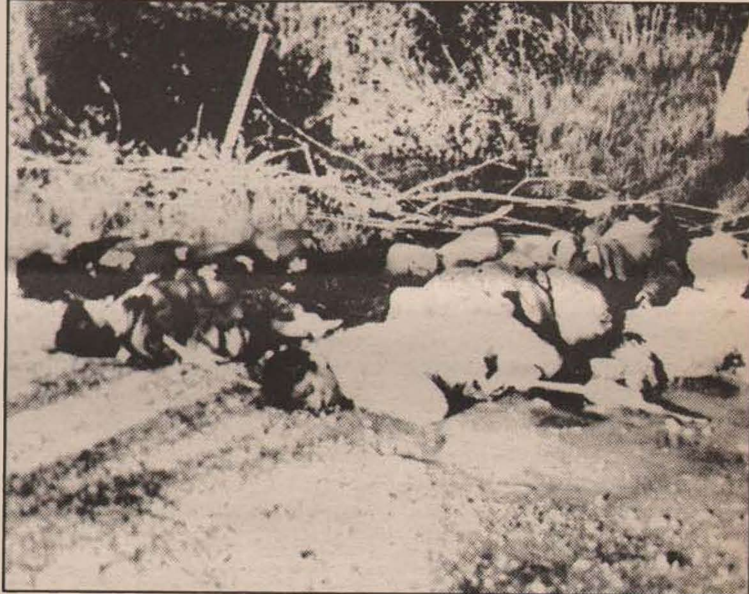

Livbaziya "Rêveçûna dirêj" ku Feyka-Kurdistan amadekiribû û dora 50 welatperwerên Kurd xwe têkilî vê rêveçûne kiribûn, roja 6'ê Nîsanê li bajarê Karlsruhê destpêkir û roja 25'ê Nîsanê li bajarê Bonnê bi çêkirina mîtîngekê û sazîkirina şeveka hevkariyê dawî bû.

Weke ku me di hêjmarên "Berxwedan" ên berî niha de nivîstibû, livbazîkar rêveçûna xwe ji bo van armancên jêrin birêxistibûn: Dawîanîna bi pîkolî û bikaranînên dewleta Almanya Rojava ên li dijî Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan û welatparêzên Kurdistanî, berdana welatparêzên ku hatine girtin. Herwusa protestoya xwe li dijî dewleta Alman bilindkirin, ji ber ku ev dewlet çekên kîmyevî ji bo Saddamê Faşîst dişîne; weke tê zanîn dewleta Iraqê bi van çekan, li Kurdistana Başur bajarê Helepçe, 5000 Kurd ên bêguneh kuştibû. "Reveçûna dirêj" 19 rojan doma.

Li hemû cihên rawestandinê mitîng hatin çêkirin. Bi hezaran kovar û belavokên bi zimanê Almanî hatin belavkirin. Propoxenda devkî hate çêkirin. Gelek weşan; radyo, televizyon û rojname nûçe weşandin.

Ji bona rawestandina livbaziyê gelek azîne hatin birêxistin. Polêsên Alman serê her kêliyê zehmetiyek derdixistin pêşiya livbazîkaran. Lê ev keftûlaft tim di avê de çûn û "Rêveçûna dirêj" biserket. Gelek Alman, haydarî Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan bûn û gelekan jî hevkariya xwe pêşkêş kirin.

Moskow (Yekîtiya Sowyet): Komek ji welatperwerên Kurd, qirkirina dîktatoriya Saddam li Kurdistana Başur bajarê Helepçe protesto kir.

Hefteya dawiyê a meha Nîsanê de, xwendevanên Kurd ên di zanîngeha bajarê Moskow de, livbaziya protesto bicih anîn. Xortên Kurdan xwe di "qada sor" de civandin û diruşmên li dijî Saddamê faşîst bangîn, belavok belavkirin.

Berpirsiyarên Yekîtiya Sowyet, tu zehmetê dernexistin pêşiya welatperwerên Kurd ên rewşenbîr. Ji ber ku ev livbazî, livbaziya yekemîne ku li Yekîtiya Sowyet bi awakî girseyî çêbû, taybetî û bûhatiyeka wê jî heye.

"Şêxşêxikên" di nava Kurdan de

Olperest dibêjin, gava Nemrut Îbrahîm Xelîl avête nava agir, du kurman êrîş kirin: Navê yekî "Şêxşêxik" û navê yekî jî "Gumgumok" bû.

Agirê êzingan geş û gur! Kî dikare çi bike? Şêxşêxik devê xwe tijî av dike direşîne nava agir ji bona ku vemirîne. Lê gumgumok jî pifê agir dike.

Zana û zanyar jî şêxşêxik û gumgumokê dipirsin: Şêxşêxik weha bersivê dide; "Divê Nemrut zanibe ez dijminim." Gumgumok jî, "Bila Nemrut zanibe ez dostim" dibeje.

Rastî, gava mirov baş bifikire, ne ava devê şêxşêxikê dikare agir vemirîne, ne jî pifa devê gumgumokê dikare agir geş û gur bike. Tenha dostanî û dijminahiya xwe diyar kirine.

Gava mirov bixwaze rastiyekê bîne ber çavan, divê mirov hinek ji demên buhurî destpêbike. Roja 10'ê Nîsanê civînek destpêkir û bi dilxweşî berdewam kir. Li ser bingeha yekbûn, hevaltî û birayetiya 2 komelan civîn çêbû; Komela Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan û Komela Kurdên Demokrat.

Civîn di navbera endamên Komela Kurdên Demokrat û komîta berpirsiyar de, li ser benda yekîtiyê didoma. Gelek welatperwer hatibûn civîne. Guhdariya civînê dikiran û fikrên xwe jî digotin. Pirs ji dîwanê dikirin, dîwan jî bi dilsozî bersiv dida. Di navbera endaman û dîwanê de dilxweşiyek hêja hebû. Ez bawerim, hêvî û tikeyên her Kurdekî dilsoz ev liv û tevgere. Em gişt dizanin, yekîti û biratî hêza gelê me xurt dike û serkeftina me nêzîk dike. Li tevayî cîhanê gelên wek me bindest, ji bo serxwebûn û azadiyê li hemberê dijminên xwe rabûne, şerên xwe kirine û di bin alên eniyên xwe ên netewî de dijminên xwe şikandine. Gihane serfiraziya xwe. Em jî wek gelên rizgarbûne, dikarin di bin ala Eniyê de dijminên xwe bişkînin û xwe rizgar bikin. Ev jî daxwaza her Kurdekî dilsoze. Ji xwe ev civîn, ji serî de, ji bo yekîtî û birayetiyê hatibû amadekirin. Ji bo geş û gurkirina agirê yekîtiyê bû. Lê dîsa jî hinde şêxşêxikên Kurd hebûn, av davêtin nava agirê yekîtî û birayetiyê.

Hinde şêxşêxik dixwestin wê agira geş û gur vemirînin. Belê ew bixwe jî dizanîn, ev agir nayê vemirandin. Ji ber ku, hikmê şêxşêxik çibe, ava devê wî jî wê ew be! Belê di civînê de wek şêxşêxika Nemrut, hin kesan dijminahiya xwe diyar dikiran hebûn. Dixwestin fîtne û fesadê berdin nava civînê û civîn bê posîde bikin. Şêxşêxika me jî hebû li rex me û weha digot; "Kurdên Demokrat hînî koletiyê bûne."

Ev gotin ji bo dilsozan û zanan bê bingehe. Ji ber ku her dilsoz neyarê koledaran e. Lê ew kesên vê gotinê dikin, "bi zanin an bê zanîn", ew hevalên koledaran in. Divê em dek û dolabên dijminan baş bizanibin û nasbikin. Ji ber ku, heke em nebin yek û derbên mezin li dijmin nexin, û zubizu azad nebin, wê dijmin gelek şêxşêxikan berde nav me, ku karibin agirê yekîtiyê vemirînin.

Xuya ye ku, bi vê daxwazê, hinde kesên ji eniya neyar jî, ango hinde şêxşêxik jî, têkilî civînê bibûn. Ta dawiya civînê jî man.

Di dawiya civînê de daxwaza yekîtî û birayetiyê biserket. Qêrîn ji şêxşêxikan hat û reviyan. Lê di demên pêşiya me de, wê şêxşêxik nekaribin birevin. Wê di nav agirê yekîtiya netewa Kurdistan de bêne helandin!..

Herbijî

"Dev ji teşqelan berdin - xwe bikin yek!"

Rind dihê bîra min çawa em di sala 1957'ê de, li dibistana navîn li bajarê Efrînê serhev komdibûn û bi hevre diketin keftûlaftê. Lê mixabin, di nav me de bîr û baweriya li ser Kurdistanê hebekî kêmbû. Hevalên ramyarî civatên xwe amade dikirin û li ser baweriyên partiyên xwe diaxifîn. Ez bi xwe li çend civatan amade bûm, lê bi rastî min ew civat pir kêm didîtin û mirovên ku wan civatan birêvedibiran mirovên gelek kêmmejî bûn.

Hemû axaftin û gotûbêj li ser rewşa komunîzmê bûn, an jî li ser partiyên "Birayên Îslam" û hinek ji me xwendevanan, li ser baweriya partiya Baas diman. Em gişt Kurd in. Lê me hîma xwe a aborî, çandî û toreyî kiribû bin xizmeta zordarên ku xwînvexwarên Kurd û Kurdistanê bûn. Kesî ji wan nedigot: "Mastê min tirşe!" Heryekî azadbûna Kurdistanê bi rengekî didît. An bi rêya komunistiyê, an li ser rêya Îslamiyê li gora sebeqên Quranê, an jî weke gotarên Mûşêl Eflaq serzimanê partiya Baas. Lê di destpêka axafên wan de, heryekî wek "lehengan" destê xwe davêtin berîkên sakuyên xwe, jê kêr derdianîn û êrîşî serhev dikiran.

Rojekê ji rojên zivistanê, dostekî min ê hêja bi navê Şêxo Horo, min û 2 hevalan tekilî civateka komunîstan kir. Em çûn civatê, me çaya xwe vexwar. Birêvebirê civatê dest bi axafa xwe kir. Dixwest me, ji bo partiya komunîst, razîbike. Heval dest bi axafên xwe kir, ji me re çîroka Zeyd Bin Hîlal, bûyerek li du bûyerekê got. Bûyera Zalomof ji jiyana wî heya mirina wî bi rêzê ji me re got. Dawiyê de heval Şêxo jê pirsî:

"Heval! Tu zor ciwan dipeyivî û axafa te pir xweşe. Lê ma ew ne li Sowyetîstanê bû. Ma tu nizanî ne li Kurdistanê bû. Ma ji me re kîjan gav û çi pêwiste. Divê em xwendevan, gavekî xurt ber bi azadbûna Kurdistanê ve bavêjin, tu li ser vê çi dibêjî?"

Hingê ew mirovê "hêja", weke ên tevgerên din, rabû ser herdu çokan, serî rakir weke ku çûbe ser sergû û bangbike:

"Refîk (heval)! Ger em Surî, Îraq, Îran û Tirkiyê bînin ser rêya Marksîzm-Lenînîzmê û gel wekhev bijîn, wê deme jî tu û gelê Kurd, bi tevayî hunê bigihin armancên xwe."

Rastî, wî nedizanî armanca gelê Kurd çiye. Bo gelê Kurd, behsa autonomî û "demokratî"yê dikira.

Birayê delal Şêxo gote min:

"Bira ti rûn (nivîşt) di van tevgeran de nîne. Xwelî li serê me be. Ma em kude herin?"

Min bersiva wî da û got:

"Hevalê bi nirx! Giringe em li ser baweriya Kurdistan bimînin. Çi dibe bila bibe, serxwebûna Kurdistan ji hemû tevgeran hêjatire. Ez nizanim, ma ev heval gişt korin û him şêtin çiye. Ma serokê tevgera komunîst li Surî ne Kurde? Lê gelê Kurd wek gelê Ereb dinase. Bila xwelî li serê wan be, ên ku esil û feslê xwe wenda kirine."

Roj derbasbûn, tevger û liva Berzanî ciwanbû. Gul û sewsen li her alî Kurdistanê vebûn û bîna xwe dan. Hêvî li her gund û bajarî xurttirbûn. Partiya Demokrata Kurdistan li ba me pêşî xurtbû. Xort, xwendevan, cotkar û karger yeko-yeko ketin nava vê tevgerê. Eş û sotina gelê Kurd li çar perçan kirin dil û kezebên xwe û ji wan re xebat kirin.

Di sala 1965 û 1966'ê de, min rojekê hevalê xwe Şêxo dît û min ji wî re got:

"Te dît bira! Kurd çi xurtin û karê pêşmergan çi karê şêr û pilingan e."

Şêxo bi devken li min sekir û bi dilekî şikestî got:

"Birayê ..! Dîroka me Kurdan tijî şaşbûne. Serokê Kurdan hergavê bûne xwarina çewtî û sextekariyê. Di salên 1950 û 1951'an de, destlatê Surî xwestin dibistanekê ji zarokên Kurdan re avabikin. Piştî ku biryar hate standin ku li Efrînê werê avakirin, serokên êlên li Kurddaxê ên weke Dîkê, Seydê, Xibarî, Çilusî û Faîq axa, xwe kirin dîwarek li pêşiya avakirina dibistanê. Li dijî rawestîn. Mafdarê erdima Efrînê pirskirin, ji bo çê, ji ber kîjan sedemên ew li dijî avakirina dibistanê diradiwestin. Bersiv ev bû: 'Heke zarokên cotkar û kargeran herin dibistanê, wê bibin karbidestên buha û hinek wê bibin fermandar an jî wê bibin bervedar. Wê gavê pêwiste maldar herin hêviyê ji wan bikin. Ew ên ku ji beyanê heya êvarî tên dest û lingên me maçdikin û wek seyan xwe li ber lingên me davêjin erdê, wê bibin mezinên me.'

Lê birayê ..:, ne bes ev. Ez nizanim ji bo çê em tim wusa ne, bindestê dilîtiyê ne. Ma ev bûyer wê werin jibîrkirin... Bûyerên ku li ba me, li çiyayê Kurdan bûne... Ne, ne bira, perwerên Kurdistan wê pêçiyên (tiliyên) xwe têxin çavên zexelan. Heke ev îro nebe, wê li dureroj bibe. Gava ku şoreşa Şêx Seîdê Pîranî xurtbû û niştimanperwerên Kurdistan zora turaniyan birin, Mustafa Kemal rabû pêwendiyên xwe bi gelek welatan re xurtkir û alîkarî ji Sowyetîstanê jî xwest. Hêvî ji gelek welatan kir. Şêx Seîd jî gihişte wê baweriyê, ku heke gelê Kurd nebe yek û şoreş pişta xwe bi gelê xwe xurt neke, wê şoreş binkeftî bibe. Ji ber vê yekê Şêx Seîd hin mirovên gernas şand Kurddaxê, ku digel serokên êlan biaxifin. Ji wan xwestin ku alîkariyên ji bo Tirkiyê bên, çend seetan derengî bikevin, hingê wê pêşmergên Şêx Seîd jî zora sitemkarên Tirkan bibira. Tevgera Şêx Seîd wê bi serfîrazî bigihiya armancên xwe. Lê mexabin, serokên êlan xwe negihandin hev û tirsîn. Tirsîn ku ew çend gund ji dest wan wê herin. Hêzên xwe kirin yek û li dijî daxwaza Şêx Seîd rawestîn.

Ji ber vê çewtiya mezin, bi hezaran keç û bûkên me xwe avêtin derya Wanê, wusa kirin, ji bo ku destên bênamus ên leşkerên Atatûrk negihin wan. Bi vî awahî rûmetiya xwe parastin. Çewtiyên vê nolê, bûn sedema bidarvekirina kalên hêja ên Kurdistana şêrîn, wek Îhsan Nurî û hevalên wî jî."

Ne tênê ez bûm, ê ku guhdariya vî xortê zana dikir. Hin hevalên min ên din jî hebûn. Em li ser tevgera Berzanî jî diaxiftin. Birayê Şêxo bi dilekî tev şewat û axîn, berxwe de gerî, ku şoreşa Berzanî nekeve rêya şoreşa Qadî Mihemed, Mahmud Berzencî û Şêx Seîdê Pîranî. Dîsa destpêkir û got:

"Hêviya min ewe, ku şoreşa Mustafa Berzanî ne wek van şoreşan be. Wê gavê wê bigihe armancên gelê Kurd. Lê tê xuyakirin ku, mirovên di vê tevgerê de kardikin, bi alîkariya xwendevanên li Ewrupa, şoreşê bidestxweve bînin, ên wek Îbrahîm Ahmed, Kemal Fuad û Celal Talabanî."

Dem derbasbû û gotinên zanayê delal Şêxo, bicih hatin. Şoreşa Berzanî kete wê celbê. Gelê Kurd hat qirkirin û kuştin. Celal Talabanî ji şoreşê qutbû. Rêyek din ji xwe re danî. Bi vî awahî şoreş bêhtir qelsket. Hêz sist bûn. Şoreş berjêr ve çû. Dîsa xwelî li serê Kurdan barî. Bi hezaran pêşmerge gorî bûn. Xebata 15 salan avê de çû. Şoreşa Berzanî belavbû. Endamên Partiya Demokrata Kurdistan revîn deveyî welat û xwe kirin penah.

Îro bingeha tevgerên vê nolê weke rojê xuyadike. Mafên gelê Kurd, bi destê van hêzên Kurdî hatin hundakirin. Endamên van partiyan îro nizanin bi kuderê ve herin. Yek xwe davêje hîmbêza Baas, ê dî xwe davêje hîmbeza Xumeynî û yek jî li nava Kurdistanê dest bi dansê dike. Ji bo destlatê Tirkê teres re xwe dike şagirt. Hebûna şoreşa Berzanî hat talankirin, wek dizên Şîkago endamên polîtbûro hebûna mayî ji xwe re birin û dîsa jî dikin hewar û qêrîn û "li ser Kurd û Kurdistanê dinalin."

Hevalên niştîmanperwer, tu caran rastî nabin derew. Roj nebe hîv. Netewek hundanabe û nayê tunekirin. Li ba me Kurdan, bi taybetî gelek mêrxas û leheng hene, ên ku wê doza Kawa, Ehmedê Xanî û Kurdemê Qeradî bajon. Ên ku cota me bigihînin serî.

Şoreşên gelê Kurd, ji destpêka sedsala 18'an heya vê gavê negihiştin armancên xwe. Lê dîsa jî karên welatparêz bi dilsozî hatin kirin. Hêzên gelê Kurd xwe serhev komkirin. Tu caran serê xwe li ber sitemkaran neçemandin. Şoreşên nola Şêx Sêîdê Pîranî, Seyîd Rêzayê Dêrsimî û Şêx Mahmudê Berzencî, bi hogiriya xwe, ji me re bûne keleporên gelek mezin.

Başe! Çiye ê ku serê mirovan tevlîhev dike? Çiyê ê mirovan gêj dike? Eşkereye ku ew mirovên şoreş hildan û bi navê Kurd û Kurdistanê bangkirin, serî li zanîngahên bilind nedabûn. Lê îroj em dibînin ku, çend kîsayên bizdonek ên ku Kurdfiroşin û bi navê gelê Kurd didizin, li Ewrupa xwe digihînin hevdu. Bi alîkariya dijminan, dîwaran li pêşiya şoreşa gelê Kurd avadikin. Daxwaza wan eve, ku şoreş dest ji serxwebûnê berde. Bibe wek tevgerên din. Ji dizan re bibe talan. Gotinekê bavê min tê bîra min, wusa digot: "Kurê min, tiştê tu niha fêrdibî, min ji zude bîrkiriye."

Bila ew çend Kurdên ku li Ewrupa dijin, zanibin ku Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) leyistok û dibarên wan, li her cihî, di her gavê de û herdemê de binkeftî bike. Wê wanan di nav gelê Kurd de bê rûmet bihele. Pilanên wan, bi hêzên ERNK zexelî ke.

Cotkar-1988

Ji bo hevalên di birçîbûnê de...

Xemgîn Welatî / 23. 02. 1988

Karê we vaye birçîbûne
Ji derd û kulên giran vaye bûme Xemgîn
Li Kurdistan dibe ronahiya rojan
Li Tirkiyê heye reş û tarîne
Ên dikin kar û xebat kîne?

Xebata we ji bo me
Rêka we serxwebûne
Va li derveyî welat heval dikin rêveçûne
Bo rizgariya welat va dirjînim xwîne
Neyarên Kurdan pirin va li me civîne

Xortên hêja û keçen delal
Natirsin em ji neyar
"Mirin me natirsînê"
Li ser rastiyan in hun
Xebat ji we hêvî me

Bav û kalên me şehîd bûn
Hemû li ser vê rêyê çûne
Dest bernadin ji xebatê
Va dikin hewar û qêrîne
Sedhezar silav li we bin
Ji birayê we Xemgîne

Xweşî û pêşveçûn bo we dixwazim
Ji dil û çavên ronî ne
Mirin ji bo neyaran
Mirin ji bo dijminan
Jiyan ji we re di jînê de...

Hevalên hêja,

weke ku em tev dizanin, îro em durî welat in. Ji ber vê yekê, ew karê ku me li welat dikir, bi wê nolê em nikarin li vir (li Ewrupa) bikin. Lê em gişt dizanin, gelek tişt dîsa jî ji me tê xwestin.

Îro gelek kes li Ewrupa hene, rind nizanin çi li Kurdistanê heye û tuneye. Baş nizanin ku, bi hezaran Kurd di zîndanên faşîst de ne. Nizanin ku, şerekî çekdarî li Kurdistanê dibe. Nizanin ku, milletê Kurd îro rabûye û nema rûdine û seriyê xwe li ber serbazên faşîst de nizm nake.

Ev tişt ji me tê xwestin: Ku em dengê milletê xwe bigihînin hemû kesan û em navê Partiya xwe, Partiya Karkerên Kurdistan bilindbikin. Ji ber ku, em dizanin ku Kurdistan wê rizgarbibe û ev jî nêzîke. PKK, roj bi roj pêşdikeve û derbên mirinê li dijminên cîhanê û azadiyê dixe.

Hevalên delal û hêja,

Ez li vir û weke zanabûna xwe, ez bi şev û bi rojan navê pêşmergên me û navê Partiya Karkerên Kurdistan, di nav xort, dost û hevalan de hildidim Gelek kesên ku razayîne dibêjin, "PKK ne li ser rêya raste, ji ber ku dem nehatiye." Lê ew bixwe xweş dizanin ku, dem ji mêj ve hatiye. Dem dema ceng û şere. Ew ji rastiyê ditirsin. Newerîn rastiyan bêjin, ji ber ku wê demê nema dikarin di çayxanan de Wisky û Vodka vexwun.

Ji min re dibêjin, "tu APO'-ciyî", "Çima PKK millet dikuje?" Erê başe, lê belê bila xweş zanibin ku, APO'cî li ser rêka rastin û ew bixwe di nava gemarê de sobayî dikin. Ma nizanin ku, bi hezaran xortên hêja û keçên delal di zindanên dijminan de ne? Li Kurdistan cahş, parêzkar û MÎT tên kuştin. Ev jî ji dijmin xirabtirin. Dijmin dijmine. Dijmin me dikuje, ji ber ku dijminê me ye. Em jî wî dikujin. Lê dema dijmin ji kurmê darê be, ev tiştekî gelek pîse û kuştina welatfiroşan divê bibê. Ji ber vî, kesên ku bi dijmin re kar bikê, wê bê kuştin û bi zu.

Hevalên hêja,

Em durî hevin, lê belê dilên me nêzîkî hevin. Gava ez li welat bûm, gelek heval dihatin cem me û ji wê rojê ez dizanim, ku mamhostayê pêşmergan ê nemir, **Mazlum DOGAN**, dema canê xwe fedakir di ber welatê xwe de, wê rojê darek mezin hat çandin li ser erdê Kurdistan. Rihê wê darê, di dilê me de ye û roj bi roj firehtir dibe. Ez dibêjim Mazlum nemirê Kurdistanê, ê mezintire, ji ber ku bi hezaran şîndibin.

— Bijî Serxwebûn!
— Bijî Têkoşîna Berxwedana Rizgariya Netewa Kurdistan!
— Bijî PKK!

Hevalê we Mano

Universalizm an jî "cîhanîtî" û ramana sermîriyeka cîhanî — I

Cankurd / 1988

Raste ku sazmanên cîhanî yên navnetewî, mîna "Netewên Yekbûyî" nikanin bo mirovatiyê û rawestandina ceng û dijheviyê rûn bi ser dewê xwe xistina, lê dîsa jî em nikanin rista wan sazmanan di parastina hinde peymanên têkiliyên cîhanî de ji bîr bikin. Em dibêjin, ku gelek rûn di dewê van sazmanan de heye, lê heya niha dew baş nehatiye keyandin.

Di dîroka mirovatiyê de ramana "cîhanîtiyê" her pêşve hatiye û gelek kes, komik, peyman, hevgirêdanên aşt û ên ne aşt jî lê xwedî derketine, ji oldaran de heyanî ên ku baweriya xwe bi çi hêzên nediyar nakin, ji aştîxwazan û hêrişvanan û di destûr û gelek peymanên dîrokî de daxwaza sermîriyeka cîhanî ji aliyê paşverûyan ve û ji aliyê pêşverûyan jî hatiye xwastin.

Em dibînin, ku di van bist salên dawiyê de, "ramyariya berhevhatinê" li ba dewletên mazin ciyê "ramyariya cenga sar" girtiye. Ev rengê ramyariya berhevhatinê wê bêguman demeka dirêj posîdeyên xwe li mirovatiyê bike, wê ramana "cîhanîtiyê" pêşve bide û parçebûna ku di nava komên netewan de tengtir bike. Ev rengê berhevhatinê jî wê rista Netewên Yekbûyî di cîhanê de xurt bike û ji mirinê biparêze.

Cîhanîtî

Berî her tiştekî, divê em ji xwe bipirsin, ma kijan ji teva kevintire:

— Sazmanên cîhanî
— Sermîrî (hikûmet)
— An jî cîhanîtî?

A rast ewe, ku cîhanîtî ji herdukên mayîn kevintire. Cîhanîtî ji bêjeya "cîhan" hatiye, cîhan jî dunya me ye; ev erd, av û bayê ku em têde dijîn, ev yekbûna ku di nava deşt, çiya, çem, derya, dar û çolistanan de, yekbûnekî bi tevayî ye û cîhanî ye. Cîhanîtî ji binî ve yekbûna cîhana cografî ye û giş guhartinên ku têde bi cih bûne, evên ku em jêre "pêşveçûna cografî" dibêjin.

— Hema sermîrî destelatî, serdestî û zorbirine, û zor jî bê hebûna "mirov" çênabe, û wilo em dikarin bêjin, ku darê zorê bi pêdabûna mirov re derketiye nava cîhanê. Berî hertiştî di nava mêr û jinê de, di nava malbatê de, di nava êlê de, di natewê de û dawî di nava hevgirêdanên navnetewî de, çi ên bi aştî û çi ên bi zorê pêda bûne. Sermîrî bo parastina civatê pêwîst bûye û civata mirovî pêşve daye û xistiye cîgirtinê. Pêşketina civakî jî bi xwe re acetên sermîriyê û zorê pêşvedaye û loma em dikarin bibêjin, ku sazman, di dîrokê de, berhemekî pêşkevtina civakî ye. Ev pêşketina, ku niha jî li dare, bi rengê sermîriya netewî, hatiye ber çavan. Bê hebûna dewletê ev rengê sermîriyê çênabe û gava dewlet jî bê sermîrî be, ew di "qanûna dewletî a giştî" de, bingeha giring ji bingehên xwe wenda dike, dewlet bê sermîrî namîne û kesek jî wê bê sermîrî napêjirîne.

— Sazmanên cîhanî, rengekî nûjen ji rengên sazkirina cîhanî, ji dema ku yekîtiyên ramyarî yên biçûk de (şar-bajar) pêşve çûnê bo wîlayet, wîlayet jî bûne dewletên netewî. Sazmana cîhanî jî berhemekî pêşketina ramyarî ye. Û weke têkiliyên ku di nava kesan an êlan, an jî netewan de pevxistina civakî de, û van têkilî pêşve diçin û bi pêşveçûyîna civakî re diborin, wilo jî têkiliyên ku di nava yekîtiyên ramyarî de gelek ji zû de hene. Van têkilî jî li gel pêşketina yekîtiyên ramyarî diçin.

Em dibînin, ku di nava cîhanîtiyê, sermîriyê û sazmanên cîhanî de tevgerekî mazin heye, ew tevger jî bi hebûna "mirov" ve girêdayî ye, loma em dikarin bêjin, ku tevgera pêşveçûna dîrokî çi ramyarî, çi aborî û çi civakî be, di cîhanê de, bê serketina mirov di dijwariya guhartinên cografî de pêknedihatin. Ji ber vê yekê, gava em van sazmanên cîhanî yên nûjen bidin ber lêkolînê, em tevgera pêşketina ramyarî tînin ber çavan, lê li vir pirseka mezin tê pêş me:

Eger cîhan bi teviya xwe yekbûnekî cografî ye û naye parkirin, ma bo çi gelek yekbûnên biçûk hene? Ma bo çi nijada mirovî wilo kerker bûye, gelek netew, gel, êl û nijad pêdabûne, çima pir ziman, reng û çand hene, çawa û bo çi di nava van komikên civakîde ceng, hêrîş, talan û qirkirin.

Mezinahiya cîhanê, çetinahiyên ku siroşt (tabîet) pêda dihe, kêmasî û jarbûna nijada mirovî xebata xwe dij siroşt û dij hev, bersiva pirsa me dide.

Mirov xwedî hişe, ne sewaleke û ne jî geyaye û di nava şiroştê û hişê mirovî de posîdeyeka bi du aliyan heye, şiroşt bi hêza xwe hikariyê li hişê mirov dike û mirov jî bi zanînê, bi kanînê, bi pêdakirinê û bi xebata xwe ya herdemî hikariyê li siroştê dike. Berhema va dijheviya kevin û dirêj wan şaristaniyên rengareng pêdakirine û di dîrokê de li şûn xwe hêştine. Em dibînin ku şaristaniya çerxa kevirî ya yekemîn ne mîna a çerxa kevirî ya duwemîn bû, ev jî ji a demên baqir, komir û hasin cuda ne...

Diyariyên çerxa nûjen jî şanî me dikin, ku şaristaniya çerxa atomî wê di saya hişê mirov de her pêşve here û wê gelek gavên fireh di xebata mirovî de dij siroşt bavêje, lê nedûre ku ji nişkava cengekî atomî biteqe û mirovahî hebûna xwe ya ku bi hezaran sal parastiye di cî de wenda bike.

Şaristaniyên ku mîna ên Mîdî, Misrî, Asûrî, Babilî, Hîtî, Parsî, Yûnanî, Romanî, Islamî û Ewrupî ne mîna hev bûn, her yek bi hinde berhemên dîrokî hat naskirin. Ev pêkhatinên cure cure jî bi teviya pêşveçûna xebata mirovî ve hatiye girêdan, lê her derdorekê (bîeh) hikariya xwe li mirov kir û cudahî û newekhevî pêda bû.

Dema ku nijada mirovî jar û kêmhejmar bû, siroştê ew xistibû bin hêza xwe û hêştibû, ku ew di komikên biçûk de bijî, lê bi pirbûna mirovan, hejmara wan giha milyaran, êdî çiya, derya, çemên mezin, berfên bi mehan diketin û çol û daristanan seriyên xwe li ber mirov çemandin, mirov şop û rêçên xwe li her ciyekî, heyanî li ser heyvê hêştin, mîna nîşan û xilateka serketina wî wan şop û rêç tên nasîn.

Lê rastiya ku kes nikane xwe ji ber bide aliyekî ewe, ku "parvekirina ramyarî" di cîhanê de, di hemû koçberên pêşketina dîrokî de, parvekirin û birrîneka ji ber du zorane:

1— Zora siroştê a ku gelek çetinî xistibûn di nava komikên civakî de,

2— Zora "ezeziya komikên mirovî" pêdakiriye, ku ramanên mîna "nijad", "netew" û "destelata mîrî" bo xwe kirine bingehên bo firehkirina cî û warên xwe, bo standina bêtir maf û liştên aborî an ramyarî. Ev dijwariya ku parvekirina nemirovî bi rêya zor û setemê, bi dirêjahiya dîrokê xwîn û sohtin, wêrankirin belavkiriye, birçîhêştin, tazîhêştin, sêwîhêştin, bê mal û mêr hêştin û gelek hêstir xistin çavên mirovan. Niha jî ceng bûye mezintirîn girêkên, ku li pêş mirovahiyê mane û ji tirsa cengeka atomî her kesekê xwedî hiş û xwe mirov dinase li dij amadekirinên atomî derdikeve û dixebite.

Pêdakirina sermîriyeka cîhanî û xebata dîrokî jî bo rengekî wilo ji têkiliya mirovî gaveka giring bû dij ezeziya komikên ramyarî yên zordar û sitemkar.

Li ber ruhniya vê axaftinê, em dikarin bêjin, ku "cîhanîtî peşvexistineka tevayî ye, bo hemû nijad, ziman, netew û çanda teviya mirovatiyê dixîne bin koneka giştî û cengekî atomî ye, xweqirkirinê diparêze.

Ev nêrîna bo cîhanîtiyê, di dîrokê de, her hebûye û bi gelek şêwe û dêman pêşve hatiye. Di warê cografî de, guhartinên ku çêbûne ne tenê li aliyekî cîhanê pêkhatine. Ji aliyê civakî û aborî de wilo bûye, ku her guhartinek an pêşketineka civakî û aborî di sînoran re derbas bûye civatên din û hin caran gelek dûr belav bûne û bi taybetî zanîn û hişyarî, şoreş û ramanên olî û ên ramyarî, felsefe, çareyên xweparastinê û hêrişê, hemû tevger. Îro, mirov ji welatekî Asiya di rojekê de diçin Ewrupa, têkilî di nava Afrîka, Amerîka, Austuraliya û her dereka dî de pêşve çûne, ku mirov sînoran hema hema nanase û nepejirîne. Hêrîşên leşkerî yên Tetaran li Asiya û ên Ewrupiyan li Afrîka û li Amerîka başûr mîna hev bûn û li gelek welatên din jî hêrîşên wilo bi firehî pêdabûn. Ramanên qanûnî yên Roma li piraniya cîhanê belavbûn, huner û felsefa Yûnanî, cengawerî û hovîtiya Nazî û faşist li cîhanê cî girtin û belavbû. Olên mîna Zerdeştî, Bozî, Hindokî, Cihowî, Filehî û Islam li gelek welatan hatin bawerkirin. Felsefeyên Darwin, Freud, Marx û Engels û şoreşvaniya Lenîn, Mao, Guevara bûn bingehên şoreşan û wilo jî di warê aborî û çandî de gelek navên cîhanî yên mezin hene, mîna Beethoven, Mozart, Bach, Picaso, Nerude, Taxor, Lorka, Gorkî û bi hezaran mirovên ku êdî ji tixub û sînora derketine û bûne nêrîna dîroka teviya mirovahiyê. Di aliyê saxiyê de, di hînkirinê de û di hemû aliyên pêşkevtina mirovî de cîhanîtiyeka dirist pêda bûye û mirovahî berhev aniye.

Lê ji ber ku ên zordar, telankar, xwînmij û dij mirovahiyê herdem bi zor û hêz bûne, kanîne heya niha gelên biçûk û jar têxistina bin destên xwe, parçebûn pêdakirina û mirov ji hev bi dûrxistina, lê cengên netewî yên bo azadiyê û serxwebûnê wan hêzên koledaran, zordaran û dijmirovan roj bi roj ber çopxana dîrokê ve didin.

Rengên felsefa "cîhanîtiyê"

Emê di vir de, bi kurtî, hinde revekirinên cîhanîtiyê bînin ber çavan, ji ber ku dîroka merovatiyê bi van revekirinên rengareng dagirtiye. Ev jî diyar dike, ku merov ji destpêka liva xwe ya dîrokî de cîhanî liviye û dij parçebûna tevgera meroviye. Em dikarin bibêjin, ku zordaran cîhan bo xwe parvekirine, parçekirine û bindest hêştine. Xebata bo rizgariya merovan, bo şikandina darê zorê xebatekî cîhanî û merovî ye.

Cîhanîtiya vekirî an a serberdayî

1— Çîhanîtiya ser kolanî:

—Cîhan yeke û nijadê merov jî yeke—

Di şaristaniya yûnanî ya kevintirîn de, gelek revekarên yûnanî yên ku di kolanan re digerîn û bîr û baweriyên xwe belav dikirin hebûn, em dikarin wan bi navê "Revekarên ser kolanî" bidin navkirin. Wan revekaran nêrîneka mîna a zerdeşt û Îbrahîm li cîhanê dinêrîn, çi cudahî û parkirin di nava merov û gelan de nedidîtin, wan digot: "Xwedê bavê hemû merovane, em tev birane û pêwîste kesek nebêjê: Ez Athînî me an Romayî me, lê divê bibêje: Ez rûniştvanekî vê cîhanê me "... û" kole ji mîna ên ne kole ne, ji ber ku em tev ên xwedê ne".

Evên ser kolanan (dermalî) gerdon mîna tiştekî bi can û rewan dizanîn, ev can jî bi navê "Xwedê", an "Hiş" nav dikirin û xwedê ji herheyînê de ye û biryakir, ku li gorî hinde biryar ên xwe yên giştî û gelemperî yên bê guhartin kar bike.

Bingeha felsefa ên ser kolanan, ew bû, ku yekîtiya cîhanî, ji yekîtiya gerdonê tê, ji yekîtiya erdê, ku em tev li ser dijîn û nijadê merovî bi teviya xwe ji jêderekî ye. Loma revekirina wan cudahiyên di nava mirovan de nadipejirandin, çi ziman, ol, niştiman û rengan nikanin merovan ji hev bikin, merov di yekbûnekî cîhanî de dibin endamên malbateka yekbûyî, destûra wê hişe û rêbaza wê siniçî (exlaq) û zagona (qanûna) siroştiye, dixebite bo yekîtiya hemû kesan di şarê (bajarê) cîhanê de.

2— Cîhanîtiya Romanî:

—Dana yeke û zagona siroştî yeke—

Ne tenê revekarên Yûnanî bi yekîtiya cîhanê bang dikirin, lê ên Roma jî bi vê revekirinê bawer kirin û jêre xebitîn. Û gelek bi a revekarên ser kolanan hikar bûn û bi taybetî zagona siroştî û bingehên dadmendiya giştî.

Şîşron (106-41 berî zayînê) nêrîneka, ku li ser bingeha hebûna zagoneka siroştî ya giştî li bal hebû, digot ku danayê vê gerdonê tek danayeke, ew jî xweda ye û naye bawer kirin, ku ew dana bi gelek zagonan kar bike, ev zagona wî jî siroştî ye û bo hemû kesane, bê veqetan. Û li ser vê bingehê divê ku zagona siroştî rêbaza teviya cîhanê be.

Hema Sînka bawer dikir, ku tekmirov, di demekê de, endamê du civatên ramyarî ye:

— Civata ramyarî ya dewleta ku ew rûniştvanekê wê ye û

— Civata serdewletî ya mezin a ku teviya mirovatiyê pêda dibe û tekmirov endamê va civata cîhanî ye, ji ber ku ew mirove.

Romanan rêbazên Roma bi ên kolestanan ve girêdan, tev hev kirin û ji wan "Rêbaza Romanî ya Yekbûyî" derxistin û zordariyeka navçeyî a yekgirtî bo çavnêrîna li hemû dadgehên împeratoriyê pêda kirin û bingeha wekheviya hemû kesan li pêş wê rêbazê danîn û gava servehesî û aşitiya bo zorê di hindir împeratoriya xwe de pêda kirin, ramanên ku bi taybetî bo rêbaza cîhanî û rûniştvanê cîhanî bûn rastiyên ber çav. Em dikarin bibêjin, ku Roma cîhanîtiyeka di bin siya şûr de pêda kir û xiste terzekî zagonî.

3— Cîhanîtiya oldarî:

Aliyê sêwem ji cîhanîtiya vekirî cîhanîtiya oldarî ye. Dibên ku Exnatûn ê feronî yê Misrî (1379-1362 b. z.) yekemîn kes bû, ku ramana civata, ku li ser bingeha baweriya bi yek xwedayekî danî,ku hemî mirov birane, piştre olên ezmanî yên mezin pêda bûn, mîna ola cihowan. a filehan û a musilmanan.

Cihotî bi yekîtiyê bawer dike, lê ciho dibêjin, ku xwedê ewan ji koma merovatiyê hilbijartine û ewan kirine "Gelê bijarte" loma pêdivê, ku ewan xwe tev çi netewan nekin û nehêlibin çi gelên din tev wan bin û loma cihotî cîhanîtiya xwe wenda dike û mîna oleka netewî ditê nasîn.

Zerdeşt ew bîr û baweriya nepejirand, loma got:

"Mirovê dirust pêda nebe, eger sînor di nava welat û sermîriyan de neyên çirandin û rakirin."

Ola Ezdî de jî, tenê bo kesên, ku baweriya xwe bi olê tînin ev ol tê şirovekirin û revekirin, mafê ên ne Ezdî nîne, ku "Mishefa reş" an "Cilwe" bigirin û bixwînin, wilo di wan de hatiye nivîsîn. Ezdî li gorî ola xwe divêt xwe jê ên ne bawermend biparêzin, lê çi caran ola wan negotiye, ku ev ol bo filan gelî an netewê hatiye danîn... Loma em dikarin bibêjin û li ser bingeha tênirîn û lêkolînên di nivîsar û nivîştên Ezdî de; ola Ezdî jî baweriya xwe bi yekbûna jêdera cîhanî û rêbaza xwedayî tîne û yekbûna jêder û maka mirovî jî xwe re kiriye bingeh.

Piştî cihotiyê, filehî û Islam hatin, van herdu ol jî baweriya xwe, mîna cihotiyê, bi xwedayekî tînin, ev xweda jî cîhanî ye, çi sînoran di nava nijad, ziman, reng û welatan de napejirîne, mirov tev koleyên wî ne û ji wan tê xwestin, ku xwedaperestiyê bikin.

Raste ku hinde olên din hene, mîna mîna Budîstiyê, Hindokiyê, bi îslam û filehiyê re cîhanîtiya komela mirovî û civata yekbûyî dinasin û pê bawer dikin, lê piçekî tengtirin û di vî warî de pêşve nehatin.

DÛMAHIK HEYE

BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENİYA RİZGARİYA NETEWA KURDİSTAN

Li çardorên Kurdistanê çalakiyên şerê rizgariya netewî

DÊRSIM

Livbaziyên ARGK ên li dijî saziyên çandî ên mêtingerên faşîst didomin. Li gundê Akdûzên navça Mazgîrtê, 2 nûnerên rejîma mêtinger ku sîxurî ji bo artêşa faşîst dikiran, mamhostayên bi navên Musa Sarisaç û Mustafa Saglar bi mirinê hatin cezakirin.

Livbaziyek jî li mezra Gûzelîk gundê Altin Hûseyin navça Pûlûmûr çêbû. 2 mamhostayên faşîst ên bi navên Lokman Çeker **û Alî Boşgelmez bi mirinê hatin cezakirin.**

Domana herdu çalakiyan de, hêlînên çanda kişlê, dibistanên mêtingeran hatin sotin. Li ser van pêşketinan, piraniya mamhostayan karên xwe berdan û ji Dêrsimê revîn. Waliyê Dêrsimê û berpirsiyarên artêşa mêtingeran ji bona rawestandina tirs û xofê, pêşî 50 mamhosta li navenda Dêrsîmê civandin. Hevdîtin û hevpeyvînan de, nekarin mamhostayan razî bikin. Mamhosta ji tirsa xwe, nema dixwazin herin gundan. Dawiyê de hemû dibistan kirin tatîlê û mamhostayên li Dersimê xwe ji gundên Dêrsimê dûrxistin.

Operasyonên leşkerên dijmin ên bê encam

Ji bona rawestandina livbaziyên ARGK, yekîtiyên artêşa Tirkan opersyonên xwe zêdekir. Çûyin û hatina Dêrsimê, xistin bin kontrola leşkerî. Li gundan, derketina zikakan hatiye qedexe kirin.

Yekîtiyên artêşa mêtinger ku digel balafiran operasyonên xwe tunde dikin, nikarin tu encam bidest bînin, lewma ketine nav tengezariyeka dijwar.

Roja 14'ê Nîsanê, li gundê Saritaş şerek di navbera yekîtiyeka ARGK a piçûk û leşkerên dijmin de derket, gelek xusarên dijmin hene. Di şer de têkoşerên ARGK ên leheng Celal ÇETINKAYA û Ulaç (Neviyê Seyid Rêzayê Dêrsimî) şehîd ketin.

Li dora Dêrsimê, çend roj dure şerekî din derket. 6 serbazên dijmin, di nav wan de serleşker jî hene, hatin kuştin an jî birîndar ketin. Di vî şerî de jî şervanekî ARGK şehîd ket.

Bi van çalakiyên dawiyê, Dêrsim qulibî eniyeka şer a germ. Hêzên ARGK, hêjmara endamên xwe û hîma girseyî zêdekirin. Hemû konevaniyên dewleta Tirk ên li ser Dêrsimê, yeko yeko tên ruxandin.

Gelê Dêrsimê é din rind dizane ku, rizgarî di destê PKK de ye. Bi vê baweriyê xwe li dora ARGK komdike. Domana pêşiya me de wê bûyer û rûdanên mezintir mizgîniya xwe ji Dêrsimê bilind bikin.

ÇOLIK (BINGOL)

Yekîtiyên ARGK, ên ku bi livbaziyan xwe li derdorê ditevgirînin, li gundên Direkkaya, Zeynelî û Gûrçelîk navça Gexî civîn çêkirin. Piştî civînê, sê dibistan û nexweşxanekî dewleta Tirka mêtingera faşîst hatin sotin.

ARGK, dadgeheka gelî damezirand û 2 mamhostayên sîxur û faşîst pirsyar kir. Dawiyê de herdu bi mirinê hatin cezakirin.

Gava civîn berdewam dikiran, yekîtiyeka din a ARGK li ser rêya Gexî û Depê (Karakoçan) barîkat danî. Propaxendên devkî hatin çêkirin, belavok hatin belavkirin. Pêşmergên ARGK, herwusa darên telefûnê ên li kêleka rê şewitandin û dirûşme deleqandin. Ji gerokên hatibûn rawestandin, yek hate şewitandin, ji ber ku a saziyên dewleta Tirk bû.

Roja 19'ê Nîsanê jî li nêzîkî qopaniya Yedîsu navça Gexî êrîşek çû ser şantiya avakirina rêyên leşkerî. Karker tev hatin komkirin. Piştî civînê, dozerek, kreyderek û kamyonek hatin şewitandin.

ŞIRNEX

Roja 18'ê Nîsanê yekîtiyeka ARGK li mezra Dedeoren gunde Avyanê (Dereler) êrîşek bir ser yekîtiyeka operasyonan a dijmin ku digel çetên milîs xwe li vir bicih kiribûn. Şer çend seetan doma. Digel 2 serleşkeran, 4 serbazên dijmin û gelek çete hatin kuştin. 6 serbazên dijmin jî birîndar ketin. Gelek çek û hacetên dijmin ketin destê pêşmergan.

Piştî rûdanê dijmin hêzên têkuziyê şiyand cihê şer. Digel 6 balafirên "Puma" operasyonek çêkirin, lê çi bi destê wan ve neket.

Serê 2 mehan e dijmin li vir operasyonan çêdike. Yekîtiyên komando ên ji bajarên Kayserî, Bolu û Sêwasê li vir hatine bicihkirin. Dijmin dixwest li gundên Dedoren, Ayvan, Bacrît û Grek, çeteyan ji xwe re çekdar bike. Lê biserneketin.

Însîyatîfa ARGK, bi van çalakî û kiryarên nûh zexmtir bû. Têkiliyên nav refên ARGK xwe zêdedikin. Derdorên çiyager û rêlîstanî, ji Çiyayê Herekolê heya Cudî û heya Çiyayê Gabarê, di bin kontrola ARGK de ne. Eşîrên Şirnexê ên weke Derşewî, **Batuyan û Şirnokî** piştgiriya têkoşîna rizgariya netewî dikin.

ŞEMZÎNAN

Yekîtiyeka ARGK êrîşek bire ser yekîtiyeka dijmin a operasyonan û komeka çetan a şopajotinê, ku xwe li mezra Anadax gundê Daxlica bicih kiribûn. Livbazî roja 24'ê Nîsanê çêbû û gelek hundabûnên dijmin hene. Dijmin duxuyankir ku, serbazek hatiye kuştin, serbazek û çetek jî hatine birîndar kirin. Weke herdemê, mêtingerên Tirk xwestin vê rûdanê jî, ji alema giştî vêşêrin. Ev çete ji eşîra Gerdî ne, ku bi serokatiya çahşê mezin Hakki Tûre, destên xwe di xwîna gelek şoreşgeran de, gerandine.

Dijminê mêtinger, ji herderê bêhtir, li vê dordorê lêşkerên xwe komkiriye. Hema li hemû gundan serbazên dijmin hene. Şemzînan xwediyê danîneka stratejiye, ji ber ku cîranê Kurdistana Başur û Kurdistana Rojhelat e. 30 hezar leşkerên dijmin li vira ne. Asmanê Şemzînan ji bo firokan hatiye qedexe kirin, û êrdîma Şemzînan weke êrdima şer duxuyan kirine.

Lê dîsa jî roj tê re naçe ku, peşmergên ARGK li gundên Şemzînan civîn çênekin, lêdanên serkeftî li hêzên leşkerî û welatfiroşan nexin.

AGRÎ (ARARAT)

Yekîtiyeka ARGK bi bomban û çekên otomatîk êrîşek bire ser avahiya trafîkê a êrdimê, ku li ser rêya navçên ixdir û Beyazîdê de hatiye avakirin. Ji ber ku nûçên dorfireh li ser vê bûyerê

Dûmahîk rûpela 19. de

1 GÛLAN
(Cejna karkerên cîhanê)

Hemû karkerên cîhanê û gelên bindest remza yekîtî û hevkariya li dijî nîr û mêjokdariya çînî û netewî pîroz dikin.

Di her salê de 1 Gûlan bi awakî dijwartîr ji nûh ve tê pîrozkirin. Ma gelo ji ber çê 1 Gûlan mîna cejnekî navnetewan a karkerên cîhanê tê pîrozkirin? 1 Gûlan roja yekîtî û hevkariya çîna proletarya ye. Di roja 1 Gûlanê de, eniya kedê li dijî burjuvazî serfîraziya mezintirîn bindest aniye. Lê naveroka vê cejnê îro, bi hevqasî neqede. Ev roj, roja serketina proletarya ye. Berhemeke têkoşîneka dijware, ku kargerên cîhanê bi rêtina bi hezaran xwîna karkeran û bi têkoşîneka bi salan dijî burjuvazî, bidest anîna.

Di sedsala 18.'de li Ewrûpa derebegên zordar dirizin. Burjuvazî, ku nûnerê çîna civakekî nûh bû, ji bo destlatiyê li dijî çîna feodal dest bi şerekî dike. Burjuvazî dixwest hîma çînên bindest li du xwe binîne. Çînên bindest piştgiriya burjuvazî kirin. Burjuvazî, di sala 1789'de şoreşa xwe a radîkal li Frense biserxist. Dirûşma, "Azadî, wekhevî û birayetî" ji xwe re kire ala têkoşînê. Gundî ax dixwestin; karker jiyaneka azad, wekhev û mirovî, û kar dixwestin.

Lê burjuvazî, piştî ku biser-

Dûmahîk rûpela 20. de

Şevên yekîtî, serhildan û berxwedanê

NEWROZ

Hannover (Almanya Rojava): Newroz roja 11'ê Nîsanê pîroz bû. 2000 kes beşdarbûn. Bernama şevê bi "Kulîlkên Newrozê" destpêkîr. Bernamekî mûzîkê hat pêşkêşkirin. Hozan Serdar, Seyidxan, "Koma Amed", "Koma Şemzînan" û hozan Armanc sitranên xwe xwendin.

Bi koma Hannoverê, govend destpêkir. Dure koma zarokan ji bajarê Celle, koma mezinan ji Celle û koma govenda Hunerkomê, leyistokên çê pêşkêşkirin. Bi zimanên Kurdî, Almanî û Tirkî axafên polîtîk li ser Newrozê û têkoşînê hatin çêkirin.

Dawiya bernamê de şîno hate **şanîkirin. Şev, bi sitranên** "Koma Berxwedan" û kilama "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Gelek rêkxistin mesajên hevkariyê hinartin cejnê. Zarokekî 8 salî, dawiyê de derkete podyumê û digel namekî 150 DM alîkarî da. Ev rûdan, ji hêla vexwendiyan bi diruşmên awazî hate pîrozkirin.

Den Haag (Hollanda): Li vir Newroz roja 16'ê Nîsanê hat pîrozkirin. Dora 1800 kes vexwendî bûn. Bi "Kulilkên Newrozê" bername destpêkir. Bi sê zimanan bername hate xwendin. Koma muzîkê, hozan Seyidxan, Zozan, hozanê Lûbnanî Brahîm, hozan Armanc, Zinar û "Koma Zîlan" sitran û kilamên xwe pêşkêşkirin. Bi sê zimanan axaf **çêbûn. Pandomînek hate pêşkêş**kirin. Koma govenda Hunerko-

Dûmahîk rûpela 19. de

SILAV LI TE BERXWEDAN!

Amed (Diyarbekir): Greva berxwedana xwebirçîhiştinê, ku 6'ê Nîsanê li girtîgeha nefermî li Amedê destpêkiribû, berdewam dike. Daxwaz ev in: Axaftina bi zimanê Kurdî, dirêjkirina dema hevdîtinê, hevdîtina digel abukatan, destura pirtûk-kovar-rojname-radyo û temburê dayinê, anîna cilan ji derveyî girtîgahê, kêmkirina hêjmara girtiyan di koxuşan de, başkirina rewşa xwarin û canxweşiyê ûhw. Girtiyan van daxwazên xwe di roja yekemîn a berxwedanê de bi 13 bendan bi belavokekê duxuyankiribûn. Berxwedana birçîmayinê bi biryarî didome.

Berxwedan hevkariyeka mezin dibîne. Dora 300 malbatên girtiyan, ji bo bicihanîna daxwazên girtiyan, dest bi liv û tevgerê kirin. Malbatên girtiyan xwepêşdanek li pêşiya avahiya dadgeha cezayên giran çêkir. Gava daxwaza hevdîtinê nehat pejirandin, êrîşî avahiyê kirin û caman şikandin. "Hêzên pola" ên taybetî jî êrîşî jin û zarokan kirin. Ji ber ku malbatan xwe li dijî leşker û polêsan parastin, şer derket. Polêsan 7 kesan girtin û wan derxistin pêşiya dadgahê.

30 malbat jî, di avahiya SHP de, dest bi berxwedaneka xwe-

Dûmahîk rûpela 20. de